

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU ZA 2022. GODINU

Podgorica, jul 2023. godine

SADRŽAJ

OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA.....	3
REZIME POSLOVANJA.....	3
1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE.....	5
1.1. Opšte informacije.....	5
1.2. Djelatnost.....	5
1.3. Organizaciona struktura.....	8
1.3.1. Organi Društva.....	8
1.3.2. Unutrašnja organizacija.....	9
2. PLAN RAZVOJA.....	19
2.1. SWOT analiza.....	25
3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE.....	26
3.1. Filatelija.....	28
4. LJUDSKI RESURSI.....	31
5. REALIZACIJA CILJEVA PLANIRANIH POSLOVNIM PLANOM ZA 2021. GODINU.....	36
5.1. Rad Odbora direktora.....	36
5.2. Osvrt na stepen realizacije ključnih aktivnosti Poslovne politike.....	39
6. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	45
6.1. Fizički obim usluga.....	45
6.2. Investicije.....	47
7. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	49
7.1. Bilans stanja.....	49
7.2. Bilans uspjeha.....	52
7.3. Iskaz o tokovima gotovine	55
7.4. Iskaz o promjenama na kapitalu.....	56
8. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	57
9. PRIKAZ RAZVOJA I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA.....	67
9.1. Racio pokazatelji.....	67
9.2. Analiza boniteta.....	75
10. ANALIZA POZICIJA BILANSA USPJEHA.....	78
10.1. Prihodi.....	78
10.2. Rashodi.....	83
10.3. Rezultat poslovanja.....	91
10.4. Zarada po akciji.....	92
11. ANALIZA POZICIJA BILANSA STANJA.....	92
12. TROŠAK UNIVERZALNOG SERVISA.....	110

OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA

Godišnji izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2022. godinu sačinjen je u cilju cjelovite prezentacije poslovanja, da se predstavi dostignuti nivo, kao i obim i dinamika poslovnih aktivnosti, a shodno odredbama člana 98 Zakona o tržištu kapitala ("Službeni list Crne Gore", br. 001/18 od 04.01.2018) i članom 19 Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 152/22 od 30.12.2022)

Prikazani podaci proizilaze iz konačnih računovodstvenih podataka, uzimajući u obzir i podatke iz evidencija drugih procesa rada, u poređenju sa periodom januar - decembar 2021. godine.

REZIME POSLOVANJA

POZICIJA	Ostvarenje 2021.	Plan 2022.	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
<i>I Prihodi od prodaje - neto prihod</i>	15,436,253	15,515,600	16,272,644	105.4	104.9
<i>II Ostali prihodi iz poslovanja</i>	1,253,619	1,079,485	1,647,927	131.5	152.7
<i>III Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite)</i>	8,547	500,00	24,454		
<i>IV Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite</i>	9,191	0,00	1,798		
UKUPNI PRIHODI (I+II+III+IV)	16,707,610	16,595,585	17,946,824	107.4	108.1

POZICIJA	Ostvarenje 2021.	Plan 2022.	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
I TROŠKOVI POSLOVANJA	4,936,031	5,317,700	6,039,254	122.4	113.6
II TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I LIČNI RASHODI	10,887,442	11,012,956	11,082,388	101.8	100.6
III RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	45,240	31,000	33,556	74.2	108.2
IV OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA	165,620	50,000	75,657	45.7	151.3
<i>Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine</i>	60,185	0,00	659,659		
V RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE	16,275	500,00	21,610		
VI PORESKI RASHOD PERIODA	-12,774	70,000	-12,988		
UKUPNI RASHODI	16,110,793	16,482,156	17,912,124	111.2	108.7

REZULTAT POSLOVANJA			
	Ostvarenje 2021.	Plan 2022.	Ostvarenje 2022.
Poslovni rezultat	655,538	183,429	689,717
Finansijski rezultat	-58,722		-655,017
Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	596,816	183,429	34,700
Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno			
Rezultat prije oporezivanja	596,816	183,429	34,700
Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja	609,590	113,429	47,688

1. KRATAK OPIS POSLOVNIH AKTIVNOSTI I ORGANIZACIONE STRUKTURE

1.1. Opšte informacije

Naziv pravnog lica:	Pošta Crne Gore AD Podgorica
PIB:	02867940
PDV:	30/31-11056-3
Adresa:	Ul. Slobode br. 1, 81000 Podgorica
Šifra djelatnosti:	5310
Naziv djelatnosti:	poštanska

Pošta Crne Gore posluje kao samostalni poslovni subjekat od aprila 1999. godine, kada je do tada jedinstveno preduzeće JP PTT saobraćaja Crne Gore podijeljeno na Poštu Crne Gore DOO i Telekom Crne Gore AD. Odlukom Vlade Crne Gore sa sjednice održane 17.11.2011. godine Pošta Crne Gore je restrukturirana u jednočlano akcionarsko društvo sa potpunim državnim vlasništvom. Kompanija participira u međunarodnim asocijacijama:

- Svjetski poštanski savez kroz članstvo Crne Gore u Ujedinjenim nacijama
- Post Europ, kao punopravni član ove Evropske asocijacije koja okuplja poštanske operatore
- RADAR (Reactivity, Acility, Decision, Adaptability, Result) grupa koja okuplja poštanske operatore predstavnike geografski najmanjih zemalje Evrope, koje su ujedno i članice Post Europa i Svjetskog poštanskog saveza.

1.2. Djelatnost

Osnovna djelatnost Društva je poštanska aktivnost poštanskih službi koje rade pod jedinstvenim sistemom u okviru jednog ili više određenih davalaca usluga; upotreba jedinstvene infrastrukture za pružanje usluga, uključujući maloprodajna mjesta, objekte za sortiranje i obrađivanje, kao i utvrđene putanje kojima poštanski prevoznici prikupljaju i isporučuju poštu; isporuke pismonosnih pošiljki (pisma, razglednice, štampa itd.), malih paketa, roba ili dokumenta; prikupljanja pismonosnih pošiljki i paketa iz javnih poštanskih sandučića i pošti; prikupljanja, sortiranja, prevoženja i isporučivanja (domaćih i međunarodnih) pismonosnih pošiljki i paketa, koje obavljaju jedinice izvan okvira jedinstvenog uslužnog sistema. Pored navedene djelatnosti Društvo obavlja i druge djelatnosti.

Usluge koje Društvo pruža su:

- **Pismonosne usluge:**

U pismonosne usluge spadaju: pismo, tiskovina, dopisnica i sekogram.

- **Pismo** je pošiljka, koja sadrži pisano saopštenje u zatvorenom omotu. Dozvoljena masa pisma je do 2kg. Pismo može biti obično, preporučeno (R), vrijednosno (V), sudsko pismo i pismo s povratnicom (AR).
- **Tiskovina** je otvorena pošiljka, koja sadrži knjige, novine i časopise. Tiskovina može da sadrži i porudžbenu, otpremnicu, uplatnicu, magnetni medij, kompakt disk i sl., koji se odnose na sadržinu pošiljke i čine njen sastavni dio. Tiskovina može biti mase do 2 kg i dimenzija koje odgovaraju dimenzijama predviđenim za pismo.

- **Dopisnica** je otvorena pošiljka, bez koverta, sa najvećom masom do 20gr. Dopisnicama se smatraju sve vrste razglednica koje odgovaraju dimenzijama predviđenim za dopisnice.
- **Sekogram** je otvorena pošiljka, koja sadrži tiskovine sa znacima namijenjenim slijepim licima. Na adresnoj strani sekograma, u desnom gornjem uglu, pošiljalac je dužan da stavi oznaku "sekogram". Prenos sekograma je besplatan.

▪ **Paketske usluge:**

Paketske usluge su usluge prenosa zatvorenih pošiljaka (paketa) sa označenom vrijednošću i registrovanim brojem prijema, koje, po pravilu, sadrže robu i druge predmete. Paket može biti mase do 30 kg.

▪ **Ekspres usluge:**

Express usluge predstavljaju unaprijedene poštanske usluge, u pogledu mjesta i načina preuzimanja/uručenja pošiljaka, koje omogućavaju prenos Vaših pošiljaka u propisanim i garantovanim rokovima, u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju.

- **PostExpress – brza pošta na teritoriji Crne Gore**
- **EMS – brza pošta u međunarodnom saobraćaju**

▪ **Telegrafske usluge:**

Telegram je pisano saopštenje koje korisnik može predati u pošti, saopštiti telefonom ili poslati koristeći Poštin elektronski servis web telegram.

▪ **Usluge novčanog poslovanja:**

U usluge novčanog poslovanja koje pruža Pošta Crne Gore spadaju:

- **Platni promet u Poštama**
- **Uputnički promet u poštama**
- **Elektronski prenos novca na teritoriji Crne Gore – Keš Express**
- **Međunarodni elektronski prenos novca – Post Cash**

U poslovnica Pošte Crne Gore moguće je izvršiti elektronski prenos novca putem Western Union-a, Ria Money Transfer-a i Money Gram-a.

▪ **PostPak:**

PostPak, paket s otkupninom u međunarodnom saobraćaju. Usluga je rezultat razumijevanja potreba današnjeg korisnika i, posebno, trendova koje diktira razvoj E-trgovine. PostPak je razmjena otkupnih pošiljaka mase do 30 kg između poštanskih operatora koji su potpisnici Sporazuma: „Pošte Srbije“, „Hrvatske pošte“- Mostar, „Pošte Srpske“ – Banja Luka, „JP BH Pošte“ – Sarajevo i Pošte Crne Gore. Usluga podrazumijeva uručenje pošiljke na teritorijama ovih poštanskih uprava i naplatu otkupnog iznosa u korist pošiljaoca.

▪ **Direktni marketing:**

U zavisnosti od toga da li je pošiljka adresirana ili ne, usluga direktni marketing je podijeljena na :

- **DIREKTNU POŠTU** – pošiljke se dostavljaju na adrese primaoca.
- **NEADRESIRANU POŠILJKU** – pošiljke se dostavljaju u kućne kovčežiće primaoca na određenom području.

▪ **Usluge hibridne pošte:**

Hibridna pošta integriše nekoliko usluga:

- prijem zahtjeva (u elektronskoj formi se dostavljaju podaci koje je potrebno odštampati i adrese na koje je potrebno uručiti odštampani materijal);
- štampa zahtijevanog materijala, njegovo pakovanje u odgovarajuću ambalažu, adresiranje;

- otprema transportno-distributivnom mrežom Pošte Crne Gore i uručenje u vidu poštanske pošiljke na adresi primaoca, naznačenoj na pošiljci.

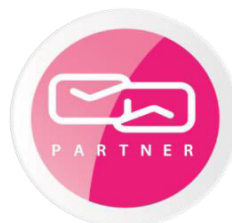
- **Špedicija poštanskih pošiljaka:**

Pošta Crne Gore pruža mogućnost:

- da robu u međunarodnom saobraćaju primite/otpremiate kao poštanske pošiljke,
- da za istu završava špedicijske poslove putem svoje specijalizovane službe – Poštanska špedicija.

- **Post shop:**

Na jednom mjestu u post shop-u, moguće je kupiti: poštanske proizvode, kancelarijski i školski pribor, knjige, dnevnu štampa, poklone i suvenire, kozmetiku, razglednice i čestitke. Post shop pruža usluge plaćanja računa, telefonskih razgovora obavljenog putem telefonske govornice.

1.3. Organizaciona struktura

Organizacionu strukturu Pošte Crne Gore karakteriše struktura organa upravljanja i struktura zaposlenih, koja je pravno definisana Statutom društva usklađenim sa važećim Zakonom o privrednim društvima i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica.

1.3.1. Organi Društva

Skupština akcionara – Osnivač ima ovlašćenja Skupštine akcionara u skladu sa zakonom.

Odbor direktora – Odbor direktora ima 5 članova. Mandat članova Odbora direktora traje četiri godine. Odbor direktora mora imati najmanje dvije petine nezavisnih članova.

Tokom 2022. godine Odbor direktora imenovan od strane Vlade Crne Gore Rješenjem broj 04-1377/3 od dana 18.03.2021. godine funkcionisao je u sledećem sastavu:

- **Igor Bulatović,**
- **Stojan Sjekloća,**
- **Aleksandar Dakić,**
- **Dijana Pejović i**
- **Marko Lalević.**

Izvršni direktor – Odbor direktora imenuje Izvršnog direktora. Izvršni direktor se imenuje na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 7733/3 od dana 23.04.2021. godine imenovan je vršilac dužnosti direktora Dragan Tufegdžić.

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 12055/2 od dana 08.06.2021. godine imenovan je **Izvršni direktor Dragan Tufegdžić.**

Revizorski odbor

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je dopisom broj: 01-13-6722/1 od 12.05.2021. godine obavijestilo predsjednika Odbora direktora da je saglasno sa izborom članova Revizorskog odbora Pošta Crne Gore AD Podgorica u sljedećem sastavu:

- **Prof. dr Ana Lalević Filipović**, predsjednica revizorskog odbora;
- **Svetomir Aković**, član Revizorskog odbora;
- **Marina Marković**, član Revizorskog odbora.

Odbor direktora je na sjednici održanoj dana 20.05.2021. godine, donio Odluku o imenovanju Revizorskog odbora Pošte Crne Gore AD Podgorica.

Revizorski odbor je na 2. sjednici, održanoj dana 09.06.2021. godine, donio Poslovnik o radu Revizorskog odbora broj: 00010-12275/2.

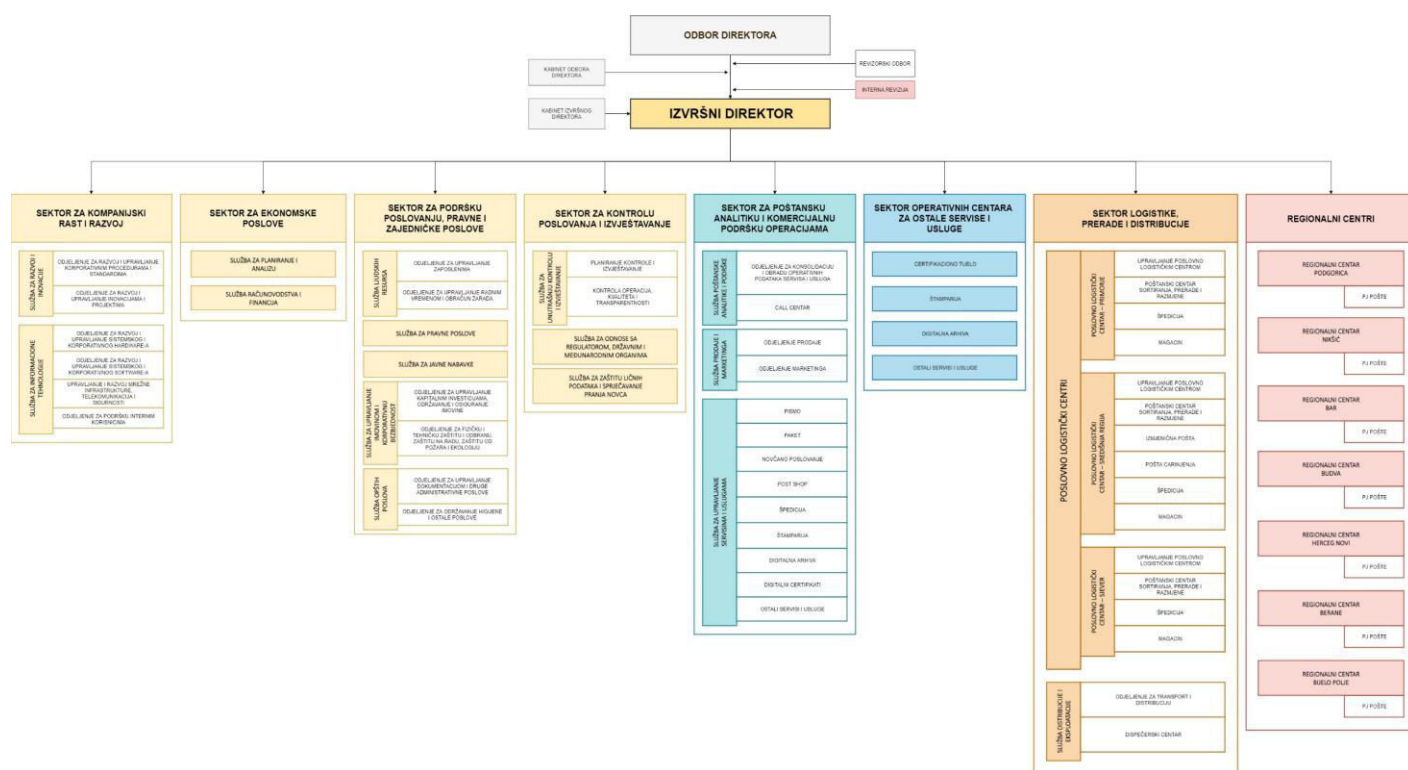
U 2022. godini Revizorski odbor je održao 8 sjednica.

1.3.2. Unutrašnja organizacija

Unutrašnja organizacija Pošte utvrđena je Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore Podgorica br. 00010-19685/3 od 15.10.2021. godine, br. 00010-20532/2-2 od 02.11.2021. godine, br. 00010-2037/3-1 od 10.02.2022. godine br. 00010-5413/18 od 30.05.2022. godine. i br. 00010-10664/17-2 od 17.06.2022. godine (prečišćen tekst).

Usvojeni organizacioni koncept će doprinijeti efikasnijoj realizaciji programa rada i razvoja Pošte i definisanih poslovnih ciljeva.

Organizaciona šema Pošte Crne Gore AD Podgorica

- Pošta Crne Gore svoju djelatnost obavlja u 159 pošta, od čega su 48 franšize.
- Dostavnu mrežu Pošte čini 307 poštara - dostavljača, koji svoju djelatnost obavljaju putem 47 dostavnih pošta. U navedenu mrežu nisu uračunate franšizne pošte.
- Jedna pošta u prosjeku opslužuje 3.975 stanovnika, a površina koju pokriva jedna pošta je 88.99 km².
- Korisnicima poštanskih usluga na raspolaganju je 194 poštanska kovčežića i 1.079 poštanskih fahova.
- Vozni park čini 73 vozila. Od tog broja dostavnih i dostavno-putničkih vozila je bilo 56, a putničkih 17.

ORGANIZACIONE JEDINICE I RUKOVODEĆE POZICIJE**1. UPRAVA***a. KABINET ODBORA DIREKTORA*

RM: 000 - Predsjednik odbora direktora

b. INTERNA REVIZIJA

RM: 010 - Glavni interni revizor

*c. IZVRŠNI DIREKTOR**i. KABINET IZVRŠNOG DIREKTORA*

RM: 100 - Izvršni direktor

2. SEKTOR ZA KOMPANIJSKI RAST I RAZVOJ

RM: 200 - Direktor kompanijskog rasta i razvoja

a. SLUŽBA ZA RAZVOJ I INOVACIJE

RM: 201 - Rukovodilac razvoja i inovacija

i. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE KORPORATIVNIM PROCEDURAMA I STANDARDIMA

RM: 202 - Koordinator za razvoj i upravljanje poslovnim procedurama i standardima

ii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE INOVACIJAMA I PROJEKTIMA

RM: 206 - Koordinator za razvoj i upravljanje inovacijama i projektima

b. SLUŽBA ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

RM: 212 - Rukovodilac informacionim tehnologijama

i. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE SISTEMSKOG I KORPORATIVNOG HARDWARE-A

RM: 213 - Koordinator za razvoj i upravljanje sistemskim i korporativnim hardware-om

ii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE SISTEMSKOG I KORPORATIVNOG SOFTWARE-A

RM: 217 - Koordinator za razvoj i upravljanje sistemskim i korporativnim software-om

iii. ODJELJENJE ZA RAZVOJ I UPRAVLJANJE MREŽNOM INFRASTRUKTUROM, TELEKOMUNIKACIJAMA I SIGURNOSTI

RM: 221 - Koordinator za razvoj i upravljanje mrežnom infrastrukturom, telekomunikacijama i sigurnosti

iv. ODJELJENJE ZA PODRŠKU INTERNIM KORISNICIMA

RM: 224 - Koordinator podrške internim korisnicima

3. SEKTOR ZA EKONOMSKE POSLOVE

RM: 300 - Direktor ekonomskih poslova

a. SLUŽBA ZA PLANIRANJE I ANALIZU

RM: 301 - Rukovodilac planiranja i analize

b. SLUŽBA RAČUNOVODSTVA I FINANSIJA

RM: 304 - Rukovodilac računovodstva i finansija

4. SEKTOR ZA PODRŠKU POSLOVANJU, PRAVNE I ZAJEDNIČKE POSLOVE

RM: 400 - Direktor podrške poslovanju, pravnih i zajedničkih poslova

a. SLUŽBA LJUDSKIH RESURSA

RM: 401 - Rukovodilac ljudskim resursima

i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE ZAPOSLENIMA

RM: 402 - Koordinator za upravljanje zaposlenima

ii. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE RADNIM VREMENOM I OBRAČUN ZARADA

RM: 405 - Koordinator za upravljanje radnim vremenom i obračun zarada

b. SLUŽBA ZA PRAVNE POSLOVE

RM: 408 - Rukovodilac pravnih poslova

c. SLUŽBA ZA JAVNE NABAVKE

RM: 412 - Rukovodilac za javne nabavke

d. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE IMOVINOM I KORPORATIVNU BEZBJEDNOST

RM: 415 - Rukovodilac upravljanja imovinom i korporativne bezbjednosti

i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE KAPITALNIM INVESTICIJAMA, ODRŽAVANJE I OSIGURANJE IMOVINE

RM: 416 - Koordinator za upravljanje kapitalnim investicijama, održavanje i osiguranje imovine

ii. ODJELJENJE ZA FIZIČKU I TEHNIČKU ZAŠTITU I ODBRANU, ZAŠTITU NA RADU, ZAŠTITU OD POŽARA I EKOLOGIJU

RM: 423 - Koordinator za fizičku, tehničku zaštitu i odbranu, zaštitu na radu, zaštitu od požara i ekologiju

e. SLUŽBA OPŠTIH POSLOVA

RM: 429 - Rukovodilac opštih poslova

i. ODJELJENJE ZA UPRAVLJANJE DOKUMENTACIJOM I DRUGE ADMINISTRATIVNE POSLOVE

RM: 430 - Koordinator za upravljanje dokumentacijom i administraciju

ii. ODJELJENJE ZA ODRŽAVANJE HIGIJENE I OSTALE POSLOVE

RM: 433 - Koordinator za održavanje higijene i ostale poslove

5. SEKTOR ZA KONTROLU POSLOVANJA I IZVJEŠTAVANJE

RM: 500 - Direktor kontrole poslovanja i izvještavanja

a. SLUŽBA ZA UNUTRAŠNJU KONTROLU I IZVJEŠTAVANJE

RM: 501 - Rukovodilac unutrašnje kontrole i izvještavanja

i. ODJELJENJE ZA PLANIRANJE KONTROLE I IZVJEŠTAVANJE

RM: 502 - Koordinator za planiranje kontrole i izvještavanje

ii. ODJELJENJE ZA KONTROLU OPERACIJA, KVALITETA I TRANSPARENTNOG POSLOVANJA

RM: 505 - Koordinator za kontrolu operacija, kvaliteta i transparentnosti poslovanja

b. SLUŽBA ZA ODNOS SA REGULATOROM, DRŽAVNIM I MEĐUNARODNIM ORGANIMA

RM: 509 - Rukovodilac za odnose s regulatorom, državnim i međunarodnim organima

c. SLUŽBA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA I SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA

RM: 512 - Rukovodilac za zaštitu ličnih podataka i sprječavanje pranja novca

6. SEKTOR ZA POŠTANSKU ANALITIKU I KOMERCIJALNU PODRŠKU OPERACIJAMA

RM: 600 - Direktor poštanske analitike i komercijalne podrške operacijama

a. SLUŽBA POŠTANSKE ANALITIKE I PODRŠKE

RM: 601 - Rukovodilac poštanskom analitikom i podrškom

i. ODJELJENJE ZA KONSOLIDACIJU I OBRADU OPERATIVNIH PODATAKA SERVISA I USLUGA

RM: 602 - Koordinator konsolidacije i obrade operativnih podataka poštanskih i ostalih servisa i usluga

ii. CALL CENTAR

RM: 606 - Koordinator call centra

b. SLUŽBA PRODAJE I MARKETINGA

RM: 610 - Rukovodilac prodaje i marketinga

i. ODJELJENJE PRODAJE

RM: 611 - Koordinator prodaje

ii. ODJELJENJE MARKETINGA

RM: 619 - Koordinator marketinga

c. SLUŽBA ZA UPRAVLJANJE SERVISIMA I USLUGAMA

RM: 624 - Rukovodilac za upravljanje servisima i uslugama

i. PISMO

RM: 625 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - pismo

ii. PAKET

RM: 628 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - paket

iii. NOVČANO POSLOVANJE

RM: 631 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - novčano poslovanje

iv. POST SHOP

RM: 635 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - post shop

v. ŠPEDICIJA

RM: 637 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - špedicija

vi. ŠTAMPARIJA

RM: 639 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - štamparija

vii. DIGITALNA ARHIVA

RM: 641 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - digitalna arhiva

viii. DIGITALNI CERTIFIKATI

RM: 643 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - digitalni certifikati

ix. OSTALI SERVISI I USLUGE

RM: 645 - Koordinator za razvoj usluge, promociju, prodaju i kontrolu - ostali servisi i usluge

7. SEKTOR OPERATIVNIH CENTARA ZA OSTALE SERWISE I USLUGE

RM: 700 - Direktor operativnih centara za ostale servise i usluge

a. CERTIFIKACIONO TIJELO

RM: 701 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - certifikaciono tijelo

b. ŠTAMPARIJA

RM: 704 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - štamparija

c. DIGITALNA ARHIVA

RM: 708 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - digitalna arhiva

d. OSTALI SERVISI I USLUGE

RM: 711 - Rukovodilac aktivnosti operativnog centra - ostali servisi i usluge

8. SEKTOR LOGISTIKE, PRERADE I DISTRIBUCIJE

RM: 800 - Direktor logistike, prerade i distribucije

a. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTRI

RM: 801 - Rukovodilac logistike, prerade i distribucije za poslovno logističke centre

i. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR – PRIMORJE

RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra

1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM

RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra

2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE

RM: 809 - Koordinator poštanskog centra

3. ŠPEDICIJA

RM: 810 - Koordinator špedicije

4. MAGACIN

RM: 813 - Koordinator magacina

ii. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR - SREDIŠNJA REGIJA

RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra

1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM

RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra

2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE

RM: 809 - Koordinator poštanskog centra

3. IZMJENIČNA POŠTA

RM: 816 - Koordinator izmjenične pošte

4. POŠTA CARINJENJA

RM: 819 - Koordinator pošte carinjenja

5. ŠPEDICIJA

RM: 810 - Koordinator špedicije

6. MAGACIN

RM: 813 - Koordinator magacina

iii. POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR – SJEVER

RM: 802 - Rukovodilac poslovno logističkog centra

1. UPRAVLJANJE POSLOVNO LOGISTIČKIM CENTROM

RM: 803 - Koordinator poslovnih aktivnosti logističkog centra

2. POŠTANSKI CENTAR SORTIRANJA, PRERADE I RAZMJENE

RM: 809 - Koordinator poštanskog centra

3. ŠPEDICIJA

RM: 810 - Koordinator špedicije

4. MAGACIN

RM: 813 - Koordinator magacina

b. SLUŽBA DISTRIBUCIJE I EKSPLOATACIJE

RM: 821 - Rukovodilac distribucije i eksploatacije

i. ODJELJENJE ZA TRANSPORT I DISTRIBUCIJU

RM: 822 - Koordinator transporta i distribucije

ii. DISPEČERSKI CENTAR

RM: 826 - Koordinator za upravljanje poštarima i dostavljačima

9. REGIONALNI CENTRI

RM: 900 - Direktor regionalnih centara

a. REGIONALNI CENTAR PODGORICA

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

b. REGIONALNI CENTAR NIKŠIĆ

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

c. REGIONALNI CENTAR BAR

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

d. REGIONALNI CENTAR BUDVA

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

e. REGIONALNI CENTAR HERCEG NOVI

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

f. REGIONALNI CENTAR BIJELO POLJE

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

g. REGIONALNI CENTAR BERANE

RM: 901 - Rukovodilac regionalnog centra

IT SISTEM

Informacioni sistem Pošte Crne Gore pruža tehničku podršku tehnološkom i poslovnom sistemu. Čini ga mreža sa preko 2.000 radnih i perifernih uređaja, distribuiranih u svim organizacionim djelovima Pošte Crne Gore. Svojom organizacijom i obimom predstavlja jednu od najrazuđenijih i najsloženijih računarsko-komunikacionih mreža u zemlji. Takve karakteristike informacionog sistema nam omogućavaju ostvarivanje konkurentске prednosti u svim segmentima uslužnog poslovanja.

Veći dio podsistema informacionog sistema Pošte je realizovan u redundantnom režimu rada, što obezbjeđuje maksimalno mogući kontinuitet poslovanja. Na kritičnim mrežnim tačkama su redundantni switch-ovi i ruteri, sigurnost mreže je realizovana redundantnim (cluster) firewall sistemima, zaštita mreže od virusa obezbijeđena je redundantnim web/mail gateway sistemima.

Kontinuitet u radu poslovnih aplikacija, u najvećoj mjeri je obezbijeđen realizacijom virtualne platforme, koja je u osnovi takođe redundantna (redundantni host-ovi i storage sistemi). Dodatno unapređenje poslovanja omogućeno je realizacijom sistema neprekidnog napajanja, backup-a podataka virtualne platforme i backup-a podataka svih virtuelnih servera.

Pregled aktuelnih aplikacija:

- šalterska aplikacija i nova šalterska
- telegrafska aplikacija za lokalni saobraćaj (završena je nova aplikacija za prijem i otpremu telegram)
- telegrafska aplikacija za međunarodni saobraćaj (UNITEL)
- T&T-aplikacija za praćenje pošiljaka u lokalnom saobraćaju
- IPS-aplikacija za praćenje pošiljaka u međunarodnom saobraćaju
- finansijske aplikacije
- aplikacija za kadrovsku evidenciju
- aplikacija za evidenciju prisustva na poslu (Time&Space)
- PKI (Javno certifikaciono tijelo)
- Vmware-softver za virtuelizaciju
- Exchange Mail server, Domain controller, File server
- Log management sistem
- web aplikacije (web-telegram, web-shop, e-adresnice, korporativni sajt i elektronska obnova certifikata)
- android aplikacije (cjenovnik, T&T i lokacije poštanskih jedinica)
- aplikacija e-pismo (elektronsko dostavljanje faktura)
- aplikacija Šalter, isporuka i dostava
- aplikacije u Štampariji, koje se koriste za obradu i pripremu štampe
- ostali softveri: BBI, GPRS praćenje vozila, arhiva, fax-server, softver za špediciju.

Bezbjednost informacija

- Na mrežnom nivou, realizovane su odgovarajuće politike, koje obezbjeđuju pristup informacijama u skladu sa sintagmom „need to know“ (pristup poslovnoj informaciji samo onom kome je potrebna),

- Zaštita mreže od virusa/spam-a, obezbijeđena je realizacijom redundantnih podsistema, kako na perimetru (gateway sistemi), tako i na samim radnim stanicama. Ovi sistemi su već više godina rangirani kao najbolji u svojoj grani IT-a,
- Kontrola saobraćaja u core-u mreže, kao i prema Internet-u, obezbijeđena je realizacijom firewall cluster sistema, jednog od vodećih proizvođača,
- Zaštita prenosa informacija je obezbijeđena realizacijom VPN tunela od Uprave Pošte Crne Gore, prema svim JPM, odnosno poslovnim partnerima,
- Sistem backup-a podataka virtualne platform,
- Storage sistema,
- Agregata većeg kapaciteta,
- Sistema za kontrolu ulaska u Rack salu, protivpožarni sistem, alarmni sistem i sl.
- Izvršena je zamjena CoreFirewall-a i započeto postavljanje novih firewall uređaja u JPM
- Poboljšana zaštita servera sa CloudOne Trend Micro sistemom

SEKTOR OPERATIVNIH CENTARA ZA OSTALE SERWISE I USLUGE

Sektor operativnih centara za ostale servise i usluge se sastoji od 4 operativna centra:

- OC CA (Certifikaciono tijelo)
- OC Štamparija
- OC Digitalna arhiva i
- OC za ostale servise i usluge

• OC CA (Certifikaciono tijelo)

PKI (Public Key Infrastructure) sistem - PoštaCG-CA (Certifikaciono tijelo) je infrastruktura preko koje se realizuju poslovi iz domena izdavanja digitalnih certifikata.

U toku svojih svakodnevni aktivnosti, u periodu januar – decembar 2022. godine, OC CA je izdao **6468** različitih vrsta certifikata, što je prikazano tabelom u nastavku.

Tabelarni prikaz broja izdatih certifikata u periodu januar- decembar 2022. godine

Certifikaciono tijelo Pošte CG	Jan	Feb	Mart	Apr	Maj	Jun	Jul	Avg	Sep	Okt	Nov	Dec	Σ
Broj certif. na tokenu	89	150	135	120	118	141	124	128	103	104	119	153	1484
Obnova certifikata	141	180	215	127	180	166	147	156	148	165	224	241	2090
Promjena ovlašć. lica	5	18	27	22	17	20	5	9	11	9	8	11	162
Certifikat bez medija	13	15	28	34	116	156	54	60	10	9	13	26	534
Cert. za fisk. -potpis	44	138	188	190	205	397	231	151	90	72	97	102	1905
Cert. za fiskaliz. -pečat	2	7	7	3	5	27	5	8	6	2	6	2	80
SSL	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Smart Log-on	12	41	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	54
FIPS	3	0	16	9	3	2	1	3	0	15	4	7	63
DOM ZDRAVLJA- FIPS	4	6	4	4	7	11	17	6	8	2	14	12	95
Ukupno:	313	555	620	509	651	920	585	521	376	378	486	554	6468

Važno je spomenuti da od 01.01.2022. godine, zbog pojave konkurencije, znatno je smanjena cijena pojedinih certifikata (npr. za certifikate na tokenu sa 110 eura na 80 eura, obnovu sa 80 eura na 60 eura i sl.), što se moralo odraziti na prihode. Fizički obim se, kod certifikata za fiskalizaciju, smanjio jer je taj projekat bio aktuelan 2021.godine za sve privredne subjekte u Crnoj Gori, a 2022.g. i dalje, samo za novoformirane firme

• OC Štamparija

OC Štamparija je sistem koji omogućava masovnu varijabilnu lasersku štampu i kovertiranje podataka. Ova usluga je posebno atraktivna u ponudi Pošte Crne Gore, zbog mogućnosti kombinovanja sa dostavom pošiljaka. Obuhvata automatsko kovertiranje, digitalnu štampu varijabilnih podataka i automatsko pakovanje za pošiljke s povratnicom.

OC Štamparija je u posjedu sertifikata 27001, ISO 9001, ISO 45000, ISO 14001, dobijenih od renomirane kuće za sertifikovanje po sistemu kvaliteta DEKRA (Njemačka).

U cilju prilagođavanja zahtjevima tržišta, planiran je redizajn postojećih i uvođenje novih proizvoda i usluga, stoga je u prethodnom periodu odrađena zamjena dijela opreme kao i analiza za uvođene novih servisa.

POSILJAKA	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OCT	NOV	DEC
alter M	446	767	649	997	1 114	755	883	744	581	568	525	626
ANNI											1 642	1 810
erste B	2 080	1 686	1 668	1 658	1 726	1 726	1 808	4 305	1 865	9 449	2 065	11 986
CKB	10 644	9 157	8 897	9 001	10 054	9 619	10 016	9 988	9 973	10 229	9 829	1 446
NLB	1 032	412	407	396	399	395	5 475	389	375	375	367	59 117
ADDIKO	662	900	992	4 299	3 725	3 002	3 248	1 816	4 152	1 641	1 731	29 977
TELEKOM	91172	90 470	89 808	88 760	91 670	91 991	91 582	93 123	94 110	93 251	91 420	92 491
ONE RACUNI	49062	48 360	48 172	47 941	47 904	48 274	48 132	47 753	47 563	46 897	46 022	46 492
MTEL	165957	168 983	168 913	169 605	168 280	169 714	167 406	165 242	166 856	165 957	164 675	167 805
uniqa	1 672	1 389	1 100	672	670	2 777	687	0	773	660	671	4 325
VODOVOD PG	53 310	55 443	56 045	56 507	57 163	57 070	57 149	57 149	56 702	57 233	57 414	57 040
VODOVOD HN	23 799	23 843	23 922	24 002	24 043	24 267	24 266	24 266	24 348	24 406	24 404	24 428
Kom Lim	7 013	7 023	7 015	6 990	6 984	6 983	6 974	6 957	6 942	6 943	6 943	6 933
LO	601	2 535	1 442	1 285	3 036	1 021	1 997	939	2 452	129	3 410	1 522
ORION	1 299	1 285	1 229	1 325	1 319	1 356	1 372	1 372	1 387	1 595	1 573	1 416
INCASSO	407	376	490	365	1 991	1 142	1 009	91	1 103	204	1 366	1 573
Credit Express	461	413	423	614	438	506	369	7	414	0	779	365
EPCG	6 488	11 725	5 917	18 495	4 818	11 483	3 892	11 506	8 306	11 747	2 149	13 280
Poreska rjesenja	0	0	0	0	0	192 788	91 696	86 429	0	0	10 909	7 309
Ukupno	416 105	424 767	417 089	432 912	425 334	624 869	517 961	512 076	427 902	431 284	427 894	529 941

Svakodnevne aktivnosti OC Štamparija, u periodu januar – decembar 2022. godine, su prikazane tabelom u nastavku. Pored ekonomskog efekta, OC Štamparija obezbjeđuje i optimizaciju tehnoloških procesa, tako što obezbjeđuje pred-sortiranje na dostavne pošte i sortiranje na reone u okviru dostavnih pošta. Takođe vrši prijemnu fazu za preko 50% pošiljaka, što znači da znatno rasterećuje ostale tehnološke cjeline za određene poslove.

- **Digitalna arhiva**

U okviru Sektora OC je formiran OC Digitalna arhiva, koja treba da nam omogući izlazak na tržište kao provajdera servisa e-arhiva za privredne subjekte i fizička lica.

Period od formiranja OC je iskorišten za procjenu naših mogućnosti vezano za razvoj te usluge, kao i ispitivanje tržišta (koje firme pružaju tu uslugu i način rada).

Operativni centar – Digitalna (elektronska) arhiva je zamišljen kao profitni centar koji pruža usluge pravnim i fizičkim licima u domenu digitalnog/elektronskog arhiviranja, kako papirne, tako i dokumentacije u elektronskoj formi.

Alat za ovaj način arhiviranja već posjedujemo , kroz već prisutne servise digitalnih certifikata i time stamp-a. Pored toga, u toku je nabavka ozbiljnog storage sistema, na kojem bi se elektronska dokumentacija arhivirala, kao i nabavka adekvatnog, pratećeg softvera, kroz projekat Externi DMS, čija je obuka već završena.

E-arhiva će biti zasnovana na informacionom sistemu za arhiviranje dokumentacije, koji omogućava sigurno, pouzdano i usklađeno sa zakonom elektronsko arhiviranje svih vrsta dokumenata, kako poslovne, tako i druge dokumentacije na jednom mjestu. Sistem treba da podržava arhiviranje, kako dokumenata koji su izvorno nastali u elektronskom obliku, tako i dokumenata koji su nastali na papiru i kasnije su pretvoreni (skenirani) u elektronski oblik. Autentičnost i integritet arhiviranog materijala se mora garantovati digitalnim certifikatima i vremenskim pečatom na dokumentima.

Dakle, servis treba da obezbjeđuje trajnost uskladištenih digitalnih dokumenata tokom cijelog perioda skladištenja, čuva upotrebljivost njihovog sadržaja, obezbjeđuje njihovu nepromjenljivost, čuva autentičnost ili dokazivost njihovog porijekla, štiti sačuvane digitalne dokumente od gubitka i obezbjeđuje njihovu urednost.

S druge strane, servis korisnicima treba da omogući optimizovanje poslovnih procesa, trenutnu dostupnost dokumenata i veću transparentnost, tj.pristup dokumentima „jednim klikom,, , smanjenje operativnih troškova , kao i uštedu za dodatni fizički prostor za skladištenje papirne dokumentacije.

Uslužno arhiviranje dokumentacije mora biti usklađeno sa ISO 9001 i ISO 15489 standardima, treba da postoji mogućnost dostave dokumenata prema zahtevu (dostava originala kurirskom službom, dostava fax kopija, skeniranje i slanje dokumenata kroz sistem za arhiviranje ili putem e-maila), pri čemu je potrebno da sva arhivirana dokumentacija bude osigurana od pripadajućih rizika.

- **Operativni centar – ostali servisi i usluge**

Novim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u okviru Sektora operativnih centara za ostale servise i usluge, formiran je Operativni centar - ostali servisi i usluge.

Kako je u aprilu 2022. godine imenovan Rukovodioc aktivnosti operativnog centra - ostali servisi i usluge, u ovom periodu se krenulo sa analizom za uvođenje nove usluge sa radnim nazivom Pošta - Osiguranje , a po odobrenju Izvršnog direktora .

U navedenom periodu aktivnosti su bile usmjerene na prikupljanje podataka , koji se tiču komparacije ove usluge sa uslugama koje pružaju pošte u regionu, kao i prikupljanje podataka vezanih za zakonski okvir u kojem bi Pošta Crne Gore ispunila uslove, odnosno dobila potrebne dozvole od strane Agencije za nadzor osiguranja (ANO) , kao regulatora ove oblasti na državnom nivou, a za implementiranje ove nove usluge. Iako je Pošta Crne Gore registrovana kod Centralnog registra Privrednog suda za ovu vrstu djelatnosti, zakonska regulativa koja se tiče osiguranja je striktna i ograničavajuće prirode i sve se odvija pod nadzorom ANO.

Na šalterima, unutar jedinica poštanske mreže, usluga Pošta - Osiguranje bi se ponudila građanima i privrednim subjektima, i na taj način bi se Pošta Crne Gore pojavila na tržištu kao zastupnik u osiguranju, za određene vrste osiguranja, koje bi bile prilagođene našem načinu rada.

Osim navedenog, otvara se mogućnost saradnje sa osiguravajućim društvima na način što bi im, uz ulogu Pošte kao zastupnika u osiguranju, ponudili i paketi naših standardnih usluga (štampa, dostava, reklama i sl.), te se na ovaj način obezbijedili dodatni prihodi za Poštu CG.

Početna faza projekta zahtijeva studiozan rad na raznim poljima, posebno stavljajući akcenat na istraživanje tržišta, tako da je ovo proces koji zahtijeva vrijeme i precizne procjene, kako bi se sproveo na valjan način.

SEKTOR ZA KONTROLU POSLOVANJA I IZVJEŠTAVANJE

Shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta jednočlanog akcionarskog društva Pošte Crne Gore broj: 00010-10644/17-2 od 17.06.2022.godine (prečišćen tekst), Sektor za kontrolu poslovanja i izvještavanje nadležan je da obavlja poslove planiranja sprovođenja kontrole i izvještavanja o rezultatima sprovedene kontrole u cijeloj Pošti. Pored toga, obavlja poslove saradnje sa regulatorom, državnim i međunarodnim organima, a u cilju implementacije svih propisanih standarda poštanskog poslovanja. Takođe, ovaj sektor je zadužen za implementaciju mjera kontrole i zaštite ličnih podataka i sprovođenje plana integriteta.

Redovne kontrole pošta su sveobuhvatne i tokom njih se vrši kontrola sledećih segmenata rada pošta:

- A- računsko i blagajničko poslovanje i rad sa novčanim sredstvima;
- B- propisno vođenje i ažuriranje neophodnih evidencija;
- C- prijem, prerada i uručenje pismonosnih i paketskih pošiljaka; i
- D- održavanje opreme, higijena, urednost objekta, zaposlenih i bezbjednost.

Programom rada za 2022. godinu, planirano je da se obave **224** kontrole pošta.

U 2022. godini obavljeno je ukupno 227 kontrola, od toga redovnih 156, djelimičnih redovnih 31 i 40 vanrednih.

Tabelarni prikaz obavljenih kontrola u 2022.godini sa uporednim podacima iz prethodne godine

Kvartali 2021.g.	Broj kontrola 2021.g.			Kvartali 2022.g.	Broj kontrola. 2022.g.		
	red/ djel.	Van.	uku.		red/djel.	van.	uku.
I	36+11	3	50	I	28+9	22	59
II	36+ 6	3	45	II	42+5	5	52
III	38+6	1	45	III	37+8	5	50
IV	43+ 4	0	47	IV	49+9	8	66
Ukupno	153+27	7	187	Ukupno	156+31	40	227

Kao što se može primijetiti iz prikazanih podataka u tabeli broj obavljenih kontrola na godišnjem nivou je **227** i veći je od planiranog broja za 2022.godinu, kao i od ostvarenih kontrola u prethodnoj godini. Nastavilo se sa praksom iz prethodne godine, da se uz redovne detaljne kontrole, obavi što veći broj djelimičnih kontrola u manjim šalterskim poštama, radi što češće kontrole poslovanja sa novčanim sredstvima.

U 2022. godini u 227 obavljenih kontrola, konstatovano je 825 nepravilnosti.

U redovnim kontrolama se kontrolišu sve aktivnosti u radu pošta.

U djelimičnim i rutinskim kontrolama, obavljaju se kontrole određenih kategorija poslovanja u zavisnosti od toga da li se kontrolišu dostavne ili šalterske pošte. U šalterskim poštama se kontroliše računsko i blagajničko poslovanje i rad sa novčanim sredstvima (poslovi iz kategorije A), a u dostavnim poštama osim blagajničkog poslovanja i prijem, uručenje pismonosnih i paketskih pošiljaka (kategorije C).

Pregled nepravilnosti po kategorijama za 2022.g. sa uporednim podacima iz prethodne godine

Nepravilnosti	2021		2022	
	Broj	%	Broj	%
A-blag.poslovanje	275	40%	323	39%
B-evidencije	85	12%	116	14%
C-tehno.pošta.saobra.	189	28%	298	36%
D-resursi	133	20%	88	11%
UKUPNO	682	100%	825	100%

2. PLAN RAZVOJA

Pošta je definisala svoj razvojni pravac i strateške pravce djelovanja kroz usvojenu Strategiju razvoja Pošte Crne Gore kao javnog poštanskog operatora za period 2020 – 2023. godine.

Polazeći od onoga šta smo danas, kroz sagledavanje mogućeg razvoja faktora koji će uticati na naš budući položaj, Strategijom razvoja definisana je misija Pošte:

Obezbjedenje dostupnosti, kvaliteta i održivosti univerzalne poštanske usluge i doprinosa ekonomskom razvoju zemlje

Nakon misije definisana je vizija koja jasno pokazuje pogled na budućnost Pošte, odnosno ukazuje na šta gledamo na osnovu našeg sadašnjeg i budućeg položaja na tržištu:

Efikasna, pouzdana i održiva kompanija pozicionirana kao lider na domaćem tržištu sa fokusom na visokokvalitetnim uslugama

Strategijom razvoja Pošte identifikovani su sljedeći strateški ciljevi:

- *Obezbjedenje dostupnosti i održivosti univerzalne poštanske usluge*
- *Podizanje kvaliteta, pouzdanosti i efikasnosti usluga*
- *Unapređenje postojećih i razvoj novih poštanskih usluga novim informaciono-komunikacionim tehnologijama u skladu sa potrebama korisnika (širenje poslovanja u oblasti finansijskih usluga, ekspres dostave i logistike)*
- *Jačanje zaštite krajnjih korisnika*
- *Razvoj vještina i stručnosti zaposlenih; motivacija zaposlenih*
- *Međunarodna saradnja sa drugim poštanskim upravama*
- *Jačanje marketinga i komercijalnog aspekta poslovanja (podizanje nivoa svijesti korisnika o prednosti korišćenja novih e-poštanskih usluga kroz njihovo informisanje).*

Saglasno definisanim strateškim ciljevima Pošta Crne Gore će nastojati održati tržišno učešće za standardne usluge Pošte, te istovremeno raditi na povećanju tržišnog učešća za nove, tek uvedene usluge. Strateško opredjeljenje Pošte Crne Gore u budućnosti ostaje puna integracija poštanskih, finansijskih i elektronskih servisa uz održavanje postojećeg nivoa kvaliteta i rad na njegovom kontinuiranom poboljšavanju.

Strategija razvoja Pošte Crne Gore podrazumjeva:

- Odgovornost prema funkciji javnog servisa;
- Odgovornost u odnosu na ulogu Pošte u međunarodnom poštanskom saobraćaju;
- Stalno unapređenje kvaliteta postojećih usluga, njihovo inoviranje i uvođenje novih servisa, sa akcentom na elektronsko poslovanje i usluge;
- Aktivnu međunarodnu saradnju sa drugim poštanskim upravama i angažovanje u donošenju i sprovođenju odluka i programa međunarodnih poštanskih asocijacija;
- Podizanje kvaliteta ljudskih resursa, prvenstveno u odnosu na obrazovnu i starosnu strukturu;
- Profitno poslovanje kao pretpostavka održivosti i razvoja Pošte Crne Gore;

- Pragmatizovanje koncepta društveno odgovornog poslovanja, kao ilustracije bliskosti Pošte Crne Gore i njenog sociološkog okruženja;
- Razvoj zasnovan na optimizovanju funkcionalno-poslovnih procedura i na realizaciji investicionih i drugih projekata;
- Kontinuitet poslovne uspješnosti, na načelu aktivnog odnosa prema tržištu i okruženju u cjelini, uz punu internu racionalnost poslovanja;
- Razvijanjem kvalitetnih i pristupačnih usluga, uticati na jačanje poštanskog tržišta u Crnoj Gori;
- U skladu sa međunarodnim i nacionalnim zakonodavstvom definisati i implementirati procedure zaštite korisnika;
- Stalne marketinške aktivnosti u uslovima liberalizovanog tržišta poštanskih usluga i pojave novih poštanskih operatora;
- U skladu sa zakonom pružati pomoć državnim organima u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma;
- Implementirati odgovarajuća softverska rješenja za troškovno računovodstvo, GDPR, kao i za adekvatno i pouzdano praćenje aktivnosti iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- Razvijati nove, komercijalne usluge koje će pratiti adekvatna marketinška kampanja;
- Definirati i realizovati brendiranje kompanije kao pouzdanog partnera na kojeg se korisnici mogu osloniti u svakom trenutku.

Kako bi udovoljila zahtjevima korisnika, Pošta Crne Gore treba da proširi svoju ponudu, kako nadogradnjom osnovnih poštanskih usluga, tako i putem novih usluga osmišljenih za ispunjavanje potreba krajnjih korisnika, posebno u domenu elektronskih usluga, Štamparije, kao i logističkih usluga, koje su u korelaciji sa poštanskim uslugama ili predstavljaju njihovo unapređenje.

Kadrovska politika biće usmjerena na obezbjeđenje neophodnih kadrovskih kapaciteta i uvažavanje profesionalnih vještina i kompetencija.

U 2023.godini je potrebno nastaviti sa podizanjem kvaliteta ljudskih resursa, prvenstveno u odnosu na obrazovnu i starosnu strukturu. S tim u vezi, u cilju primjene antikorupcijskih pravila i efikasnog i efektivnog sprovođenja Plana integriteta za Poštu Crne Gore AD Podgorica u 2023.godini je potrebno da se donesu sledeća akta:

- Plan za stručno osposobljavanje kadrova
- Strategija upravljanja i razvoja kadrova
- Godišnji plan zapošljavanja kadrova

Naprijed navedeno definisano je pitanjima 35 – 40 Upitnika za procjenu efikasnosti i efektivnosti plana integriteta.

Ova akta je potrebno donijeti u optimalnom roku, ne kraćem od 3 mjeseca (pogotovo imajući u vidu donošenje Godišnjeg plana zapošljavanja kadrova, koji je poželjno donijeti krajem 2022.godine, kako bi isti važio za 2023.godinu), niti duži od šest mjeseci (kada govorimo o Planu za stručno osposobljavanje kadrova, odnosno o Strategiji upravljanja i razvoja kadrova, obzirom da se ova dokumenta donose sa dužim periodom važenja, koji je optimalno 3-5 godina).

I u 2023.godini je potrebno nastaviti u pravcu održavanja postignutog nivoa životnog standarda zaposlenih uz dalje unapređenje principa domaćinskog poslovanja, sa posebnim uvažavanjem povećanja troškova života naših zaposlenih, pa sa tim u vezi eventualnim i poželjnim povećanjem zarada u održivom procentu za sve zaposlene, uz sinergiju svih radnih procesa, kako menadžerskih, tako i operativnih, kao jednog od uslova održivog i profitabilnog poslovanja.

U cilju unapređenja procesa unutrašnjih kontrola, koje kontrolišu poslovne funkcije i efikasno, efektivno i transparentno ukazuju na neophodne promjene sistemskih grešaka, u 2023.godini je potrebno pojačati kadrovske kapacitete u Službi unutrašnje kontrole.

Ovakav pristup uz saradnju Sektora za kompanijski rast i razvoj neupitno dovodi do povećanja produktivnosti i cash flow-a.

U Službi za odnose sa regulatorom, državnim i međunarodnim treba pojačati saradnju sa resornim Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma kroz bolju fluktuaciju Akata UPU, direktiva EU, a posebno standarda EN 13850. S tim u vezi, u 2023.godini potrebno je obezbijediti veći broj prevedenih direktiva EU i Akata Svjetskog poštanskog saveza, kako bi isti bili odmah implementirani u opšta akta Pošte. To se može postići jačanjem kadrovskih kapaciteta u Službi kroz angažovanje novog radnika, u skladu sa sistematizacijom, ili eventualno formiranjem organizacione jedinice za obavljanje navedenih poslova.

Tokom 2023. godine nastaviće se valorizacija viška poslovnih prostora modelom davanja u zakup uz prethodnu saglasnost osnivača. U prvom nivou prioriteta planirana je adaptacija i enterijersko opremanje Centra Pošta Herceg Novi, adaptacija i enterijersko opremanje CP Budva, adaptacija poste Cetinje, sanacija fasade Upravne zgrade u Podgorici, izvodjenje radova na sistemu grijanja i hlađenja u Upravnoj zgradi u Podgorici/druga faza.

U skladu sa zahtjevima tražnje, preferencijama korisnika, regulatornim okvirom, kao i investicionim potencijalom Pošta Crne Gore tokom narednog perioda vršiće određena prilagođavanja u strukturi uslužnog asortimana i to kroz razvoj elektronskih usluga, tako da će neophodne aktivnosti biti usmjerene kako na inoviranje postojećih usluga, tako i na plasman novih servisa.

Za korisnike digitalnih certifikata je u planu servis koji će omogućavati uparivanje jedinstvenih identifikacionih podataka korisnika sa podacima u certifikatu. Sistem mora biti realizovan na način da omogućava visoku bezbjednost podataka kroz tehnike replikacije minimalnog seta podataka iz postojeće RA baze, šifrovanje podataka i zaštitu upotrebom SHA256 algoritma.

Uz unapređenje Certifikacionog tijela, planirano je i unapređenje i povećanje bezbjednosti poslovnog informacionog sistema Pošte Crne Gore omogućavanjem logovanja zaposlenih, na radnim stanicama, odgovarajućim digitalnih certifikatom sa tokena (Microsoft SmartCard Logon).

S obzirom da je implementacija sistema i obuka zaposlenih za externi DMS u toku, tokom 2023. godine ćemo početi s pružanjem usluge Digitalna arhiva, kojom bi Pošta Crne Gore izašla na tržište, kao provajder servisa e-arhiva za privredne subjekte i fizička lica. Uslužno arhiviranje dokumentacije će biti usklađeno sa ISO 9001 i ISO 15489 standardima, treba da postoji mogućnost dostave dokumenata prema zahtjevu (dostava originala kurirskom službom, dostava fax kopija, skeniranje i slanje dokumenata kroz sistem za arhiviranje ili putem e-maila), pri čemu je potrebno da sva arhivirana dokumentacija bude osigurana od pripadajućih rizika.

Usluge koje želimo da implementiramo su: skladištenje, čuvanje i upravljanje dokumentacijom (fizičko arhiviranje), skeniranje dokumentacije, arhiviranje skenirane dokumentacije na web arhivu, upravljanje dokumentacijom – DMS.

U cilju prilagođavanja zahtjevima tržišta, planiran je redizajn postojećih i uvođenje novih proizvoda i usluga, kao i niz aktivnosti kao što su razvijanje on-line servisa za OC Štamparija, redizajn dijela sajta (ili kreiranje pod domena) koji se odnosi na OC Štampariju, mogućnost povezivanja usluga štampe sa postojećim i novim servisima, omogućavanje velikim korisnicima grupno praćenje pošiljaka.

U 2023. godini, u saradnji sa Vladom Crne Gore i Glavnim gradom sprovešće se aktivnosti na obezbjeđivanju građevinskog zemljišta za izgradnju novog poslovno logističkog centra u Podgorici. Potreba izgradnje novog Poslovno logističkog centra (PLC) je stratejski odgovor Pošte Crne Gore novim zahtjevima tržišta za kvalitetnijim uslugama i konkurentnijim i profitabilnijim nastupom preduzeća na slobodnom tržištu poštanskih i logističkih usluga.

Segment logističkih usluga ima značajan trend rasta i veliki potencijal u Crnoj Gori. Novi zahtjevi tržišta postavljaju nove izazove na koje je Pošta Crne Gore spremna odgovoriti izgradnjom novog PLC-a. Globalizacija je dovela do otvaranja globalnog tržišta proizvoda i usluga. To je postaklo i razvoj savremenih logističkih mreža i usluga. Veliki broj kompanija, posebno trgovačkih preduzeća koja se bave proizvodnjom robe, ima potrebu za uspostavljenjem partnerskih odnosa sa provajderima logističkih usluga, koje podrazumijeva usluge prevoza robe, skladištenja, distribucije i dopunskih logističkih usluga.

E-trgovina je jedan od najznačajnijih generatora poštanskih pošiljaka i zbog toga razvoj logističke podrške za ovu vrstu djelatnosti predstavlja strateški interes Pošte Crne Gore.

Izgradnjom novog, tehnološki i funkcionalno opremljenog PLC-a, Pošta Crne Gore bi realizovala najveći logistički centar na prostoru Crne Gore, koji bi imao odgovarajuće saobraćajno-tehnološke i informaciono-komunikacione funkcije na međunarodnom, državnom i lokalnom nivou.

Ključne aktivnosti u oblasti razvoja i unapređenja logističkih usluga treba usmjeriti ka izgradnji novog automatizovanog poslovno logističkog centra, podizanju nivoa transportnih kapaciteta kroz nabavku adekvatnih vozila, informatizaciji i aplikativnoj podršci uslugama prevoza robe, daljem razvoju integrisanih servisa i procesa.

Tokom 2023. godine projekat Centralizovani integrisani poslovni informacioni sistemi sa svim modulima koji su projektom planirani će krenuti u Go live fazu – produkciju.

Modul-ERP (Enterprise Resource Planning) je poslovno rješenje koje kompaniji omogućava centralizirano upravljanje poslovnim transakcijama i kontrolu finansijskih rezultata u realnom vremenu. Jedan od osnovnih zadataka ERP sistema je sve organizacione cjeline usmjeriti ka ispunjenju kompanijskih ciljeva, uz kontrolisanu i optimalnu upotrebu raspoloživih resursa s ciljem ostvarenja maksimalne produktivnosti. ERP sistem u svojoj suštini objedinjuje nabavku, magacin, prodaju, finansije, računovodstvo, zaposlene, osnovna sredstva, proizvodnju, projekte, servis, održavanje i mnoge druge poslovne funkcije. On upravlja budžetom na svim nivoima organizacije i vrši kontrolu istog u realnom vremenu. Svojom centralnom arhitekturom i namjenom ERP eliminiše dupli unos podataka, a uz integrirana ograničenja, kontrole i automatike skraćuje vrijeme potrebno za obradu istih. Ovaj sistem omogućava trajnu raspoloživost informacija za donošenje adekvatnih odluka i pozicioniranje na tržištu lidera. Pouzdanost, stabilnost, konzistentnost i dokazivost poslovnih podataka uz optimalnu upotrebu svih resursa i olakšanu komunikaciju zaposlenih su prioriteti ERP sistema.

Planiran je i razvoj DMS-sistema. DMS (Document Management Sistem) je poslovno rješenje za elektronsko skladištenje, upravljanje dokumentacijom i svim poslovnim procesima vezanim uz obradu i odobravanje iste. Implementacija ovog sistema označava digitalnu transformaciju iz papirnog u bezpapirno poslovanje. DMS sistem čini dokumentaciju dostupnu svima, u svakom trenutku, a u skladu sa podešenim pravima pristupa. Prati životni ciklus svakog dokumenta, a u skladu sa njegovom vrstom i odobrenjima odgovornih lica u kompaniji. Dokumente čini bezbjednima, čak i u slučaju nesreća, više sile i havarije.

Sistem za upravljanje radnim vremenom sa kontrolom pristupa i sistem za upravljanje osnovnim sredstvima koji pruža mogućnost jednostavne integracije sa ERP sistemom posebno u dijelu sistema za obračun zarada i drugim sistemima.

Sistem za upravljanje osnovnim sredstvima, pored obaveznog popisa osnovnih sredstava pruža informacije o procjeni stanja osnovnih sredstava, statusu da li su u upotrebi, gdje se nalaze i ko ih koristi.

BI – Business Intelligence sistem na izvještajnom nivou treba da objedini sve operativne podatke iz svih sistema u upotrebi u cilju prikaza podataka u obliku informacija koje su korisne za donošenje odluka. Informacije moraju biti prikazane u obliku tabela, grafikona svih vrsta i trendova sa mogućnošću jednostavnih filtriranja podataka.

Postojanje već pomenutih informacionih sistema, BI i ERP-a, koji sadrži i CRM koji će se koristiti u prodaji, će pomoći u definisanju prodajnih ciljeva, kao i praćenju njihove realizacije. CRM sa alatima koje treba da ima će na strani prodaje omogućiti praćenje svake komunikacije sa klijentima, postojećim ili potencijalnim, što će uticati na postizanje boljih prodajnih rezultata, koji bi bili jednostavno mjerljivi.

Razvojem Web servisa (webPostar, webacun, webtelegram, T&T pregled, kalkulator cjenovnika, webshop) imamo za cilj približavanje krajnjem korisniku i olaksan pristup uslugama Pošte Crne Gore. Takođe, radimo i na razvoju i unapređenju servisa za klijente poput agencija, turističkih organizacija i drugih privrednih subjekata koji bi koristili web servise za uplatne naloge, predaju pošiljaka, postexpres-a i slično.

U 2023. godini nastavlja se sa implementacijom standarda MEST EN 13850 „Poštanske usluge– Kvalitet usluge- Mjerenje tranzitnog vremena usluge s kraja na kraj usluge za pojedinačnu pošiljku prioritetne pošte i pošte prve klase“ putem godišnjeg mjerenja propisanog standardom.

U 2023. godini očekuje se nastavak dopune „Internih pravila i procedura“, imajući u vidu da je izrada procedura tekuća, konstantna aktivnost koja zavisi od potreba definisanja pojedinačnih poslova koji se odvijaju u organizacionim cjelinama Pošte Crne Gore.

Tokom 2023. godine planira se zaokruživanje GPS projekta i valorizacija istog. Sve poštare snabdijeti GPS uređajima i obezbijediti softversku nadogradnju istih sa ciljem ostvarenja sljedećih benefita:

- povećanje bezbjednosti poštara na terenu;
- implementacija sistema kontrole rada poštara u cilju povećanje kvaliteta dostave;
- stvaranje uslova za neophodnu teritorijalnu reorganizaciju dostavnih pošta;
- postizanje pouzdanijeg i kvalitetnijeg rješavanja reklamacija korisnika usluga;
- racionalizacija trošenja radnog vremena poštara i svih resursa u njihovom radu.

Posebna pažnja u narednoj godini biće posvećena marketingu. Cilj je stvaranje imidža Pošte Crne Gore kao moderne kompanije sa tradicionalnim vrijednostima, ali koja prati trendove u svim oblastima svog djelovanja. Modernizacija Poste je započela, ali je treba nastaviti.

U ovome bi pomogla realizacija sljedećih projekata, koji bi imali višestruku korist za Poštu, za građane i društvo u cjelini. Pored uštede koju bi dugoročno donijeli Pošti, doprinijeli bi razvoju usluga, konkretno Pismo i Paket:

1. Uređaji za izdavanje rednih brojeva: Prvi i najmanji korak ka nastavku modernizacije Pošte Crne Gore bi moglo biti primjena uređaja za izdavanje rednih brojeva, za početak u Poštama koje se nalaze u tržišnim centrima i imaju veći promet.

2. Paketomati: U saradnji sa glavnim gradom (obezbjeđenje lokacije), benzinskom pumpom ili nekim shopping centrima (pokrivenim kamerama) bi trebali uvesti u upotrebu paketomata za dostavu pošiljaka. Postavljanjem paketomata na nekoliko frekventnih lokacija, za početak tri, pojednostaviće se process dostave, a putem pratećeg software-a i automatizovati komunikaciju sa korisnicima. Na drugoj strani korisnicima bi omogućili da bolje planiraju svoje vrijeme i preuzmu paket onda kada njima odgovara. Ljubitelji online kupovine preferiraju automatizovane procese koji isključuju komunikaciju i kontakt sa dostavljačem, zato će uz ovo biti potrebno razviti odgovarajuću aplikaciju. U trenutnoj situaciji, kupci su unaprijed svjesni da neće znati kada će doći dostavljač, ne mogu isplanirati svoje vrijeme, potrebno je da se više puta čuju sa dostavljačem, a sve to zajedno ih odbije i od online kupovine. Uvođenje paketomata je "win win win" situacija za pošiljaoca, Poštu i korisnika.

- Benefiti za e-commerce platforme su rast broja online narudžbina.
- Benefiti za Poštu su veći obim isporuka za kraće vrijeme, uz manji angažman poštara i dostavljača. Manje vožnje – manje potrošnje goriva, manje emisija štetnih gasova..
- Za korisnika pojednostavljenje preuzimanja pošiljki iz boxova dostupnih 24/7.

Kompanije koje se bave sa last mile delivery, kao i Pošte u velikom broju zemalja, postavljaju paketomate kao dodatak svojoj infrastrukturi kako bi bili atraktivniji za saradnju sa velikim e-commerce platformama tipa Amazon, eBay i sl. Dodavanje paketomata na poštansku infrastrukturu će biti ispraćeno kvalitetno osmišljenom marketinškom kampanjom. Akcenat će biti da se krenulo raditi na sveukupnoj modernizaciji Pošte. Kreiranje imidža Pošte kao organizacije koja prati svjetske trendove u svim oblastima. Ovakve inovacije utiču na veću zainteresovanost za saradnju sa nama od strane potencijalnih partnera.

Prije implementacije paketomata neophodno je izvršiti analizu i pripremu iste. Odnosno, na osnovu statističkih podataka o vrsti pošiljaka koje bi bile dostavljane putem paketomata korisnicima, lokacijama gdje bi bila najveća mogućnost korišćenja paketomata, kao i mogućnosti umrežavanja u postojeći informacioni i tehničko-tehološki sistem Pošte Crne Gore donijeti odluku o modalitetima nabavke i implementaciji paketomata u svakodnevnu upotrebu.

Takođe, kada je u pitanju marketing moramo ispratiti trendove pa će fokus biti na digitalnom marketingu, jer sljedeći načini komunikacije ka korisnicima daju najbolje rezultate:

- Napraviti bolju web stranicu (postojeca je u word pressu) i optimizovati za otvaranje na mobilnim uređajima
 - SEO – Search Engine Optimisation
 - Inbound marketing – povezuje nas sa onima koji pretražuju neku od naših usluga i pojavljujemo se kao rješenje za njihove probleme
 - Društvene mreže – Pored prisutnosti na društvenim mrežama, aktivirati postojeći LinkedIn profil.
 - Influenseri – na nekonvencionalan način se obraćaju javnosti
 - Ambasadori – Ljudi koji prate određenu oblast i na tu temu imaju ogroman broj pratilaca. Primjer: neki pasionirani filatelist koji ima velik broj pratilaca.. Prednost njihovog korišćenja su personalizovane poruke, objektivna preporuka. Pratioci često i ne znaju da se radi o plaćenom marketingu.

3. Električna vozila: U 2022.godini smo od sredstava Pošte Crne Gore u UPU QSF fondu nabavili 5 električnih dostavnih vozila koja će biti isporučena Pošti Crne Gore u 2023.godini kada će započeti i njihova upotreba. U 2023.godini bi trebalo nastaviti sa daljom nabavkom mopeda i dostavnih vozila na električni pogon od sredstava Pošte Crne Gore.

4. Nastavak saradnje sa EPCG da se kroz njihov program Solari 500 na zgradi PLC-a i svim objektima koji za to ispunjavaju uslove postave solarni paneli.

Pošta Crne Gore će i u narednoj godini sprovoditi društveno odgovorne prakse podjednako u svim oblastima rada, čime će doprinijeti stvaranju boljeg radnog i životnog okruženja i ukupnog privrednog ambijenta s obzirom na svoju lidersku poziciju.

Društveno odgovorno poslovna praksa prisutna je u svim segmentima poslovanja: obezbjeđivanju održivosti i kvaliteta univerzalne poštanske usluge kao usluge od javnog interesa, odgovoran odnos prema zaposlenima, poštovanju ekoloških i standarda iz oblasti bezbjednosti, publikovanju poštanskih maraka koje, prema izboru tema, promovišu Crnu Goru i sl.

2.1. SWOT analiza

PREDNOSTI	SLABOSTI
- Kapaciteti: -Razvijena mreža Pošte i otvoren pristup poštanskoj mreži, -Informacioni sistem, -Vozni park, -Ljudski resursi, -Hibridna pošta, -CA i RA. - Iskustvo i tradicija - Korporativni imidž - Traženje e-trgovine - Promocija usluga i servisa	- Skupo održavanje - Spora i komplikovana nadogradnja tehnološkog IS, zastarjela tehnika - Brza amortizacija vozila - Potreba za jačanjem svijesti zaposlenih prema Kompaniji - Potreba stalne nadogradnje kapaciteta - Spori povrat investicija - Neadekvatna i nedovoljna edukacija - Slaba motivisanost zaposlenih da prikupljaju informacije i primjenjuju tehnologije - Transportno-distributivna mreža ne prati u dovoljnoj mjeri demografske promjene u Crnoj Gori
MOGUĆNOSTI	OPASNOSTI
- Efikasna naplata potraživanja - Razvoj novih servisa i usluga iz domena elektronskog poslovanja	Optimizacija poslovanja poslovnih subjekata kroz smanjenje tražnje za klasičnim poštanskim uslugama

3. DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE

Pošta Crne Gore društveno odgovorne prakse sprovodi podjednako u svim oblastima rada, čime doprinosi stvaranju boljeg radnog i životnog okruženja i ukupnog privrednog ambijenta s obzirom na svoju lidersku poziciju.

Opredjeljenje da se principi društveno odgovornog poslovanja poštuju u svim segmentima i na svim nivoima u skladu je sa Programom rada i razvoja Pošte.

Društveno odgovorno poslovna praksa prisutna je u svim segmentima poslovanja: obezbjeđivanju održivosti i kvaliteta univerzalne poštanske usluge kao usluge od javnog interesa, odgovoran odnos prema zaposlenima, poštovanju ekoloških i standarda iz oblasti bezbjednosti, publikovanju poštanskih maraka koje, prema izboru tema, promovišu Crnu Goru i sl.

Usluga od javnog interesa

Pošta Crne Gore, kao nacionalni poštanski operator i punopravni član svjetske poštanske mreže, ima značajnu ulogu obezbjeđivanja brze i pouzdane komunikacije među pojedincima i institucijama u zemlji i inostranstvu. Razgranata mreža sa 159 pošta, osnovni je preduslov za pružanje široko dostupnih i cjenovno pristupačnih usluga. Usluge Pošte kreirane su prema potrebama korisnika, međunarodnim standardima poštanskog saobraćaja i standardu kvaliteta.

Odgovoran odnos prema zaposlenima

Pošta važi za pouzdanog poslovnog partnera i instituciju od povjerenja, na usluzi građanima i državi, što ostvaruje zahvaljujući posvećenosti i znanju svih zaposlenih. Zaposleni u Pošti Crne Gore ostvaruju Zakonom predviđena radna prava. Redovno izmirivanje zarada, isplaćivanje stimulativnog dijela zarade, finansijske pomoći koje dodjeljuje Sindikat, obezbjeđivanje banjskih liječenja, dodjela jubilarnih nagrada, stručni razvoj i usavršavanje kadrova kroz organizaciju internih i eksternih obuka i seminara značajno doprinose našem cilju – stvaranju zadovoljnog, sigurnog i motivisanog zaposlenog. Takođe, briga o zaposlenima ogleda se u unapređenju uslova rada, zaštiti zdravlja i bezbjednosti na radu.

Zaštita životne sredine

U slučajevima nabavke novih vozila i mopeda Pošta Crne Gore poštuje ekološke standarde. Nabavke vozila koja koristi Pošta Crne Gore realizovane su u skladu sa EURO 6.2 standardom.

Prikupljanje neupotrebljivog kancelarijskog papira i elektronskog otpada realizuje se prema Sporazumu koji je potpisan sa NVO "Zeleno srce – Green heart".

Publikovanje poštanskih maraka

Organizovanje pažljivog i stručnog odabira tema koje bivaju publikovane na poštanskim markama je jedan od važnih segmenata društveno odgovornog poslovanja Pošte Crne Gore. Brižljivim odabirom tema nastoji se prenijeti prava informacija o našoj istoriji, kulturi, važnim društvenim trenucima, prirodnim ljepotama, privredi, sportu, flori, fauni.

Ostale aktivnosti društveno odgovornog poslovanja

Tokom 2022. godine korisnici Pošte Crne Gore su putem zvaničnog sajta blagovremeno obavještavani o svim aktuelnostima Kompanije.

Informacije koje su objavljivane na sajtu različite su tematike i odnose se na: radno vrijeme poslovnica, promjenu lokacije i otvaranje novih poslovnica, novosti iz filatelije, reklamne objave, čestitke povodom praznika, kao i glavne aktivnosti Kompanije poput sastanaka sa određenim firmama, poslovnim partnerima, univerzitetima, pozivi za prijavljivanje na javne konkurse, razne aktivnosti iz sfere društveno odgovornog rada, izvještaji o radu pošte, sportska dešavanja, učešće Poštinih predstavnika na izložbama, takmičenjima i slično. Na korporativnom sajtu se redovno ažurira veliki broj stranica, kao što je stranica Službeni poštanski glasnik, Cjenovnici, Informacije za korisnike, Regulativa, Pristup informacijama.

Najveći dio ovih saopštenja prenijet je i na društvenim mrežama Pošte, koje u kontinuitetu bilježe sve veći broj posjeta i reakcija korisnika, kako zbog zanimljivih sadržaja, tako i zbog značajnog progressa u grafičkim rješenjima koja su kreirale kolege iz marketinga.

U februaru je realizovana posjeta mališana iz vrtića "Palčica" gdje su se najmlađi upoznali sa osnovnim karakteristikama i prednostima zanimanja poštara. Ova aktivnost su ispratili i određeni štampani mediji, što je prouzrokovalo i pozitivan publicitet.

Kada je riječ o društveno odgovornom radu i edukaciji najmlađih, poslovnicu Pošte u Orahovačkoj ulici posjetili su đaci OŠ "Dr Dragiša Ivanović", gdje su im naše kolege pokazale Dostavnu službu i PostExpress, ali i održali edukativnu radionicu na temu "Pošta i poštanski saobraćaj" i ukazali im na osnove filatelije.

Pošta Crne Gore u saradnji sa Razvojnim centrom udruženja Roditelji održala je edukativnu radionicu "Upoznaj filateliju", što je takođe bilo medijski praćeno.

U aprilu i maju su odrađene slične radionice „Naše pismo putuje“, kao i posjeta djece iz vrtića „Leptirić“ Pošti Crne Gore, gdje su mališanima pružene osnovne informacije o radu Pošte, ali i obezbijeđeni prigodni pokloni. Realizovano je i Takmičenje za najljepše pismo u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke, kulture i sporta. To je, takođe, bilo medijski ispraćeno.

U aprilu je organizovano donatorsko veče „Pošta Crne Gore – Različitosti nas spajaju“ gdje su prikupljena sredstva koja su uplaćena Centru za autizam „Ognjen Rakočević“. Tim povodom postavljene su i donatorske kutije u najprometnijim poslovnicama Pošte Crne Gore. Na RTCG emitovana je emisija Dnevnica, u kojoj su se prikupljala sredstva za liječenje dječaka Feđe Alkovića a u kojoj je Pošta Crne Gore imala značajnu ulogu. Zahvaljujući dobroj organizaciji za samo jedan dan prikupljena su velika novčana sredstva, akciji su se odazvali i svoju solidarnost pokazali gotovo svi zaposleni u Pošti Crne Gore. Ova emisija je bila jedna od najgledanijih, što je zasigurno doprinijelo pozitivnom rejtingu Pošte Crne Gore.

U cilju team building-a i pozitivne promocije Pošte, zaposleni u Pošti učestvovali su na Montenegro Business Run-u. Takmičari su nosili posebno dizajnirane majice sa logotipom Pošte Crne Gore.

Na sajtu i društvenim mrežama promovisani su novi mopedi za poštare. U medijima i našim kanalima komunikacije objavljena je informacija o nabavci električnih vozila posredstvom QSF fonda.

Takmičenje za najljepše pismo 2022. godine bilo je razlog objavama pozitivnog publiciteta. Tradicionalna svečanost povodom Svjetskog dana pošte na kojoj su uručene nagrade najboljim učesnicima održana je 9. oktobra u hotelu „Hilton“. Takođe, promovisan je i događaj Poštanske sportske igre.

Najučestaliji medijski publicitet Pošta Crne Gore imala je u periodu početka dostave dječijih dodataka. Konkurs za redizajn Poštinog logotipa promovisan je kroz PR kanale. U decembru je promovisana i akcija „Čestitka za osmijeh“.

3.1. Filatelija

Izdanja prigodnih poštanskih maraka za 2022. godinu

1. Umjetnost u Crnoj Gori kroz vjekove 2022. Uroš Tošković - Dragan Radulović

Autor: Adela Zejnilović, Romana Pehar
Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
Papir: Tullis Russell
Zupčanje: 13 1/4
Broj maraka: 2
Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
Šalt. tabak: 20
Nominala: 0,70 EUR
Tiraž: 80 000 serija
FDC: 2

2. Flora Žukva (Spartium junceum)

Autor: Romana Pehar
Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
Papir: Tullis Russell
Zupčanje: 13 1/4
Broj maraka: 1
Dimenzije: 28.00x42.00 mm
Šalt. tabak: 8+1
Nominala: 0,95 EUR
Tiraž: 30 000 serija
FDC: 1

3. 125 god. od rođenja Mila Milunovića

Autor: Adela Zejnilović
Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
Papir: Tullis Russell
Zupčanje: 13 1/4
Broj maraka: 1
Dimenzije: 29.00x35.00 mm
Šalt. tabak: 20
Nominala: 0,50 EUR
Tiraž: 30 000 serija
FDC: 1

4. Zaštita prirode - Meandri Čehotine

Autor: Romana Pehar
Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
Papir: Tullis Russell
Zupčanje: 13 1/4
Broj maraka: 1
Dimenzije: 29.00x35.00 mm
Šalt. tabak: 20
Nominala: 0,30 EUR
Tiraž: 40 000 serija
FDC: 1 MC: 1

5. Sport Božidar Stanišić Cikota

Autor: Romana Pehar
Štampa: "Golbi" - Podgorica
Papir: Fedrigoni
Zupčanje: 13 1/4
Broj maraka: 1
Dimenzije: 31.00 x 43.00 mm
Šalt. tabak: 8+1 maraka
Nominala: 0,95 €
Tiraž: 40 000
FDC: 1

6. EVROPA Priče i mitovi Legenda o Bukumirskom jezeru

Autor: Adela Zejnilović
Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
Papir: Tullis Russell
Zupčanje: 13 1/4
Broj maraka: 1
Dimenzije: 28.00x42.00 mm
Šalt. tabak: 8+1
Nominala: 0,95EUR
Tiraž: 50 000 serija
FDC: 1 Blok: 1

7. Turizam Limska regata

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00X35.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,40 EUR
 Tiraž: 30 000 serija
 FDC:1

8. Euromed Postal – Pomorska arheologija ili antički gradovi Mediterana Antički Risan

Autor: Romana Pehar
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 28.00X42.00 mm
 Šalt. tabak: 8+1
 Nominala: 0, 95 EUR
 Tiraž: 40 000 serija
 FDC:1

9. Radost Evrope

Autor: Snežana Pupović
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00X35.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,95 EUR
 Tiraž: 30 000 serija
 FDC:1

10. 75 god. visokog školstva u Crnoj Gori

Autor: Romana Pehar
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00X35.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,30 EUR
 Tiraž: 5 000 serija
 FDC:1

11. Istorijsko nasljeđe - Carska džamija u Plavu - Manastir Praskvica - Crkva Svetog Ivana Krstitelja

Autor: Đorđije Radević
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 3
 Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 1, 20 EUR
 Tiraž: 90 000 serija
 FDC: 3

12. 100 god. Plivačkog vaterpolo kluba „Jadran“

Autor: Romana Pehar
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 3
 Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,30EUR
 Tiraž: 5000 serija
 FDC: 1

13. Pomorstvo -Jahta „Rumija“

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 28.00X42.00 mm
 Šalt. tabak: 8+1
 Nominala: 0,95 EUR
 Tiraž: 40 000 serija
 FDC:1

14. Dan marke -Staro poštansko sanduče

Autor: Milva Milić
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 1/4
 Broj maraka: 3
 Dimenzije: 35.00 x 29.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,30EUR
 Tiraž: 30 000 serija
 FDC: 1

15. 50 god. Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore

Autor: Adela Zejnilović
 Štampa: "Blicdruk" - Sarajevo
 Papir: Tullis Russell
 Zupčanje: 13 ¼
 Broj maraka: 1
 Dimenzije: 29.00X35.00 mm
 Šalt. tabak: 20
 Nominala: 0,50 EUR
 Tiraž: 10 000 serija
 FDC:1

4. LJUDSKI RESURSI

Na dan 31.12.2022. godine ukupan broj zaposlenih u Pošti Crne Gore iznosio je **1126** (na dan 31.12.2021. godine iznosio je 1019). Prema vrsti radnog odnosa u Pošti je zaposleno **951** radnika na neodređeno vrijeme (na dan 31.12.2021. godine na neodređeno vrijeme bilo je 911 radnika) i **175** na određeno vrijeme posredstvom agencija za zapošljavanje (na dan 31.12.2021. godine na određeno vrijeme posredstvom agencija za zapošljavanje bilo je 108 radnika). Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini je **1103** radnika (964 radnika na neodređeno vrijeme i 139 radnik na određeno vrijeme).

Tabela br.1. - Ukupan broj zaposlenih u Pošti Crne Gore po organizacionim jedinicama na dan 31.12.2022. godine sa uporednim podacima na dan 31.12.2021. godine

Organizacioni dio	31.12.2021.			31.12.2022.		
	Ukupno (1+2)	Na neodređeno vrijeme (1)	Preko agencija (2)	Ukupno (1+2)	Na neodređeno vrijeme (1)	Preko agencija (2)
RCP Bar	85	77	8	55	46	9
RCP Budva	94	79	15	70	57	13
RCP Herceg Novi	74	64	10	44	36	8
RCP Nikšić	103	92	11	67	59	8
RCP Berane	71	63	8	50	45	5
RCP Bijelo Polje	59	54	5	41	32	9
RCP Podgorica	291	256	35	205	164	41
PLC	59	55	4	377	319	58
Direkcija	183	171	12	217	193	24
UKUPNO	1019	911	108	1126	951	175

Do povećanja broja zaposlenih došlo je zbog potreba održanja kontinuiteta poslovanja Pošte Crne Gore iz sljedećih razloga:

- Odsustvovanje velikog broja zaposlenih po osnovu bolovanja
- Po osnovu odlaska zaposlenih u penziju, otkaza i sporazumnih prekida radnog odnosa se umanjio broj zaposlenih;
- Broj zaposlenih zbog korone i posledica korone varira često čak i na dnevnom nivou, i traje u kontinuitetu sa različitim intenzitetom broja odsutnih.

Drugi razlog povećanja broja radnika je taj što je bilo periodičnih povećanja obima posla zbog novih usluga i ugovora a i zbog povećanja obima posla u turističkoj sezoni.

Uticao nepovoljne starosne strukture je takođe djelimično uticao na povećanje broja zaposlenih, posebno kada se radi o novim uslugama sa novim aplikacijama i tehnologijama.

Zbog svega navedenog i dalje je prisutan problem nedostatka radne snage u osnovnoj djelatnosti Pošte.

Veoma je značajna i činjenica da je Pošta implementirala novi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji, koji ima sasvim drugačiju postavku od prethodnih, usklađenu sa savremenim tokovima organizacije poštanskih operatora, razvojno i profitno osmišljenu, pa prema tome zahtjeva i odgovarajuće administrativne kapacitete, zbog čega je takođe moralo doći do povećanja broja zaposlenih u nekim organizacionim djelovima Pošte.

Tabela br. 2. – Ukupan broj zaposlenih u Pošti Crne Gore po raznim osnovama na dan 31.12.2022. godine

<i>Organizacioni dio</i>	Ukupno (1+2)	Na neodređeno vrijeme (1)	Preko agencija (2)	Na upražnjena radna mjesta (2.1.)	Zamjena za bolovanja (2.2.)	Zamjena za godišnje odmore (2.3.)	Usljed većeg obima posla (2.4.)
RCP Bar	55	46	9	1	1	0	7
RCP Budva	70	57	13	1	1	0	11
RCP Herceg Novi	44	36	8	0	3	0	5
RCP Nikšić	67	59	8	0	0	0	8
RCP Berane	50	45	5	0	1	0	4
RCP Bijelo Polje	41	32	9	0	2	0	7
RCP Podgorica	205	164	41	0	8	0	33
PLC	377	319	58	2	9	1	46
Direkcija	217	193	24	3	2	0	19
UKUPNO	1126	951	175	7	27	1	140

Tabela br. 3. – Kvalifikaciona struktura zaposlenih u Pošti Crne Gore na dan 31.12.2022. godine

<i>Organizacioni dio</i>	Broj zaposlenih prema školskoj spremi							UKUPNO
	II	III	IV1	IV2	V	VI	VII1	
RCP Bar	0	3	36	0	2	4	10	55
RCP Budva	2	1	57	0	1	2	7	70
RCP Herceg Novi	0	0	34	0	3	2	5	44
RCP Nikšić	3	2	48	0	4	3	7	67
RCP Berane	1	1	34	0	3	5	6	50
RCP Bijelo Polje	1	1	32	0	0	4	3	41
RCP Podgorica	0	1	168	0	2	8	26	205
PLC	0	49	309	0	3	5	11	377
Direkcija	5	7	66	0	1	13	125	217
UKUPNO	12	65	784	0	19	46	200	1126

Tabela br. 4. – Starosna i polna struktura zaposlenih u Pošti Crne Gore na dan 31.12.2022. godine

<i>Organizacioni dio</i>	Broj zaposlenih prema starosti					UKUPNO
	18 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 67	
RCP Bar	1	18	13	6	17	55
RCP Budva	2	15	17	21	15	70
RCP Herceg Novi	0	8	11	9	16	44
RCP Nikšić	2	11	15	16	23	67
RCP Berane	0	10	8	8	24	50
RCP Bijelo Polje	2	7	5	9	18	41
RCP Podgorica	9	43	46	55	52	205
PLC	12	69	98	110	88	377
Direkcija	7	50	52	64	44	217
UKUPNO	35	231	265	298	297	1126

Tabela br. 5. – Struktura zaposlenih po dužini radnog staža u Pošti Crne Gore na dan 31.12.2022. godine

<i>Organizacioni dio</i>	Broj zaposlenih po dužini radnog staža				UKUPNO
	0 - 10	11 - 20	21 - 30	31 - 40	
RCP Bar	26	11	5	13	55
RCP Budva	24	21	12	13	70
RCP Herceg Novi	14	10	11	9	44
RCP Nikšić	26	13	10	18	67
RCP Berane	14	9	6	21	50
RCP Bijelo Polje	16	1	10	14	41
RCP Podgorica	82	36	48	39	205
PLC	135	91	87	64	377
Direkcija	90	55	48	24	217
UKUPNO	427	247	237	215	1126

Tabela br. 6. – Struktura zaposlenih po polu u Pošti Crne Gore na dan 31.12.2022. godine

<i>Organizacioni dio</i>	Muški pol	Ženski pol	UKUPNO
RCP Bar	13	42	55
RCP Budva	11	59	70
RCP Herceg Novi	9	35	44
RCP Nikšić	19	48	67
RCP Berane	20	30	50
RCP Bijelo Polje	14	27	41
RCP Podgorica	39	166	205
PLC	358	19	377
Direkcija	82	135	217
UKUPNO	565	561	1126

Tabela br. 7. – Pregled poštara-dostavljača po Regionalnim centrima

Regionalni centar	Poštari-dostavljači
RCP Bar	39
RCP Budva	30
RCP Herceg Novi	27
RCP Nikšić	42
RCP Berane	31
RCP Bijelo Polje	20
RCP Podgorica	112
UKUPNO:	301

Tabela br. 8. – Bolovanja u periodu januar – decembar 2022. godine

2022. godina (1-12 mjeseca)	Bolovanje u trajanju			Ukupno	Osnov bolovanja			
	do 30 dana	do 60 dana	preko 60 dana		trudničko	povrede	bolesti	ostalo
Broj radnika*	179	56	118	353	25	0	328	0
Broj dana**	2704	2556	20349	25609	4385	0	21224	0

* Broj radnika koji su koristili bolovanje u zavisnosti od trajanja bolovanja

** Broj dana koliko su koristili bolovanje u zavisnosti od kategorije bolovanja

Tokom 2022. godine u penziju je otišlo 10 radnika, dok je sporazuma o prestanku radnog odnosa bilo 2.

5. REALIZACIJA CILJEVA PLANIRANIH POSLOVNIM PLANOM ZA 2022. GODINU**5.1. Rad Odbora direktora**

Odbor direktora Pošte Crne Gore je, u skladu sa svojom zakonskom i statutarnom pozicijom, upravljao i rukovodio Poštom u 2022. godini na način koji je rezultirao pozitivnim poslovnim rezultatom.

Svi akti iz oblasti rada i poslovanja, poštanske tehnologije i javnih nabavki su planirani, pripremani i usvajani blagovremeno, kontrolisana njihova realizacija, te u skladu sa potrebama vršene odgovarajuće korekcije koje su dovele do efikasnog funkcionisanja sistema u kontinuitetu.

Tokom 2022. godine Odbor direktora je održao 18 sjednice. Usvojeno je ukupno 125 akata, od čega je 76 odluka i 49 zaključaka. Najznačajnije su:

- Odluka o predlogu imenovanja ovlašćenog revizora za reviziju finansijskih izvještaja Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021.godinu
- Odluka o predlogu imenovanja ovlašćenog revizora za reviziju obračuna neto troška univerzalnog servisa Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2021. godinu
- Odluka o usvajanju Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Jednočlanog akcionarskog društva Pošta Crne Gore AD Podgorica br. 00010-20532 /3-2 od 02.11. 2021. Godine
- Odluka o povećanju kreditnog zaduženja kod CKB Banka-OTP Group po osnovu kreditnog limita za bankarske garancije , zaključenjem Aneksa Okvirnog ugovora o izdavanju garancija br. 1040 -88-79
- Odluka o utvrđivanju visine naknade povodom 8. marta
- Odluka o usvajanju izvještaja o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine;
- Odluka o usvajanju internih pravila i procedura Pošte Crne Gore AD Podgorica;
- Odluka o izmjeni i dopuni Plana javnih nabavki Pošte Crne Gore AD Podgorica za 2022. godinu;
- Odluka o izmjenama i dopunama akta o sistematizaciji
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja o radu i poslovanju Pošte Crne Gore AD Podgorica na dan 31.12.2021. godine;
- Odluka o usvajanju Godišnjeg izvještaja menadžmenta Pošte Crne Gore AD Podgorica na dan 31.12.2021. godine;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o upravljanju rizicima u Pošti Crne Gore AD Podgorica na dan 31.12.2021. godine;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Pošte Crne Gore AD za period januar - mart 2022. godine;
- Odluka o nabavci električnih dostavnih vozila preko QSF fonda Svjetskog poštanskog saveza;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Pošte Crne Gore AD Podgorica u prečišćenom tekstu.

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o utvrđivanju cijena komercijalnih poštanskih usluga i cijena ostalih br. 00010-14585/11 od 09.07.2021. godine
- Odluka o kreditnom zaduženju kod CKB banke- OTP Group po osnovu kreditnog limita za bankarske garancije
- Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Pošte Crne Gore AD za period januar - jun 2022. godine;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o upravljanju rizicima u Pošti Crne Gore AD Podgorica na dan 30.06.2022. godine;
- Odluka o usvajanju Plana integriteta Pošte Crne Gore AD Podgorica za period 2022-2024 godine;
- Odluka o usvajanju Izvještaja o poslovanju Pošte Crne Gore AD za period januar - septembar 2022. godine;
- Odluka o usvajanju Finansijskog plana za 2023. godinu;
- Odluka o usvajanju Programa rada i razvoja Pošte za 2023. godinu;
- Odluka o usvajanju Plana javnih nabavki za 2023. godinu
- Odluka o utvrđivanju cijene univerzalne poštanske usluge;
- Zaključak: Nalaže se Sektoru za poštansku analitiku i komercijalnu podršku operacijama da prije izdavanja poštanske marke za posebne prilike pod nazivom „50 god. Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore“, predloženo likovno rješenje autora dostavi Odboru direktora na konačno odobrenje. Za realizaciju ovog Zaključka zadužuje se Izvršni direktor. ROK: Odmah
- Nalaže se Sektoru za kompanijski rast i razvoj da dopuni knjigu internih pravila i procedura pisanom procedurom koja definiše postupak naplate potraživanja. Ukazuje se na obavezu promptnog reagovanja prilikom donošenja novih pravila i procedura, te da se pravilima i procedurama moraju obuhvatiti svi poslovni procesi u Pošti. Za realizaciju ovog Zaključka zadužuje se Izvršni direktor.
- Zaključak: Imajući u vidu Akt Ministarstva finansija br. 01-430/22-1784/1 od dana 25.10.2022. godine i predloge o rješavanju statusa imovine date u istom, a sa kojim predlozima je Odbor direktora saglasan, Odbor direktora daje sledeće naloge: Obavezuje se Izvršni direktor da u urgentnoj proceduri u roku od odmah utvrdi hronološki trag (upis) vlasništva nad nepokretnostima Društva na kraju 2011. godine; Obavezuje se Izvršni direktor da utvrdi hronološki trag izmjena vlasništva nad nepokretnostima Društva u periodu od 2011-2021. godine, a koje su odrađene od strane Društva; Obavezuje se Izvršni direktor da u skladu sa predlozima o rješavanju statusa imovine Pošte Crne Gore AD navedenim u Aktu Ministarstva finansija br. 01-430/22-1784/1, sačini jasan i precizan plan radnji i aktivnosti koje će preduzimati kako bi se u Aktom predviđenim rokovima riješila sva sporna pitanja koja se tiču imovine kao i druga pitanja povezana sa imovinom, a navedena u osnovima za uzdržano mišljenje revizora i Aktu Ministarstva finansija br. 01-430/22-1784/1. Obavezuje se Izvršni direktor da u pisanoj formi prezentuje Odboru direktoru plan aktivnosti, te da sedmodnevno (petkom) pisanim putem obavještava Odbor direktora o svim preduzetim radnjama i aktivnostima u vezi sa ovim nalogom.

- **Zaključak:** Odbor direktora se upoznao sa Informacijom o zahtjevu Crnogorske komercijalne banke AD Podgorica za izmjene Okvirnog ugovora o pružanju usluga preko agenta i saglasan je da Izvršni direktor nastavi pregovore sa CKB u predloženom okviru. Obavezuje se Izvršni direktor da informiše Odbor direktora o rezultatima planiranog sastanka sa CKB.
- **Zaključak:** Nalaže se pojedinačna provjera svih listova nepokretnosti za sve nepokretnosti koje se u poslovnim knjigama vode kao svojina, susvojina, korišćenje, sukorišćenje, raspolaganje ili upravljanje Pošte ili njenih poslovnih jedinica i sačinjavanje detaljnog izvještaja sa jasnim i preciznim podacima o upisanim pravima na svim nepokretnostima i njihovom identifikacijom. Nalaže se uzimanje hronologije upisa po svim listovima nepokretnosti u kojima je došlo do promjene upisa prava u korist Države Crne Gore, odnosno bilo kojeg drugog nosioca prava a da to nije Pošta Crne Gore ili neka njena poslovna jedinica, nakon čega je neophodno izvršiti provjeru osnovanosti promjene upisa. Nakon izvršene provjere osnovanosti i tačne identifikacije koje nepokretnosti su bile predmet promjene upisa prava nad istima, nalaže se zahtijevanje povraćaja u predašnje stanje kod Uprave za katastar i državnu imovinu, odnosno preduzimanje svih zakonom propisanih mjera i radnji za nepokretnosti kod kojih promjena nije trebala biti izvršena čime bi se iste vratile u status prava koje su imale prije promjene, odnosno u status svojine, susvojine, korišćenja ili sukorišćenja u korist Pošte. Za postupke promjene upisa koji su započeti podnošenjem zahtjeva za promjenu od strane Pošte kod nadležnog organa, ili su u toku upravni ili sudski postupci, odnosno isti su pravosnažno okončani, potrebno je preduzeti sve pravne radnje i iskoristiti sve raspoložive redovne i vanredne pravne lijekove kako bi imovina Pošte zadržala status koji je imala prije slanja zahtjeva i pokretanja sudskih i upravnih postupaka, odnosno u svojini, susvojini, korišćenju i sukorišćenju Pošte. S obzirom da je već pokrenut postupak procjene imovine i kapitala pokretanjem postupka javne nabavke po tenderskoj dokumentaciji za nabavku usluge – Procjena vrijednosti imovine i kapitala Pošte Crne Gore AD, te donijeta odluka o izboru najpovoljnije ponude br. 00073-23515/60-28/21 od 17.06.2022. godine, neophodno je prekinuti započete radnje do momenta tačne identifikacije koje nepokretnosti se nalaze u svojini, susvojini, korišćenju i sukorišćenju Pošte, a kako bi Pošta bila u formalnoj i faktičkoj mogućnosti da vrši procjenu istih. Isto u skladu sa dogovorom sa sastanka sa predstavnicima Ministarstva finansija, uz obavezu pristupanja procjeni čim se steknu uslovi za to.
- **Zaključak:** Nalaže se Izvršnom direktoru ispitivanje odgovornosti lica zaduženih za sačinjavanje izvještaja o imovini i izvještavanje Odbora direktora u vezi sa imovinom Društva, po svim vrstama izvještaja koji su se odnosili na imovinu, a bili su upućeni Odboru direktora na razmatranje i usvajanje.
- **Zaključak:** Zadužuje se Predsjednik Odbora direktora da zajedno sa Izvršnim direktorom preduzme aktivnosti na rješavanju problema Uprava carina–Pošta, na način što će pokrenuti rješavanje tog pitanja sa aktuelnim ministrom finansija kao resorno nadležnim, a koji je ujedno bio i odgovorno lice Uprave carina u vrijeme kada su vođeni pregovori o rješavanju istog problema
- **Zaključak:** Zadužuje se Izvršni direktor da naloži Sektoru za podršku poslovanju, pravne i zajedničke poslove, odnosno Službi za javne nabavke, da pored redovnog izvještaja koji se dostavlja Ministarstvu finansija, dostavi Odboru direktora poseban izvještaj koji će sadržati analizu sprovedenih tendera i zaključenih ugovora, jednostavnih nabavki i neposrednih pogodbi za 2022. godinu.

5.2. Osvrt na stepen realizacije ključnih aktivnosti Poslovne politike

Pošta kontinuirano unapređuje svoju organizacionu makrostrukturu, na načelima savremenog, optimalnog i racionalnog organizacionog koncepta.

Pošta je u 2022. godini ostvarila pozitivan poslovni rezultat i odgovornim djelovanjem obezbijeđeno je da nema zastoja, niti bilo kakvih smetnji u pružanju bilo koje usluge građanima i privredi.

U prethodnom periodu naplata potraživanja je bila redovna, a obaveze prema zaposlenima, dobavljačima i Državi se redovno izmiruju.

Zaposleni kao zainteresovana strana u korporativnom upravljanju ostvaruju svoja prava u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom, pri čemu se posvećuje posebna pažnja njihovoj motivaciji, edukaciji, razvoju vještina i stručnosti, socijalnoj zaštiti, poboljšanju uslova rada, kao i bezbjednosti i zaštite na radu. Kako bi se ostvarili postavljeni ciljevi poslovanja, motivacija zaposlenih povećana je kroz isplatu stimulativnog dijela zarade, a to ostaje plan i za narednu godinu. Takođe, planira se osposobljavanje određenog broja izvršilaca kroz Vladin program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem.

U poslednjem kvartalu 2022. godine, pokrenut je proces unapređenja RA (Registration Authority) baze, baze koja se tiče korisnika digitalnih certifikata. Takođe je planirano unapređenje sajta www.postacg-ca.me i omogućavanje novog korisničkog servisa. Završetak aktivnosti se očekuje u 2023. godini.

RA baza sadrži podatke za preko 45 000 korisnika i veoma je važno te podatke skladištiti i procesuirati na siguran način, a na to nas obavezuje i GDPR direktiva koja definiše način obrade privatnih podataka. S tim u vezi smo krenuli u unapređenje bezbjednosti postojeće Public Key Infrastructure i postojeće Registration Authority aplikacije, uz definisanja korisničkih naloga za prijavu operatera na sistemu.

Prelazak pošta sa stare šalterske aplikacije na novu sa modulima (Šalter, Dostava, Isporučka, Produkcija i Track & Trace) je završena, sa ciljem povećanja kvaliteta šalterskog poslovanja.

Izvršena je migracija CoreFirewall-a i time značajno poboljšana sigurnost i pouzdanost mreže Pošte Crne Gore. Unaprijeđen je VMware virtuelni sistem prelaskom na vSphere v7 i instalacijom dva nova esx hosta. Izvršana je nabavka opreme za novi DMS projekat koji uključuje proširenje postojećeg storage sistema, kao i nabavku novog u potpunosti kompatibilnog sa starim. Odrađena je i dodatna optimizacija anti-virusnog sistema, kao i instalacija novog CloudOne antivirusnog sistema za servere. Izvršena je optimizacija korišćenja mrežnih resursa na nivou cijele poštine mreže. Takođe, izvršena je optimizacija više serverskih Sistema i potpunosti je završena fiskalizacija šaltera i instalacija termalnih printera.

Pod pokroviteljstvom UPU (Svjetskog Poštanskog Saveza) je realizovan projekat CDS koji omogućava elektronsko deklarisanje pošiljaka (carinske deklaracije). Trenutno te informacije možemo da razmjenjujemo sa našim poštanskim partnerima - Poštanskim Operatorima. Povezivanje aplikacije sa aplikacijom koju koristi Uprava carine nije realizovano u 2022.godini i nadamo se da će biti realizovano u 2023.godini. Da bi se to realizovalo, potrebno je da se postigne dogovor na nivou menadžmenta Pošte Crne Gore i Uprave Carine.

U 2022.godini Pošta Crne Gore je izvršila nabavku 180 mopeda za poštare.

Takođe, u 2022.godini Pošta Crne Gore je aplicirala, u skladu sa propisanom procedurom UPU Quality Service Fund-a, da sredstva koja imamo u ovom fondu iskoristimo za nabavku 5 električnih dostavnih vozila. Od strane UPU Quality Service Fund-a nam je to i dozvoljeno tako da je u 2022.godini završena tenderska procedura nabavke, kao i potpisan ugovor sa dobavljačem, Osmanagić Co doo Nikšić za 5 vozila modela Electric vehicle Ople Combo-e Van. Vozila će nam biti dostavljena u 2023.godini kada će započeti i njihovo korišćenje. Time se Pošta Crne Gore uključuje u svjetske tokove „zelene“ agende u oblasti poštanskog saobraćaja a koja podrazumijeva smanjivanje zagađenja prirodne sredine korišćenjem dostavnih vozila koja se ne pokreću na fosilna goriva.

U skladu sa strateškim ciljem **Podizanje kvaliteta, pouzdanosti i efikasnosti usluge** u 2022.godini je započeta procedura implementacije standarda MEST EN 13850 „Poštanske usluge–Kvalitet usluge- Mjerenje tranzitnog vremena usluge s kraja na kraj usluge za pojedinačnu pošiljku prioritne pošte i pošte prve klase“. Od aktivnosti na implementaciji ovog standarda prikupljeni su statistički podaci i kreiran uzorak za proces testnog (mjesečnog) mjerenja, sprovedena je tenderska procedura i potpisan Ugovor sa StatPro iz Podgorice koja će realizovati mjerenje u skladu sa ovim standardom.

U skladu sa standardom, u toku je testno (mjesečno) mjerenje, analiza rezultata mjerenja, kao i priprema za godišnje mjerenje. Godišnje mjerenje će biti realizovano u 2023.godini. Prateće aktivnosti u vezi implementacije ovog standarda su konstatno praćenje i analiza rezultata mjerenja od strane eksternih proverivača. U vezi implementacije ovog standarda neophodna je saradnja sa EKIP-om.

U skladu sa strateškim ciljem **Jačanje zaštite krajnjih korisnika** u 2022.godini je implementiran standard MEST EN 14012 „Poštanske usluge–Kvalitet usluge- Principi za rješavanje žalbi“.

U I kvartalu 2022.godine su kreirana „Interna pravila i procedure“ koja sadrže 49 procedura poslova koji se obavljaju u organizacionim cjelinama Pošte Crne Gore i koja su usvojena od strane Odbora Direktora Pošte Crne Gore krajem marta 2022.godine. Imajući u vidu da je izrada procedura tekuća, konstantna aktivnost, „Interna pravila i procedure“ su se dopunjavala novim procedurama u 2022.godini i taj proces će biti nastavljen i u 2023.godini shodno potrebama definisanja za pojedinačne poslove u organizacionim cjelinama Pošte Crne Gore.

Marketing tim prati i nastaviće da informiše javnost o aktuelnim projektima i prati aktivnosti svih organizacionih jedinica koje na bilo koji način doprinose osnovnom cilju, kreiranju pozitivnog imidža Pošte Crne Gore u svijesti građana. U toku 2022. godine je brendirano preko 20 poslovnica, od kojih je 6 novootvorenih, kao i 10 dostavnih vozila. Takođe, u toku ove godine je zabilježen porast broja pratilaca na društvenoj mreži Facebook (17,8%) i veća posjećenost sajta u odnosu na prethodnu godinu (21,9%).

Na društvenim mrežama/profilima Pošte Crne Gore objavljujane su novosti, korporativne informacije, promo tekstovi o Poštanim uslugama.

Nastavljeno je publikovanje prigodnih izdanja poštanskih maraka kojima se promovišu vrijednosti i bogatstva Crne Gore.

Tokom 2022. godine nakon završene tenderske procedure zaključen je Ugovor za projekat Centralizovani integrisani poslovni informacioni sistemi: ERP, DMS, BI, sistem za upravljanje radnim vremenom sa kontrolom pristupa i sistem za upravljanje osnovnim sredstvima U toku 2022 godine u skladu sa Ugovorom i tenderskom dokumentacijom završene su sve predviđene faze projekta.

Početak 2023. godine projekat ide u Go live fazu - produkciju. Jedan od osnovnih zadataka projekta je da sve organizacione cjeline usmjeriti ka ispunjenju kompanijskih ciljeva, uz kontrolisanu i optimalnu upotrebu raspoloživih resursa s ciljem ostvarenja maksimalne produktivnosti.

Krajem 2022. godine zaključen je i Ugovor za realizaciju nove aplikacije Web poštar koja uključuje module kao što su WebRačun, WebShop sa fiskalizacijom, WebTelegram sa fiskalizacijom, Integracija sa Produkcijom. Prelaskom na novo rješenje biće otklonjene sve poteškoće u korišćenju ovih servisa i samim tim će se povećati pouzdanost istih, što će imati za cilj povećanje broja korisnika.

U cilju održavanja i unapređenja upravljanja i unutrašnjih kontrola, kao i povećanja nivoa efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti rada Pošta je nastavila proces identifikacije i procjene rizika, odredila način upravljanja rizikom i uspostavila kontrolne aktivnosti.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je u postupku verifikacije obračuna neto troška univerzalnog servisa koji je propisan Zakonom o poštanskim uslugama donijela Rješenje broj 0102-2146/15 od 30.11.2022. godine kojim se odbija zahtjev Pošte Crne Gore AD Podgorica za verifikaciju neto troška univerzalne poštanske usluge za 2021. godinu.

Po dobijenom Rješenju Pošta Crne Gore je dana 20.12.2022. godine podnijela tužbu Upravnom sudu Crne Gore broj 00020-21586/3 protiv Rješenja Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost broj 0102-2146/15 od 30.11.2022. godine zbog nedosljednosti prilikom utvrđivanja činjeničnog stanja, povrede pravila postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, budući da u Modulu za obračun troška univerzalnog servisa i samom postupku obračuna neto troška za 2021. godinu nije bilo nikakvih izmjena u odnosu na prethodne dvije godine (2019. i 2020. godinu) kada su isti verifikovani.

KVALITET USLUGA

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručnja običnih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Pošta Crne Gore je 2022. god, metodom javne nabavke, organizovala nezavisno mjerenje, koje je realizovalo preduzeće StatPro doo iz Podgorice (u daljem tekstu Realizator). Specifikacijom mjerenja postavljeni su kriterijumi mjerenja za obezbjeđenje dobijanja rezultata koje zakon zahtijeva. Realizator je procenite računao sa preciznošću od jedne decimale

Pošta je sa rezultatom od 83,5% ispod propisanog nivoa od 95%, za standard kvaliteta prenosa običnih poštanskih pošiljaka D+3, kako je propisano članom 59. Zakona o poštanskim uslugama, SLCG 57/11, 55/16, 55/18, ali se rezultat ipak može ocijeniti kao dobar imajući u vidu razloge iz sljedećih komentara.

Dugogodišnji problemi u radu dostave (neimenovanost ulica, neoznačenost ulica i objekata, neopremljenost objekata kućnim sandučićima, odustvo podataka o stanarima novih zgrada na sandučićima tamo gdje ih ima, izgradnja čitavih novih naselja u prigradskim zonama bez naziva ulica i brojeva, što je najizraženije u Podgorici i sl.) su u velikoj mjeri i dalje aktuelni.

I u 2022. god. je kao i u 2021. god evidentiran slijedeći problem: ulice u prigradskim naseljima umjesto naziva dobile su numeričke oznake, kao i objekti, ali izdavaoci računa i dalje koriste stare oznake «bb» ili samo naziv naselja, čime se proces dostave nije olakšao ni malo u tom dijelu.

Mjerenje kvaliteta prenosa i uručenja registrovanih pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Pošta Crne Gore je 2022.god, metodom javne nabavke, organizovala i nezavisno mjerenje kvaliteta prenosa registrovanih poštanskih pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju. Mjerenje je realizovalo preduzeće StatPro doo iz Podgorice (u daljem tekstu Realizator). Specifikacijom mjerenja postavljeni su kriterijumi mjerenja za obezbjeđenje dobijanja rezultata koje zakon zahtijeva.

Za propisani standard D+3, ostvaren je cilj kvaliteta od 95% u unutrašnjem poštanskom saobraćaju za registrovane poštanske pošiljke, koji je u skladu sa članom 59. Zakona o poštanskim uslugama (Sl. CG 57/11, 55/16, 55/18).

Pravila mjerenja i rezultati mjerenja u međunarodnom poštanskom saobraćaju

Podaci o rezultatima brzine prenosa registrovanih poštanskih pošiljaka u međunarodnom saobraćaju pripremljeni su iz aplikacije Quality Control System (QCS), koju održava Svjetski Poštanski Savez (UPU). Vremenski period E2E (End to End) je vrijeme prijenosa međunarodne poštanske pošiljke od trenutka preuzimanja od pošiljaoca do trenutka uručenja primaocu i po mjerenja obuhvata vrijeme od 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine. Ukoliko ovo vrijeme dugo traje, ono smanjuje procenat uručenja za definisane standarde u odredišnoj zemlji.

U segmentu dostave međunarodnih poštanskih pošiljaka, na osnovu podataka iz QCS-a:

- kod registrovanih pisama u uvozu prosečno vrijeme dostave je 2,14 dana, a u izvozu prosečno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 0,27 dana,
- kod paketa u uvozu prosečno vrijeme dostave je 6,04 dana, a u izvozu prosečno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 2,71 dana,
- kod EMS pošiljaka u uvozu prosečno vrijeme dostave je 3,13 dana, a u izvozu prosečno vrijeme preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za izvoz iznosi 0,27 dana.

Kao i kod običnih pisama u međunarodnom saobraćaju, rokovi prenosa registrovanih pošiljaka, shodno članu 58 Zakona o poštanskim uslugama zavise od: udaljenosti odredišne države, saobraćajnih veza i standarda kvaliteta nacionalnih operatora univerzalnih poštanskih usluga.

Imajući u vidu sve to, iako E2E vrijeme ne zadovoljava standard J+5, rezultati rada Pošte u međunarodnom saobraćaju su objektivno dobri kada se posmatraju postignuta prosječna vremena dostave prispjelih pošiljaka (uvoz) i prosječna vremena preuzimanja od pošiljaoca i obrade pošiljke za otpremu (izvoz), koja direktno zavise od Pošte Crne Gore.

Pouzdanost prenosa poštanskih pošiljaka

Za obična pisma, za koja ne postoji mogućnost praćenja kroz poštanski sistem, ne može se dati konačna ocjena o pouzdanosti prenosa. Podatak koji o tome ima Pošta dobijen je iz nezavisnog mjerenja u 2022, na uzorku po kojem od 796 test pisma nije uručeno 2 (0,30% što je poboljšanje u odnosu na 2021.godinu kada je taj procenat bio 12,99%).

Problemi sa kojima se Pošta Crne Gore susreće u svakodnevnom radu, i koji su uglavnom eksterne prirode na čije otklanjanje Pošta nema mnogo uticaja i dalje su zastupljeni:

- neimenovanost ulica, neoznačenost ulica i nenumerisanost objekata,
- neopremljenost objekata kućnim sandučićima, zbog čega se obične pošiljke ostavljaju na neobezbjedenim mjestima koja su često izložena vjetru, kiši, prolaznicima,
- veliki pritisak sa ogromnim brojem računa građana u kratkom roku od svega nekoliko dana, koji se redovno dostavljaju Pošti kasno u mjesecu u odnosu na datume kada su građani obavezni da izmire račune,
- računi se Pošti ne dostavljaju odjednom već po nekoliko puta, što dodatno komplikuje posao,
- računi dolaze nesređeni po reonima, što u nekom prethodnom periodu nije bila praksa a sada jeste. To izaziva velike dodatne napore zaposlenih da u kratkom roku izvrše diobu na desetine hiljada pošiljaka, pa se radi i van radnog vremena,

Posledice ovakvog miljea u kojem Pošta radi su neminovne i odražavaju se na kvalitet dostave. Ipak, to su pitanja koja prevazilaze okvire Pošte i čije bi rešavanje u interesu građana i društva u cjelini, puno olakšalo rad Pošte i doprinelo kvalitetu dostave.

U 2022.god. u unutrašnjem saobraćaju je bilo 2.902.834 registrovanih poštanskih pošiljaka, a u međunarodnom saobraćaju 172.355 registrovanih pošiljaka. U odnosu na broj pošiljaka koji je prošao kroz sistem, oba rezultata su veoma dobra.

Održavanje bezbjednosti poštanskih pošiljaka i zaposlenih

Kada se radi o bezbjednosti pošiljaka, preduzimaju se sledeće propisane mjere :

- Po propisanim procedurama se vrši kontrola sadržaja pošiljki namijenjenih međunarodnom saobraćaju u fazi prijema, da bi se sprečilo slanje zakonom zabranjenih sadržaja , koji bi mogli biti opasni po ljudsko zdravlje i život. Dodatne mere provere sadržaja pošiljaka se vrše na aerodromu u Podgorici.
- Za unutrašnji saobraćaj važe isti propisi za opasne materije odn. zabranjene sadržaje (član 40. Zakona o poštanskim uslugama). O sadržaju sumnjivih pošiljki se preduzimaju propisane mere u fazi prijema, a i u kasnijim fazama prenosa, ako se posumnja da nešto nije u redu sa pošiljkom.

Sektor za kvalitet je na zahtjev Agencije za civilno vazduhoplovstvo izradio posebnu Proceduru rada sa poštanskim pošiljkama na sprečavanju slanja opasnih materija putem Pošte. Ona propisuje postupke za sve zaposlene koji dolaze u dodir sa međunarodnim pošiljkama. U skladu sa Zakonom o prevozu opasnih materija (SI CG 33/2014 i 13/2018) Procedura predviđa da izvestan broj zaposlenih u okviru Pošte prođe i posebnu obuku za postupanje sa opasnim materijama u funkciji bezbjednosti, dobije sertifikate i formalno se bavi ovom problematikom u Pošti. Ovi zaposleni će biti zaduženi da svim ostalim zaposlenima u Pošti, kada je to potrebno, daju instrukcije o postupanju u slučajevima pokušaja slanja zabranjenih i opasnih materija u poštanskim pošiljkama. Obuka je bila planirana za 2020, ali nije realizovana.

Procedura je poslata na izjašnjenje i saglasnost Agenciji za civilno vazduhoplovstvo Crne Gore.

Radnicima Pošte, kontrolno-upravljačkom osoblju, održana je interna obuka u 2020, za primjenu ove procedure.

Do okončanja ovog dijela posla, radnici Pošte se u postupanju sa zabranjenim i opasnim materijama pridržavaju određenih odredbi Zakona o poštanskim uslugama, Opštih i Posebnih uslova za obavljanje poštanskih usluga Pošte Crne Gore.

CALL CENTAR POŠTE CRNE GORE

Službi Call centra prispjevaju Upiti – zahtjevi od korisnika poštanskih usluga, koji se rješavaju bez zastoja, u kontinuitetu i najbrže koliko je moguće u odnosu na sadržinu obraćanja.¹ Pristupni kanali za potrebe korisnika poštanskih usluga su telefoni i namjenska e-mail adresa. Korisnici odgovore dobijaju :

1.Pozivom na operativni telefon broj 19895 i 067/096-924 -ukupan broj primljenih poziva **23.058**

2.Prijemom e-mail poruka preko adrese oficijalnog e-mail-a Pošte CG: info@postacg.me -
ukupan broj primljenih e-mail poruka **8.583**

UKUPNO: broj obraćanja korisnika **31.641** kom.

Obraćanje korisnika službi Call centra pozivom na operativne brojeve 19895 i 067/096-924, prijem e-mail poruka na oficijalni e-mail Pošte Crne Gore info@postacg.me			
Godina	2020	2021	2022
Broj poziva	29359	27020	31,641
Porast broja poziva u odnosu na prošlu godinu %	295,54%	-7,9%	17,3%
Opravdano nezadovoljan korisnik	0,60%	0,40%	0,70%
Neopravdano nezadovoljan korisnik	0,80%	0,80%	0,30%

Tabela 19: Obraćanje korisnika Call centru u 2022.godini

Rezultat porasta broja obraćanja korisnika Call centru (17,3%) tokom 2022.godine u odnosu na 2021.godinu rezultat je uvođenja novog pristupnog kanala Call centra na broju 067/096-924, kojim je omogućeno korisnicima usluga Pošte Crne Gore da se na pristupačniji način, po cjeni lokalnog poziva, obrate Call centru za sve vrste upita; informacije, primjedbe i pohvale. Takođe, porast broja obraćanja korisnika Call centru rezultat je i povećanje obima poslova koje je Pošta dobila tokom 2022.godine, kao što je isplata dječijeg dodatka. Porast opravdano nezadovoljnih korisnika u najvećem broju su bili korisnici, primaoci dječijeg dodatka kojima zbog nepotpunih, netačnih adresa nije mogao biti dostavljen ček na adresu. Sve reklamacije koje su se odnosile na neblagovremeno uručenje dječijeg dodatka rješavane su odmah po prijavljivanju.

Procenat opravdano nezadovoljnih korisnika je minoran u odnosu na broj obraćanja, u procentu on iznosi **0,70%** ,odnosno obraćanja su se finalizovala sa krajnjim ciljem zadovoljnih korisnika u **99%** slučajeva.

¹ Novom sistematizacijom (objavljenom u Poštanskom Službenom glasniku broj 159 od 15.10.2021.) Služba za brigu o korisniku je preimenovana u Call Centar Pošte Crne Gore

6. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA

6.1. Fizički obim usluga

VRSTA USLUGE		Ostvarenje 2021	Plan 2022	Ostvarenje 2022	Index (22/21)	Index (22/pl22)
UNIVERZALNE USLUGE		14,974,457	15,486,500	15,126,822	101.0	97.7
Pismonosne usluge		14,951,994	15,460,000	15,106,108	101.0	97.7
1	Pismo u unutrašnjem saobraćaju do 2 kg	14,313,402	14,800,000	14,460,237	101.0	97.7
2	Pismo u međunarodnom saobraćaju do 2 kg	153,711	160,000	203,003	132.1	126.9
3	Sudsko pismo	484,881	500,000	442,868	91.3	88.6
Paketske usluge		22,463	26,500	20,714	92.2	78.2
4	Paketi u unutrašnjem saobraćaju do 10kg	21,148	25,000	18,078	85.5	72.3
5	Paketi u međunarodnom saobraćaju do 10kg	1,315	1,500	2,636	200.5	175.7
KOMERCIJALNE USLUGE		19,238,132	19,491,270	19,781,362	102.8	101.5
6	Tiskovine u unutrašnjem saobraćaju do 2 kg	134,309	125,000	106,960	79.6	85.6
7	Tiskovine u međunarodnom saobraćaju do 2 kg	2,577	2,500	1,747	67.8	69.9
8	Paketi u unutrašnjem saobraćaju 10-30kg	3,964	4,000	145	3.7	3.6
9	Paketi u međunarodnom saobraćaju 10-30kg	113	150	399	353.1	266.0
10	Post express pošiljke, dhl i ems	149,157	190,000	157,915	105.9	83.1
11	Usluge kurirske službe	1,562	2,000	547	35.0	27.4
12	Usluge novčanog poslovanja	6,876,714	6,800,000	6,828,834	99.3	100.4
13	Uputničke usluge UPS	346,349	350,000	339,529	98.0	97.0
14	Uputničke usluge MPS (otprema + dolaz)	244,587	250,000	270,384	110.5	108.2
15	Telegrafske usluge UPS + MPS	244,879	250,000	137,936	56.3	55.2
16	Telefonske usluge	2,383	3,000	0	-	0.0
17	Direktna pošta i neadresirane posiljke	46,668	45,000	86,586	185.5	192.4
18	Usluge hibridne pošte	10,969,402	11,250,000	11,648,824	106.2	103.5
19	Filatelija	140,751	150,000	130,195	92.5	86.8
20	Prodaja vrednosnice, obrasci i ambalaža	57,636	52,000	55,274	95.9	106.3
21	Prihod od prodaje robe (post shop)	13	20	65	500.0	325.0
22	Ostale usluge	16,575	17,000	15,548	93.8	91.5
23	Ostali prihodi	493	600	474	96.1	79.0
UKUPNO:		34,212,589	34,977,770	34,908,184	102.0	99.8

Pošta je u 2022. godini ostvarila ukupno 34.908.184 usluga, što je 2% više u odnosu na prošlu godinu, a na nivou planiranih veličina.

Ostvareni fizički obim univerzalnih poštanskih usluga u 2022. godini je za 1% veći od ostvarenja iz prošle godine, a manji za 2,3% od planiranih veličina.

Najveće učešće u strukturi obima univerzalnih poštanskih usluga ima fizički obim pismonosnih usluga (99,86%).

Ostvareni obim komercijalnih usluga veći je za 2,8% u odnosu na prošlogodišnji period i 1,5% veći u odnosu na plan.

U posmatranom periodu fizički obim usluga novčanog poslovanja je u odnosu na isti period prošle godine manji za 0,7%, a u odnosu na plan veći za 0,4%.

Obim ekspres usluga bilježi rast od 5,9% u odnosu na prošlogodišnji period i pad od 16,9% u odnosu na plan.

U 2022. godini zainteresovanost korisnika za uslugom direktne pošte i neadresiranih pošiljki je veća za 85,5% u odnosu na isti period prošle godine i 92,4% u odnosu na plan. Telefonske usluge ukinute su na kraju 2021. godine.

Usljed poboljšanja epidemiološke situacije zabilježen je značajan pad telegrafskih usluga za 43,7% u odnosu na prošlogodišnji period i pad od 44,8% u odnosu na planirane veličine.

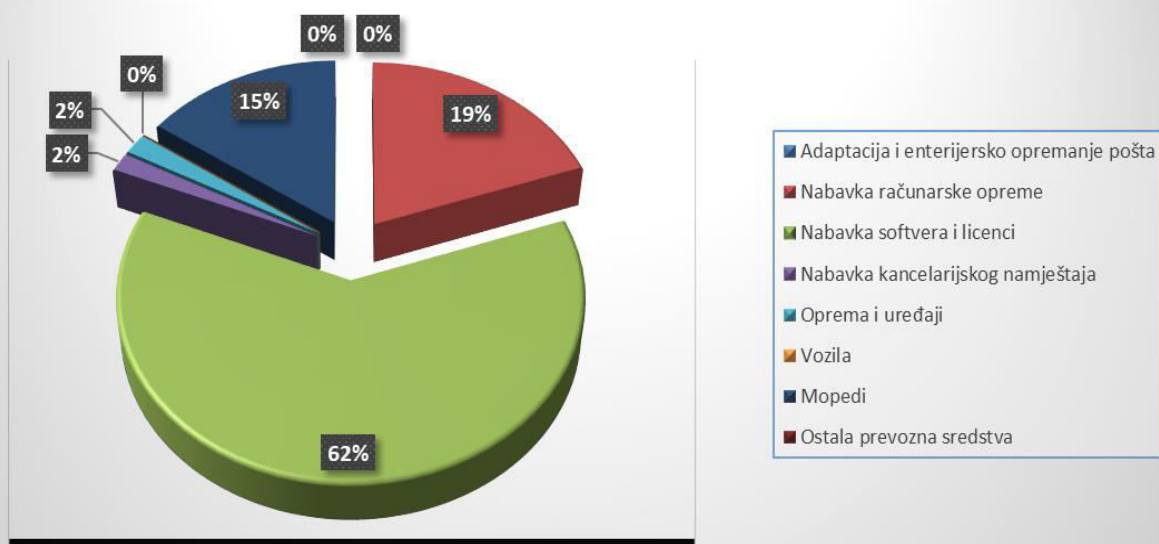
6.2. Investicije

Investicije u novu tehnološku opremu, modernizacija i proširenje kapaciteta te poslovanje u skladu sa održivim razvojem temeljne su razvojne komponente koje se prenose i u naredne periode.

Pregled investicionih ulaganja

Pošta Crne Gore	2021.	2022.
Adaptacija i enterijersko opremanje pošta	102.822,88	0,00
Nabavka računarske opreme	172.508,54	356.235,79
Nabavka softvera i licenci	90.225,00	1.122.007,96
Nabavka kancelarijskog namještaja	12.335,20	29.430,57
Oprema i uređaji	246.771,99	33.138,31
Vozila	0,00	0,00
Mopedi	0,00	277.500,00
Ostala prevozna sredstva - Mopedi	21.400,00	0,00
UKUPNO	646.063,61	1.818.312,63

Grafički prikaz strukture investicionih ulaganja

Za finansiranje investicija u 2022. godini izdvojena su novčana sredstva u iznosu od 1.818.312,63 €. Najveći dio investicija odnosi se na:

- **nabavku softvera i licenci (62% - 1.122.007,96€)** - Na uvećanje ove grupe investicija najviše je uticala nabavka licenci za centralizovani integrisani poslovni informacioni sistem - 344.485,36€ bez PDV-a, softvera za Centralizovani integrisani poslovni informacioni sistemi - 639.362,60€ bez PDV-a, i završna faza izrade nove šalterske aplikacije – 126.465,00€ bez PDV-a.
- **nabavku računarske opreme (19% - 356.235,79€)** - Strukturu ovih ulaganja čini nabavka infrastrukture za DMS - 114.130 €, štampača za hibridnu poštu - 93.490,00€, nabavka uređaja za zaštitu podataka - 65.081,97€, nabavka računara - 63.140€ dok se ostalo odnosi na nabavku skenera i rutera;
- **nabavku ostalih prevoznih sredstava - Mopedi (15% - 277.500,00€)** - Nabavka se odnosi na mopede u iznosu 277.500,00€ bez PDV-a.
- **nabavku opreme i uređaja (2% - 33.138,31€)** - Najveći udio u okviru ove grupe ima nabavka klima uređaja, brojačica papirnog i metalnog novca, telefonske centrale i video nadzor;
- **nabavku kancelarijskog namještaja (2% - 29.430,57€)** - Nabavka kancelarijskog namještaja u iznosu 29.430,57 € bez PDV-a.

Navedene investicije realizovane su u skladu sa Programom rada i razvoja Pošte za 2022. godinu.

7. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

7.1. Bilans stanja

Naziv: "POŠTA CRNE GORE" AD	
Sjedište: Podgorica	
Matični broj:	Šifra djelatnosti: 5310

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2022. godine

u EUR

Grupa računa, račun	Pozicija	Redni broj	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina Krajnje stanje 31.12.2021 g.	Početno stanje 01.01.2021 g.
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		32.226.798	31.051.393	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	15	1.657.545	424.819	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005		584.817	424.819	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007		1.072.728		
	III. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA					
	I BIOLOŠKA SREDSTVA	008	16	30.569.253	30.626.574	
	(009+010+011+015)					
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009		28.563.829	28.988.611	
023	2. Postrojenja i oprema	010		1.838.887	1.483.404	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011		166.537	154.559	
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014		166.537	154.559	
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015				
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016				
030,039(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033(dio),039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031(dio),032(dio), 039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031(dio), 032(dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032(dio), 034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038, 039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRATNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		12.369.029	12.431.289	
	I. ZALIHE (od 027 do 030)	026	17	156.288	136.244	
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027		89.618	76.104	
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				

12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029		63.899	56.097
15	4. Dati avansi	030		2.771	4.043
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		3.634.118	4.198.949
202, 203, 209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	18	2.398.872	2.490.268
200, 209 (dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033			
201, 209 (dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034			
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		1.235.246	1.708.681
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036			
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037			
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038	19	1.235.246	1.708.681
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039		30.000	30.000
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040			
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041			
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042	20	30.000	30.000
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	21	8.548.623	8.066.096
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044			
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045	22	169.063	100.469
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		44.764.890	43.583.151

	P A S I V A				
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		39.012.848	38.965.160
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	23	35.331.033	35.331.033
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
320	III. EMISIONA PREMIJA	104			
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	24	331.538	331.538
321	1. Zakonske rezerve	106			
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107			
322(dio)	3. Druge rezerve	108			
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109		331.538	331.538
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110			
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	25	3.350.277	3.302.589
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		3.302.589	2.692.999
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113		47.688	609.590
350	3. Gubitak ranijih godina	114			
351	4. Gubitak tekuće godine	115			

	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		1.103.436	978.494	
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	26	885.220	633.444	
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		656.876	397.154	
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		228.344	236.290	
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	27	218.216	345.050	
414, 415	1. Dugoročni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124	28	218.216	345.050	
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125		394.336	407.324	
495(dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		3.798.157	2.885.590	
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		3.798.157	2.885.590	
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130		118.518	116.839	
424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131				
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	29	1.200.702	1.182.454	
433, 434, 440-449	4. Obaveze prema dobavljačima	133	30	1.326.749	827.904	
439(dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		1.152.188	758.393	
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	31	1.137.414	748.999	
47, 48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140	32	14.774	9.394	
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143	33	456.113	346.583	
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		44.764.890	43.583.151	

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu ("Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Dana 29.06.2023. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Milovanović Vaj

Odgovorno lice

7.2. Bilans uspjeha

Naziv: "POŠTA CRNE GORE" AD
Sjedište: Podgorica
Matični broj: 02867940
Šifra djelatnosti: 5310

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU / BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2022. do 31.12.2022. godine

-u EUR-

Grupa računa, račun	Pozicija	Redni broj	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihod od prodaje-neto prihod	201	4	16.272.644	15.436.253
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204	5	1.647.928	1.253.619
64 i 65	a) Ostali poslovni prihodi iz redovnog poslovanja	205		1.018.491	892.921
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		629.437	360.698
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208		6.039.256	4.936.031
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	6. a	1.183.850	1.129.418
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (rezerviranja i ostali poslovni rashodi)	210	6. b	4.054.986	3.052.832
540	c) Amortizacija	210a	6. c	800.420	753.781
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		11.082.388	10.887.443
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	7. a	8.812.826	7.054.359
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213	7. b	2.269.562	3.833.084
52(dio)	1/ Troškovi poreza	214		165.621	818.322
52(dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		1.871.092	1.827.626
52(dio)	2/ Troškovi doprinosa	216		232.849	1.187.136
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217		33.555	45.240
580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	219	8	33.555	45.240
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	9	75.656	165.620
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-211-217-220)	221		689.717	655.538
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222		-	-
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		25.742	8.547

660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662(dio), 663(dio), 664(dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229	10	25.742	8.547
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		510	9.191
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662(dio), 663(dio), 664(dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233	11	510	9.191
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234		(659.659)	(60.185)
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			
583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236	12	659.659	60.185
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		21.610	16.275
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	13	21.610	16.275
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		(655.017)	(58.722)
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		34.700	596.816
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		34.700	596.816
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		(12.988)	(12.774)
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		(12.988)	-12.774
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		47.688	609.590
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249		-	-
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			

332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedginga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom/ (249+258)	259		-	-
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248-259)	260		47.688	609.590
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262	14	0,18	2,36
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu ("Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U Podgorici

Dana 29.06.2023. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Milica Vukobratović

Odgovorno lice

[Signature]

7.4. Iskaz o promjenama na kapitalu

Pozicija	OPS	Red. br.	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red. br.	Ostali kapital (m 309)	Red. br.	Neuplaćeni kapital (grupa 31)	Red. br.	Emisija premija (m 320)	Red. br.	Rezerve (m 321, 322)	Red. br.	Revalorizacije rezerve (grupa 33)	Red. br.	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red. br.	Gubitak (grupa 35)	Red. br.	Otkupljene sopstvene akcije i udjeli (m 237)	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8+9+10)
1.	Stanje na dan 01.01.2021. godine	401	35.331.033	410		419		428		437		446	331.538	455	3.535.127	464		473		39.197.698
2.	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447		456	-232.538	465		474		-232.538
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2021. godine (r.br. 1+2)	403	35.331.033	412	0	421	0	430	0	439	0	448	331.538	457	3.302.589	466	0	475	0	38.965.160
4.	Neto promjene u 2022. godini	404		413		422		431		440		449		458		467		476		0
5.	Stanje na dan 31.12.2021. godine (r.br. 3+4)	405	35.331.033	414	0	423	0	432	0	441	0	450	331.538	459	3.302.589	468	0	477	0	38.965.160
6.	Efekt retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460		469		478		0
7.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022. godine (r.br. 5+6)	407	35.331.033	416	0	425	0	434	0	443	0	452	331.538	461	3.302.589	470	0	479	0	38.965.160
8.	Neto promjene u 2022. godini	408		417		426		435		444		453		462	47.688	471		480		47.688
9.	Stanje na dan 31.12.2022. godine (r.br. 7+8)	409	35.331.033	418	0	427	0	436	0	445	0	454	331.538	463	3.350.277	472	0	481	0	39.012.848

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG“ broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA

U Podgorici

Dana 29.06.2023. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog iskaza

Milosavac Vojislav

Odgovorno lice

8. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Crna Gora, ulica. Slobode 26, 81000 Podgorica
PIB: 02686678, PDV 30/31-06929-6, Prva banka CG 535-9398-15
tel: +382 20 232-013, fax: +382 20 513-738, mob.tel: +382 69 070-333
e-mail: ilinka.vukovic@t-com.me, mia.vukovic96@gmail.com

AKCIONARIMA "POŠTA CRNE GORE" A.D. PODGORICA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Pošta Crne Gore“ AD Podgorica (u daljem tekstu Društvo) – Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha za period 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, Iskaz o tokovima gotovine u periodu 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu 01.01.2022. godine do 31.12.2022. godine, objelodanjenih na sajtu Uprave prihoda i carina Crne Gore dana 30.06.2023. godine pod brojem 108711/2022 kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske iskaze.

Prema našem mišljenju, zbog značaja pitanja navedenih u dijelu izvještaja "Osnov za negativno mišljenje", koja imaju značajni i prožimajući uticaj na priložene finansijske iskaze, priloženi finansijski iskazi, u svim navedenim, značajnim odrednicama prezentiranim u Osnovi za negativno mišljenje, ne prikazuju istinito i fer finansijsko stanje „Pošta Crne Gore“ AD Podgorica na dan 31.12.2022. poslovnog uspjeha, promjena na kapitalu i novčanih tokova za period 01.01.2022.-31.12.2022. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i napomenama uz finansijske iskaze.

Osnov za negativno mišljenje

1. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 16. uz finansijske iskaze, „zemljište i objekti bez obzira na oblik korišćenja odnosno svojine su prikazani u poslovnim knjigama Društva na dan 31.12.2022. godine“. Uvidom u pojedinačne listove nepokretnosti u kojima su evidentirane nepokretnosti koje su prikazane u poslovnim knjigama Društva, na pojedinim brojevima istih upisana je Država Crna Gora u obimu prava - svojina 1/1, Vlada Crne Gore - raspolaganje a Društvu su date nepokretnosti na upravljanje. Nepokretnosti Društva, odnosno zemljište i objekti u ukupnom iznosu 28.563.829 € - sadašnja vrijednost, predstavljaju 63,81 % od ukupne aktive Društva koja iznosi 44.764.890 €. Od navedenog iznosa nepokretnosti, koje su upisane kao svojina - na Državu i na druga pravna i fizička lica ukupno iznose 16.551.785 € ili 57,95 % ukupno prikazanih nepokretnosti u poslovnim knjigama Društva od kojeg iznosa se:
 - na Državu Crnu Goru odnosi 16.367.136 € – svojina 1/1, korišćenje Vlada Crne Gore a Društvu je upisano pravo na upravljanje,
 - iznos od 46.339 € Država ima pravo svojine a Društvo se ne pominje niti u jednom obimu prava raspolaganja i
 - iznos od 138.310 € koji se odnosi na nepokretnosti na kojima pravo svojine imaju druga pravna i fizička lica.

Osim navedenih nepokretnosti, Društvo je uvidom u listove nepokretnosti upisano sa sledećim opisom raspolaganja na nepokretnostima:

- korišćenje, sukorišćenje, pravo raspolaganja, sopstvenik-suposjednik, ukupan iznos nepokretnosti iznose 2.469.099 € odnosno 8,64 % ukupnih nepokretnosti,
- za koje ne postoje dokazi o vlasništvu u iznosu 860.129, € odnosno 3,01 % ukupnih nepokretnosti,
- na kojima je upisano pravo svojine odnosno susvojine (gdje nije izvršena etažna razrada objekata) ukupno iznose 8.388.830 € ili 29,37 % ukupno prikazanih nepokretnosti u poslovnim knjigama Društva.

Ostatak do 100 % prikazanih nepokretnosti u poslovnim knjigama Društva, bilansu stanja, iznosi 293.986 € ili 1,03 % i odnosi se na MSFI 16 – lizing odnosno prikazana imovina sa pravom korišćenja.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima „Sl. List RCG“, br.65/2020, član 133 – ovlašćenja Skupštine, stav 8 navodi „donosi odluku o raspolaganju imovinom društva (kupovini, prodaji, zakupu, zamjeni, sticanju ili na drugi način raspolaganju) čija je vrijednost veća od 20 % knjigovodstvene vrijednosti imovine društva (imovina velike vrijednosti), ukoliko statutom nije utvrđeno niže učešće“. Statutom Društva nije utvrđeno niže učešće. Odluku Skupštine Društva odnosno Vlade Crne Gore, ovim povodom, nijesmo dobili na uvid i ista je nepoznata Društvu. Zakon o državnoj imovini „Sl.list CG“, br.21/2009 i 40/2011-dr.zakon, član 10, stav 12 navodi „raspolaganje je prenos svih ili nekih svojinskih ovlašćenja na treća lica otuđenje (prodaja, razmjena, poklon), davanje na upravljanje, davanje na korišćenje...“ Član 32, istog Zakona navodi da „o raspolaganju i razmjeni stvari i drugih dobara iz imovine Crne Gore, imovine opštine i javne službe zaključuje se ugovor u pisanoj formi. Ugovor iz stava 1 ovog člana zaključuje starješina državnog organa kojeg odredi Vlada...“. Na uvid nijesamo dobili ugovore o davanju na upravljanje jer isti nijesu ni zaključeni.

Ministarstvo finansija Crne Gore je dana 23.06.2009. godine objelodanilo na sajtu Primjenu Zakona o svojinsko pravnim odnosima („Službeni List“ CG br. 19/09) i Zakona o državnoj imovini („Službeni List“ CG br. 21/09), u dijelu upisa svojinskih prava u katastar nepokretnosti pod brojem 07-3938/2.

Društvo se obratilo Ministarstvu finansija Crne Gore dopisom broj 0020-7181 od 02.09.2009. godine kako bi dobili „stručno mišljenje u vezi upisa u katastar nepokretnosti imovine kojom gazduje Pošta Crne Gore“. Naime, dopisom je navedeno: „Pošta Crne Gore, od trenutka izvršene podjele JP PTT saobraćaja CG i zaključenog diobenog bilansa između njegovih pravnih sljedbenika, pravno egzistira kao posebno privredno društvo Pošta Crne Gore DOO. Statutom Pošte Crne Gore, na koji je dala saglasnost Vlada Crne Gore, u članu 22 stav 1, precizirano je: „Kapital Pošte je u cjelini imovina Republike Crne Gore i predstavlja ulog osnivača - Vlade Republike Crne Gore“. Po osnovu gazdovanja kapitalom osnivača, nepokretna imovina je upisana

kod Uprave za nekretnine tako što je kao titular svojine upisana Pošta Crne Gore. Imajući u vidu odredbe navedenih zakona, postavlja se pitanje da li su učinjeni upisi nepokretnosti pravno valjani, s obzirom na to da je osnivač Vlada Crne Gore u cjelini vlasnik kapitala. Naše je mišljenje da se u konkretnom slučaju radi o vršenju svojinskih ovlašćenja na stvarima u državnoj svojini saglasno čl. 4 stav 3 Zakona o državnoj imovini. Dakle, smatramo da Pošta CG kao pravno lice mora da posjeduje imovinu te da su dosadašnji upisi kod Uprave za nekretnine, ne samo pravno valjani već i da ne uzrokuju nove obaveze po osnovu donijetih zakona, posebno ne one koje proizilaze iz čl. 66 i 67 Zakona o državnoj imovini. U vezi sa navedenim, molimo za stručno mišljenje Vašeg Ministarstva“.

Na uvid sam dobila Dopis Ministarstva finansija Crne Gore, broj 07-7650/1 od 14.09.2009. godine, u kojem se navodi: „Zakonom o državnoj imovini („Službeni list CG“, broj 21/09) učinjena su vlasnička razgraničenja u raspolaganju državnom imovinom, kao i pitanje korišćenja i upravljanja dobrima koja pripadaju Crnoj Gori. Svojinska prava Pošte Crne Gore u pogledu državne imovine kojom gazduje proizilaze iz njene pozicije predviđene članom 10 tačka 4 ovog zakona. Imovinska prava javnih službi u pogledu državne imovine koju su stekli po raznim osnovama propisana su članom 36 Zakona o državnoj imovini a u vezi člana 4 stav 3 ovog zakona. Kada je u pitanju upis državne imovine u katastar nepokretnosti Ministarstvo finansija je uradilo i Upravi za nekretnine, radi postupanja, dostavilo materijal – uputstvo broj 07-3938/1 od 23.06.2009. godine koji nosi naslov: Primjena Zakona o svojinsko pravnim odnosima („Službeni list CG, broj 21/09“) u dijelu upisa svojinskih prava u katastar nepokretnosti. Ovaj materijal može se vidjeti na veb sajtu Ministarstva finansija ili Uprave za nekretnine. Na osnovu navedenih zakonskih odredbi i shodno ovom uputstvu (tačka 3), imovina javnih službi (javnih ustanova i javnih preduzeća) čiji je osnivač Crna Gora upisaće se kao svojina Crne Gore sa navođenjem u B listu naziva javne službe koja tu imovinu koristi i njome upravlja. Dakle, imovina sa kojom gazduje Pošta Crne Gore u katastar nepokretnosti upisaće se kao:

- svojina Crne Gore
- Pošta Crne Gore DOO“.

JP PTT saobraćaja Crne Gore je podijeljeno - restrukturirano 1999 godine na Poštu Crne Gore DOO Podgorica i Telekom Crne Gore AD Podgorica. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima kapital Društva je kapital Društva a ne kapital osnivača.

2. Potrebno je uraditi procjenu nepokretnosti i opreme, u skladu sa MRS 16., obzirom da je ista poslednji put izvršena radi transformacije Društva 30.09.2010. godine od strane nezavisnog procjenjivača. Društvo je angažovalo ovlašćenog procjenjivača da izvrši procjenu imovine i kapitala ali upravo iz razloga, što Društvo ima problem sa utvrđivanjem prava svojine na nepokretnostima i očekuje usled preduzetih radnji pred nadležnim organima da izvrši povraćaj nepokretnosti koje su bile i imovina i kapital Društva, ista je prekinuta. Društvo nije posebno evidentiralo investicione nekretnine već iste prikazalo u okviru nekretnina. Nijesmo u mogućnosti da utvrdimo efekte odstupanja od MRS 16. koji se odnosi na fer vrijednost nekretnina i opreme iskazanih u bilansu stanja na dan 31.12.2022 godine kao i obezvredjenje sredstava u skladu sa MRS 36.

3. Kao što je objelodanjeno u Napomenama 23. i 24. uz finansijske iskaze, u knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2022. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 €, utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u postupak restrukturiranja Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenošnjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstava i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala kako na dan restrukturiranja tako i na dan 31.12.2022. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Predmetna revizija je usklađena s Međunarodnim standardima revizije (ISA) i saglasno s Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA). Naša odgovornost, saglasno Međunarodnim standardima revizije (ISA), je opisana u odeljku „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja“. Nezavisnost i drugi etički standardi su u potpunosti zadovoljeni u odnosu na Društvo, na koji način su ispunjene zahtijevane etičke odgovornosti u ovoj reviziji.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su bila po našem profesionalnom prosuđivanju, od najvećeg značaja za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i pri formiranju mišljenja o njima. U nastavku dajemo dodatna ključna pitanja:

Ključno pitanje revizije		Kako smo adresirali ključno pitanje revizije
1.	Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda), Napomena 4. i 5. uz finansijske iskaze	
	Društvo u značajnom iznosu ostvaruje prihode od pružanja usluga i prodaje robe. Stoga smatramo da su prihodi od izvršenih usluga i prodaje robe kao i odgovarajuća potraživanja po istim ključno pitanje u reviziji. Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje prihoda su objelodanjene u Napomeni 3.t. i 3.u.	Obezbijedili smo razumijevanje procesa vezanih za priznavanje prihoda. Sproveli smo testove kontrola povezanih sa prihodima od prodaje kroz provjeru dizajna i efikasnosti relevantnih kontrola vezanih za prihode od prodaje. Takođe, sproveli smo suštinske analitičke procedure vezane za značajne vrste prihoda, kao i specifične procedure kako bismo se uvjerali u tačnost i kompletnost priznatih prihoda. - obavljanje cut-off procedura na uzorku transakcija prihoda na kraju godine kako bi se

	zaključilo da li je priznavanje obavljeno za odgovarajući vremenski period; - testiranje na bazi uzorka ispostavljenih faktura i naplate istih, te adekvatnost obuhvatanja plaćanja; - testiranje starosne strukture potraživanja i adekvatnost izvršenog otpisa - pregled objelodanjenih napomena.
--	--

Skretanje pažnje

1. Uprava prihoda i carina Crne Gore, sektor za VPO, odsjek za utvrđivanje i naplatu poreskih obaveza VPO je:
 - Rješenjem broj 06/01-12540/2-23 od 29.03.2023. godine usvojila zahtjev za produženje roka za podnošenje prijave poreza na dobit pravnih lica i finansijskih iskaza za 2022. godinu do 31.05.2023. godine.
 - Rješenjem broj 06/01-17117/2-23 od 31.05.2023. godine usvojila zahtjev za produženje roka za podnošenje prijave poreza na dobit pravnih lica i finansijskih iskaza za 2022. godinu do 30.06.2023. godine.
 - U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021), član 11, stav 2, Društvo je u obavezi da dostavi finansijske iskaze do 31.03. tekuće godine za prethodnu godinu. Društvo je izvršilo izmjenu finansijskih iskaza za 2021. godinu i iste je dostavilo Upravi prihoda i carina Crne Gore dana 09.06.2023. godine pod brojem 154590/2022.
2. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. – Ostala potraživanja uz finansijske iskaze:
 - u poslovnim knjigama Društva nisu evidentirani depoziti u kasama odnosno potraživanje od zaposlenih po osnovu novca u kasama. Popis na 31.12.2022. godine je obuhvatio navedene depozite u iznosu 325.881 €. Depoziti u blagajnama Društva su novac CKB. Na osnovu dobijenog IOS-a od CKB AD Podgorica na dan 31.12.2022. godine, Banka je prikazala potraživanje po ovom osnovu od Društva,
 - prikazana su potraživanja od osiguravajućih društava u iznosu 574.385 € a po osnovu dvije pljačke koje su se desile u toku 2021. godine. Služba za pravne poslove Društva je u Izvještaju broj 00072-20230525-1 od dana 25.05.2023. godine dala pojašnjenja i to:

- za štetu u iznosu od 148.685 €, u toku je postupak pred Privrednim sudom Crne Gore - procesuirani su „Security Guard Montenegro“, „Lovćen osiguranje“ AD Podgorica i „Sava osiguranje“ AD Podgorica.
 - za štetu u iznosu 424.622,78 €, u toku je postupak pred Privrednim sudom po tužbi Društva protiv „Lovćen osiguranja“ AD Podgorica. U toku je i krivični postupak koji se vodi pred Višim sudom u Podgorici protiv okrivljenih M. K., S. A. i dr. K.br.58/2022 zbog krivičnog djela razbojništvo iz člana 242. stav 5 u vezi stava 1, 3 i 4 u vezi člana 23 Krivičnog zakonika Crne Gore.
 - Društvo, u konačnom, očekuje pozitivne ishode spora, te stoga nije izvršilo rezervisanja po ovom osnovu u svojim poslovnim knjigama.
3. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 37. – Sudski sporovi, prema Pregledu sudskih sporova po svim osnovama zaključno sa 31.12.2022. godine, od Službe za pravne poslove je navedeno da postoje evidentirani predmeti u kojima je Društvo i aktivno i pasivno legitimisano. Društvo u sudskim sporovima zastupaju lica zaposlena u Društvu kao i angažovani advokati, po potrebi. Osnov tužbi su naplata duga, imovinsko-pravni odnosi, radni sporovi, naknada štete. Sporovi se vode pred sudovima - Osnovnim, Privrednim, Upravnim i Vrhovnim kao i pred Agencijom za mirno rješavanje sporova. Pošta je izvršila rezervisanje na teret troškova po navedenim sporovima kao što zahtijeva MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina za sporove za koje smatra da može nastupiti odliv sredstava.
4. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 42. Događaji nakon datuma bilansa stanja:
- menadžment Društva je pokrenulo više inicijativa za rješavanje pitanja imovine Društva - nepokretnosti i povratak iste u prvobitno stanje, kao svojina Društva 1/1:
 - Društvo je uputilo Zahtjev broj 00020–20230216-10 od 16.02.2023. godine Ministarstvu finansija da izvrši nadzor nad radom Kastastra i informiše Vladu o problemu koji Pošta ima sa imovinom, te donese zaključke kojim bi se stvorili uslovi za rješavanje istog.
 - Zahtjev broj 00020-20230317/9 od 17.03.2023. godine upućen predsjedniku Vlade Crne Gore za urgentno preduzimanje mjera.
 - Društvo je dopisom broj 00020-2023428-1 od 28.04.2023. godine Specijalnom državnom tužilaštvu uputilo obavještenje o protivpravnom prenosu prava svojine nad nepokretnostima sa Pošte na državu Crnu Goru.
 - Dana 27.04.2023. godine podnesena je tužba pred Osnovnim sudom u Podgorici protiv države Crne Gore i Vlade Crne Gore – Uprave za katastar i državnu imovinu koje zastupa Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore.

- u sledećim listovima nepokretnosti su se izmjene desile početkom 2023. godine:
- 1. LN 3206 KO Novi Bar (na zemljištu Pošta iz prava svojine prešla u pravo upravljanja, dok je nad objektom zadržala pravo svojine) - izmjene nastupile sa rješenjem od 30.01.2023. godine.
- 2. LN 541 KO Tivat (na zemljištu Pošta zadržala pravo sukorišćenja, dok je objekat iz svojine prešao u pravo svojine država Crna Gora) - izmjene nastupile sa rješenjem od 13.02.2023. godine.

Služba za pravne poslove uputila je Žalbu broj 00070-20230231-2/2 od 17.02.2023. godine na rješenje Uprave za katastar i državnu imovinu PJ Tivat broj 121-919/22-3694-UI od 13.02.2023. godine.

Služba za pravne poslove uputila je Žalbu broj 00074-20230210-1/2 od 17.02.2023. godine na rješenje Uprave za katastar i državnu imovinu PJ Bar broj 954-1132/1-015 1954-1970/1-019 od 30.01.2023. godine.

- 5. Kao što je objelodanjeno u Napomeni 19. uz finansijske iskaze, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-3246/14 od 30.11.2022. godine odbila zahtjev za verifikaciju neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2021. godinu u iznosu 613.971 €. Društvo je u decembru 2022. godine pokrenulo sudski postupak protiv EKIP-a zbog odbijanja zahtjeva za verifikaciju neto troška za 2021. godinu, te je shodno tome u 2022. godini izvršilo indirektnu ispravku potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost. Kako u momentu izrade finansijskih iskaza nije bio poznat obračunati iznos neto troška za 2022. godinu Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje za nefakturisane prihode od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP u iznosu od 400.000 €. Iznos neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2022. godinu je ukalkulisan na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verifikovala iznos neto troška za 2020. godinu u iznosu 401.127 € te je na osnovu toga i u finansijskom planu za 2022. godinu iskazan iznos od 400.000 €. Društvo je dana 30.06.2023. godine uputilo Zahtjev za verifikaciju obračuna neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge za 2022. godinu, broj zahtjeva 00020-20230630-3, u iznosu 901.241,95 €.

Odgovornost menadžmenta za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi izmijenjenih finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled kriminalnih radnji ili grešaka.

Ovaj okvir se bazira na odredbama nacionalnog zakonodavstva i primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

U sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, sa objelodanjivanjem, gdje je to primjenjivo, činjenica, koje se odnose na stalnost poslovanja i korišćenja ovog načela kao osnove finansijskog izvještavanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi njegovo poslovanje, ili ako nema mogućnost da poslovanje nastavi. Lica ovlaštena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je da steknemo razumnu osnovu za uverenje o tome da li finansijski izveštaji u cjelini ne sadrže materijalno značajnu grešku, nastalu usled kriminalne radnje ili greške i da izdamo izveštaj revizije koji sadrži naše mišljenje. Razumna osnova za uvjerenje pruža značajan nivo sigurnosti, ali ne garantuje da revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije može uvijek da pronađe materijalno značajnu grešku ukoliko ona postoji. Ovakvi propusti mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške, i smatraju se materijalno značajnim, ukoliko pojedinačno ili ukupno, mogu da utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi sprovodimo profesionalno rasuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam kroz proces revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajne greške u finansijskim izvještajima, nastale usled kriminalne radnje ili greške, pripremamo i izvodimo revizijske procedure kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neidentifikovanja materijalno značajne greške usled kriminalne radnje je veći nego usled greške, jer kriminalna radnja može da uključuje falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešna tumačenja i zaobilaženje internih kontrola,
- stičemo razumijevanje internih kontrola značajnih za reviziju kako bi pripremili revizijske procedure prikladne okolnostima, ali ne sa svrhom izražavanja mišljenja o sistemu internih kontrola Društva,
- procjenjujemo adekvatnost usvojenih računovodstvenih politika i ispravnost računovodstvenih procjena od strane rukovodstva i sa njima povezanih obelodanjivanja,

- izvodimo zaključak o prikladnosti računovodstvenog sistema vođenog u skladu sa principom stalnosti poslovanja od strane rukovodstva. Takođe, na osnovu pribavljenih dokaza izvodimo zaključke o očuvanju načela stalnosti poslovanja i da li postoji njegova ugroženost. Ukoliko utvrdimo da postoji materijalno značajna nesigurnost u pogledu očuvanja ovog načela, obavezni smo da istaknemo u našem izvještaju pripadajuća objelodanjivanja u finansijskim izvještajima, ili, ako takva objelodanjivanja nisu prikladna, modifikujemo naše mišljenje po tom osnovu. Naši zaključci se temelje na pribavljenim revizijskim dokazima do datuma našeg izvještaja, ali budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati nemogućnost Društva da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti,
- ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i pripadajuća objelodanjivanja, kao i da li finansijski izvještaji predstavljaju nastale transakcije i događaje na način koji ispunjava fer prezentaciju,
- komuniciramo sa licima ovlaštenim za upravljanje, između ostalog, o planiranom obimu i vremenu vršenja revizije, kao i o značajnim nalazima revizije, uključujući značajne propuste u sistemu interne kontrole koje utvrdimo u toku revizije,
- takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izvještaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Izvještaj o ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu, Društvo je obavezno da sastavi i objavi Izvještaj menadžmenta a Zakonom o reviziji je utvrđena obaveza eksternog revizora da izvještava revizorski odbor pravnog lica o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

Izvještaj menadžmenta

Izvršili smo pregled Izvještaja menadžmenta. Menadžment Društva je odgovoran za pripremanje ovog izvještaja u skladu sa važećim propisima Crne Gore. Naša odgovornost je da ocijenimo da li je Izvještaj menadžmenta usklađen sa godišnjim finansijskim izvještajima za istu poslovnu godinu, da li postoje značajni pogrešni iskazi u tom izvještaju, te da li je izvještaj pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Naše procedure u vezi Izvještaja menadžmenta bile su ograničene na procjenjivanje da li su finansijske informacije prikazane u tom izvještaju usklađene sa godišnjim finansijskim izvještajima i nisu uključivale pregled ostalih informacija uključenih u Izvještaj menadžmenta koje proizilaze iz nerevidiranih finansijskih ili drugih izvještaja.

Prema našem mišljenju, finansijske informacije prikazane u Izvještaju menadžmenta, po svim materijalno značajnim aspektima usklađene su sa finansijskim izvještajima na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2022. godine, uz rezervu za efekte iznešene u Osnovi za negativno mišljenje.

Na osnovu razumijevanja i poznavanja poslovanja Društva i njegovog okruženja stečenih tokom naše revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni iskazi u Izvještaju menadžmenta.

Prema našem mišljenju, Izvještaj menadžmenta je pripremljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu, uz rezervu za efekte iznešene u Osnovu za negativno mišljenje.

Izjava o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja

Izvršili smo pregled Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ove izjave. Naša odgovornost je da izvršimo reviziju dijelova Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja iz člana 15. Zakona o računovodstvu.

Po našem mišljenju, informacije prikazane u navedenom dijelu Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja su u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa informacijama u Izvještaju menadžmenta.

Izvještaj revizorskom odboru o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije

U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da revizorski odbor Društva izvijestimo o ključnim pitanjima koja proizilaze iz revizije, a naročito o radu i propustima unutrašnje kontrole.

U Podgorici, 12.07.2023. godine

MV Konsalt d.o.o. Podgorica

Ulica Slobode 26, Podgorica

Mia Vuković, ovlašćeni revizor

Licenca Ministarstva finansija Crne Gore 107

9. PRIKAZ RAZVOJA I ANALIZA FINANSIJSKOG POLOŽAJA I REZULTATA POSLOVANJA

Finansijski položaj Pošte Crne Gore, posmatran sa aspekta predmetnih analiza a na osnovu Finansijskih iskaza Pošte Crne Gore na dan 31.12.2022. godine kvalifikuje se na jedan od sljedećih načina:

- **Dobar** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža obezbjeđuje sigurnost u održavanju likvidnosti, ako je zaduženost takva da obezbjeđuje punu nezavisnost preduzeća i dobru sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako preduzeće pri stabilnoj novčanoj jedinici iz finansijskog rezultata značajnije uvećava sopstveni kapital i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu i dio proširene reprodukcije.
- **Prihvatljiv** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža omogućava održavanje likvidnosti (bez sigurnosti), ako je zaduženost takva da preduzeću obezbjeđuje relativnu nezavisnost i relativnu sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventno, ako u uslovima stabilne novčane jedinice održava realnu vrednost sopstvenog kapitala i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava finansira prostu reprodukciju.
- **Loš** je finansijski položaj preduzeća ako finansijska ravnoteža ne omogućava održavanje likvidnosti, ako zaduženost ne obezbjeđuje nezavisnost preduzeća i sigurnost njegovih povjerilaca, ako je solventnost kritična, ako pri stabilnoj novčanoj jedinici ne uvećava iz finansijskog rezultata sopstveni kapital i ako preduzeće iz sopstvenih sredstava ne može finansirati prostu reprodukciju.

9.1. Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finansijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

Pokazatelji ekonomičnosti

Ekonomičnost ukupnog poslovanja utvrđuje se stavljanjem u odnos ukupnih prihoda i ukupnih rashoda. Potrebno je da Društvo posluje ekonomično, odnosno da ostvaruje više prihoda nego što je utrošeno za njihovo postizanje (poželjno je da su ukupni prihodi veći od ukupnih rashoda). Ovaj pokazatelj bi trebao da bude veći od 1.

<i>Ekonomičnost ukupnog poslovanja</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
<i>Ukupni prihodi</i>	<i>16,433,014</i>	<i>16,098,813</i>	<i>16,707,610</i>	<i>17,946,824</i>
<i>Ukupni rashodi</i>	<i>16,357,994</i>	<i>15,196,384</i>	<i>16,110,794</i>	<i>17,912,124</i>
<i>Ukupni prihodi / Ukupni rashodi</i>	<i>1.00</i>	<i>1.06</i>	<i>1.04</i>	<i>1.00</i>

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja u Pošti Crne Gore na margini što znači da se ukupni rashodi mogu pokriti ukupnim prihodima.

Ekonomičnost poslovanja izračunava se stavljanjem u odnos prihoda od prodaje i rashoda od prodaje. Kada su prihodi od prodaje veći od rashoda od prodaje ekonomičnost poslovanja je pozitivna. Ovaj pokazatelj bi trebao da bude veći od 1.

Ekonomičnost redovnog poslovanja	2019	2020	2021	2022
<i>Poslovni prihodi</i>	16,428,103	16,066,503	16,689,872	17,920,572
<i>Poslovni rashodi</i>	14,781,281	14,908,540	15,823,474	17,121,644
Poslovni prihodi / Poslovni rashodi	1.11	1.08	1.05	1.05

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ekonomičnosti redovnog poslovanja u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti ili svojstvo imovine ili njenih pojedinih dijelova da se mogu pretvoriti u gotovinu dovoljnu za pokriće preuzetih obaveza uslovljena je prije svega protokom kratkotrajne imovine (obrtnih sredstava) kroz poslovni ciklus. Likvidnost će omogućiti preduzeću podmirivanje dospjelih obaveza i pokazatelji likvidnosti ukazuju u kojoj je mjeri preduzeće sposobno da podmiri svoje dospjele kratkoročne obaveze.

Finansijski položaj Pošte Crne Gore na dan 31.12.2022. godine obezbjeđuje dobar pokazatelj likvidnosti na osnovu navedenih pokazatelja iz bilansa stanja za tekuću i prethodnu godinu. Ilustracija ove kvalifikacije data je u narednim tabelarnim pregledima poslovanja kroz pozitivne pokazatelje likvidnosti.

Pokazatelj sadašnje (trenutne) likvidnosti pokazuje sa koliko eura gotovine i gotovinskih ekvivalenata je pokriven svaki euro dospjelih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 1 ili više.

Koeficijent trenutne likvidnosti	2019	2020	2021	2022
<i>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</i>	7,472,528	8,628,274	8,066,096	8,548,623
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,779,725	2,433,816	2,885,591	3,798,158
Gotovina i gotovinski ekvivalenti / Kratkoročne obaveze	2.69	3.55	2.80	2.25

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent trenutne likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelj opšte (tekuće) likvidnosti pokazuje sa koliko eura obrtne imovine je pokriven svaki euro kratkoročnih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 2 ili više.

Tekuća likvidnost	2019	2020	2021	2022
<i>Angažovana obrtna sredstva</i>	11,581,743	12,217,637	12,431,289	12,369,029
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,779,725	2,433,816	2,885,591	3,798,158
Angažovana obrtna sredstva / Kratkoročne obaveze	4.17	5.02	4.31	3.26

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent tekuće likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelj ubrzane likvidnosti pokazuje da bi Društvo trebalo da ima brzo unovčive imovine minimalno toliko koliko i kratkoročnih obaveza. Ovaj koeficijent treba da iznosi 1 ili više.

Koeficijent ubrzane likvidnosti	2019	2020	2021	2022
<i>Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina</i>	11,403,893	11,905,567	12,295,045	12,212,741
<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,779,725	2,433,816	2,885,591	3,798,158
Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina / Kratkoročne obaveze	4.10	4.89	4.26	3.22

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent ubrzane likvidnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Koeficijentom finansijske stabilnosti se stavlja u odnos dugotrajna imovina i dugotrajni izvori. Ovim koeficijentom se ukazuje na to koliko je dugotrajnih izvora, koje čine kapital i dugotrajne obaveze, vezano za dugotrajnu imovinu. Posredno se ovim pokazateljem ukazuje na veličinu radnog kapitala koji je važan faktor očuvanja likvidnosti, jer predstavlja rezervnu likvidnost. Ovaj koeficijent bi trebalo da bude manji od 1.

Koeficijent finansijske stabilnosti	2019	2020	2021	2022
<i>Stalna imovina</i>	30,465,566	30,641,860	31,051,393	32,226,798
<i>Kapital</i>	38,355,570	39,197,698	38,965,160	39,012,848
<i>Dugoročne obaveze</i>	0	38,499	345,050	218,216
Stalna imovina / (Kapital + Dugoročne obaveze)	0.79	0.78	0.79	0.82

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent finansijske stabilnosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelji zaduženosti

Koeficijent zaduženosti pokazuje do koje mjere društvo koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je postotak imovine nabavljen zaduživanjem. Što je veći odnos duga i imovine, veći je finansijski rizik, a što je manji, niži je finansijski rizik. Po pravilu bi vrijednost koeficijenta zaduženosti trebala biti 50% ili manja.

Koeficijent zaduženosti	2019	2020	2021	2022
<i>Ukupne obaveze</i>	3,377,489	3,084,103	3,864,085	4,901,594
<i>Ukupna imovina</i>	42,370,983	43,034,409	43,583,151	44,764,890
Ukupne obaveze / Ukupna imovina	0.08	0.07	0.09	0.11

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent zaduženosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Koeficijent finansijskog levridža pokazuje odnos duga prema kapitalu, upoređuje ukupni dug kompanije sa ukupnim kapitalom. Manji odnos duga prema kapitalu obično podrazumijeva finansijski stabilnije poslovanje.

Koeficijent finansijskog levridža	2019	2020	2021	2022
<i>Ukupne obaveze</i>	<i>3,377,489</i>	<i>3,084,103</i>	<i>3,864,085</i>	<i>4,901,594</i>
<i>Ukupan kapital</i>	<i>38,355,570</i>	<i>39,197,698</i>	<i>38,965,160</i>	<i>39,012,848</i>
Ukupne obaveze / Ukupan kapital	0.09	0.08	0.10	0.13

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je koeficijent finansijskog levridža u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Faktor zaduženosti je indikator koji daje informaciju o tome koliko je godina potrebno da bi se iz zadržane dobiti i amortizacije pokrile ukupne obaveze. Što je ovaj pokazatelj veći, veća je i zaduženost. Referentna vrijednost ovog pokazatelja je 3 godine. Vrijednost pokazatelja iznad ove granice po pravilu znači pretjeranu zaduženost preduzeća.

Faktor zaduženosti	2019	2020	2021	2022
<i>Ukupne obaveze</i>	<i>3,377,489</i>	<i>3,084,103</i>	<i>3,864,085</i>	<i>4,901,594</i>
<i>Neraspoređena dobit + Amortizacija</i>	<i>3,231,171</i>	<i>4,121,431</i>	<i>4,056,370</i>	<i>4,150,697</i>
Ukupne obaveze / (Neraspoređena dobit + Amortizacija)	1.04	0.75	0.95	1.18

Zaključak: Na osnovu dobijenog koeficijenta može se zaključiti da je faktor zaduženosti u Pošti Crne Gore u skladu sa propisanim limitima.

Pokazatelji profitabilnosti

Profitabilnost je ekonomska kategorija kojom se mjeri sposobnost preduzeća da generiše profit na temelju uloženog kapitala, tj. investirane imovine. Step en zarađivačke moći smatra se izrazom sposobnosti preduzeća da generiše novu vrijednost, koja je cilj finansijskog upravljanja.

EBIT pokazatelj se računa tako što se na dobit prije oporezivanja dodaju rashodi kamata. Jedan je od važnijih pokazatelja finansijskih performansi kompanije. Rashodi kamata odnose se na troškove pozajmljivanja novca. Dobitak prije poreza predstavlja dobit preduzeća prije poreza na dobit.

EBIT	2019	2020	2021	2022
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	<i>75,020</i>	<i>902,429</i>	<i>596,816</i>	<i>34,700</i>
<i>Rashodi kamata</i>	<i>1,069</i>	<i>23,761</i>	<i>16,275</i>	<i>21,610</i>
Rezultat prije oporezivanja + Rashodi kamata	76,089	926,190	613,091	56,310

EBITDA pokazatelj se računa tako što se na dobit prije oporezivanja dodaju rashodi kamata i amortizacija.

EBITDA	2019	2020	2021	2022
<i>Rezultat prije oporezivanja</i>	<i>75,020</i>	<i>902,429</i>	<i>596,816</i>	<i>34,700</i>
<i>Rashodi kamata</i>	<i>1,069</i>	<i>23,761</i>	<i>16,275</i>	<i>21,610</i>
<i>Amortizacija</i>	<i>540,374</i>	<i>586,304</i>	<i>753,781</i>	<i>800,420</i>
Rezultat prije op + Kamate + Amortizacija	616,463	1,512,494	1,366,872	856,730

ROE pokazatelj pokazuje ostvarenu dobit po jedinici uloženog kapitala, odnosno koliko će kompanija zaraditi angažovanjem uloženi sredstava. Što je veći ovaj koeficijent kompanija uspješnije upravlja kapitalom.

Stopa prinosa na kapital (ROE)	2019	2020	2021	2022
<i>Neto rezultat</i>	<i>10,982</i>	<i>842,128</i>	<i>609,590</i>	<i>47,688</i>
<i>Kapital</i>	<i>38,355,570</i>	<i>39,197,698</i>	<i>38,965,160</i>	<i>39,012,848</i>
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0.00	0.02	0.02	0.00

ROA pokazatelj pokazuje koliko kompanija zarađuje na investirani kapital. Što je veći ovaj koeficijent to je bolje za kompaniju.

Stopa prinosa sredstava (ROA)	2019	2020	2021	2022
<i>Neto rezultat</i>	<i>10,982</i>	<i>842,128</i>	<i>609,590</i>	<i>47,688</i>
<i>Ukupna imovina</i>	<i>42,370,983</i>	<i>43,034,409</i>	<i>43,583,151</i>	<i>44,764,890</i>
Neto rezultat / Ukupan sopstveni kapital	0.00	0.02	0.01	0.00

Pokazatelji aktivnosti

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje koliko na jednu novčanu jedinicu nenaplaćenog salda potraživanja od kupaca preduzeće ostvaruje ukupnog prihoda u toku godine. Koeficijent obrta potraživanja pokazuje da kompanija na 1 € nenaplaćenog prosječnog potraživanja od kupaca ostvaruje 6,66 € prihoda od prodaje.

Obrt potraživanja	2019	2020	2021	2022
<i>Prihodi od prodaje</i>	<i>15,591,331</i>	<i>14,601,630</i>	<i>15,436,253</i>	<i>16,272,644</i>
<i>Prosječna potraživanja od kupaca</i>	<i>3,884,867</i>	<i>2,846,246</i>	<i>3,543,241</i>	<i>2,444,570</i>
Prihodi od prodaje / Prosječna potraživanja od kupaca	4.01	5.13	4.36	6.66

Koeficijent dani vezivanja potraživanja pokazuje da se u prosjeku potraživanja naplaćuju istekom 55 dana.

Dani vezivanja potraživanja	2019	2020	2021	2022
365	365	365	365	365
Obrt potraživanja	4.01	5.13	4.36	6.66
365 / Obrt potraživanja	90.95	71.15	83.78	54.83

Koeficijent obrta zaliha pokazuje kojom brzinom preduzeće uspije da proda svoje zalihe, odnosno u konkretnom slučaju pokazuje da preduzeće ima zalihe za 8 dana.

Obrt zaliha	2019	2020	2021	2022
Trošak prodatih proizvoda	1,058,885	1,123,797	1,129,418	1,183,850
Prosječne zalihe	213,407	244,960	192,604	146,266
Trošak prodatih proizvoda / Prosječne zalihe	4.96	4.59	5.86	8.09

Koeficijent obrta vezivanja zaliha pokazuje koliko je dana potrebno da se proda prosječna vrijednost ukupnih zaliha, tj. da se zalihe pretvore u prihode. U konkretnom slučaju, potrebno je 45 dana da se prosječna vrijednost ukupnih zaliha pretvori u prihode.

Obrt vezivanja zaliha	2019	2020	2021	2022
365	365	365	365	365
Obrt zaliha	4.96	4.59	5.86	8.09
365 / Obrt zaliha	73.56	79.56	62.24	45.10

Ostali pokazatelji

Ovaj pokazatelj pokazuje da društvo na ukupno uložena sredstva ostvaruje 0,12% neto rezultata.

Rentabilnost ukupnog kapitala	2019	2020	2021	2022
Neto rezultat	10,982	842,128	609,590	47,688
Kapital	38,355,570	39,197,698	38,965,160	39,012,848
Neto rezultat / Kapital	0.03%	2.15%	1.56%	0.12%

Ovaj pokazatelj pokazuje da društvo na ukupno uložena osnovna i obrtna sredstva ostvaruje 0,11% neto rezultata.

Povrat na uložena sredstva	2019	2020	2021	2022
Neto rezultat	10,982	842,128	609,590	47,688
Osnovna sredstva	30,465,566	30,641,860	31,051,393	32,226,798
Obrtna sredstva	11,581,743	12,217,637	12,431,289	12,369,029
Neto rezultat / (Osnovna sredstva + Obrtna sredstva)	0.03%	1.96%	1.40%	0.11%

Ovaj pokazatelj pokazuje koliki je neto profit ostvaren od ukupno realizovanog posla na tržištu, što u konkretnom slučaju iznosi 0,29%.

Neto profitna marža (A)	2019	2020	2021	2022
<i>Neto rezultat</i>	10,982	842,128	609,590	47,688
<i>Prihod od prodaje</i>	15,591,331	14,601,630	15,436,253	16,272,644
Neto profit / Prihod od prodaje	0.07%	5.77%	3.95%	0.29%

Ovaj pokazatelj pokazuje koliki je neto rezultat ostvaren od ukupnih prihoda, što u konkretnom slučaju iznosi 0,27%.

Neto profitna marža (B)	2019	2020	2021	2022
<i>Neto rezultat</i>	10,982	842,128	609,590	47,688
<i>Ukupni prihodi</i>	16,433,014	16,098,813	16,707,610	17,946,824
Neto rezultat / Ukupni prihodi	0.07%	5.23%	3.65%	0.27%

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak zaposlenih čini 65,23% ostvarenog poslovnog prihoda.

Odnos troškova zaposlenih i poslovnih prihoda	2019	2020	2021	2022
<i>Trošak zaposlenih</i>	10,305,055	10,374,738	10,887,442	11,082,388
<i>Poslovni prihodi</i>	16,428,103	16,066,503	16,689,872	17,920,572
Trošak zaposlenih / Poslovni prihodi	62.73%	64.57%	65.23%	61.84%

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak amortizacije čini 4,92% prihoda od prodaje.

Odnos troškova amortizacije i prihoda od prodaje	2019	2020	2021	2022
<i>Trošak amortizacije</i>	540,374	586,304	753,781	800,420
<i>Prihodi od prodaje</i>	15,591,331	14,601,630	15,436,253	16,272,644
Trošak amortizacije / Prihodi od prodaje	3.47%	4.02%	4.88%	4.92%

Ovaj pokazatelj pokazuje da je trošak materijala po zaposlenom 1.166,35€.

Utrošena sredstva po zaposlenom	2019	2020	2021	2022
<i>Trošak materijala</i>	<i>1,058,885</i>	<i>1,123,797</i>	<i>1,129,418</i>	<i>1,183,850</i>
<i>Prosječan broj zaposlenih</i>	<i>952</i>	<i>988</i>	<i>952</i>	<i>1015</i>
<i>Trošak materijala / Prosječan broj zaposlenih</i>	<i>1,112.27</i>	<i>1,137.45</i>	<i>1,186.36</i>	<i>1,166.35</i>

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak kamate čini 0,12% ukupnih rashoda.

Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima	2019	2020	2021	2022
<i>Trošak kamate</i>	<i>1,069</i>	<i>23,761</i>	<i>16,275</i>	<i>21,610</i>
<i>Ukupni rashodi</i>	<i>16,357,994</i>	<i>15,196,384</i>	<i>16,110,794</i>	<i>17,912,124</i>
<i>Trošak kamate / Ukupni rashodi</i>	<i>0.01%</i>	<i>0.16%</i>	<i>0.10%</i>	<i>0.12%</i>

Ovaj pokazatelj pokazuje da trošak kamate čini 0,12% ukupnih prihoda.

Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima	2019	2020	2021	2022
<i>Trošak kamate</i>	<i>1,069</i>	<i>23,761</i>	<i>16,275</i>	<i>21,610</i>
<i>Ukupni prihodi</i>	<i>16,433,014</i>	<i>16,098,813</i>	<i>16,707,610</i>	<i>17,946,824</i>
<i>Trošak kamate / Ukupni prihodi</i>	<i>0.01%</i>	<i>0.15%</i>	<i>0.10%</i>	<i>0.12%</i>

Navedeni pokazatelj pokazuje da su troškovi kamata niski u odnosu na poslovni rezultat.

Pokrivenost troškova kamatama - Analiza finansijske moći	2019	2020	2021	2022
<i>Poslovni rezultat</i>	<i>1,353,474</i>	<i>943,019</i>	<i>655,538</i>	<i>689,717</i>
<i>Troškovi kamata</i>	<i>1,069</i>	<i>23,761</i>	<i>16,275</i>	<i>21,610</i>
<i>Poslovni dobitak / Troškovi kamata</i>	<i>126611.23%</i>	<i>3968.77%</i>	<i>4027.89%</i>	<i>3191.66%</i>

9.2. Analiza boniteta

Postoje brojni modeli koji se u savremenim uslovima poslovanja koriste za ocjenu kreditnog boniteta i predviđanje vjerovatnoće stečaja preduzeća. Tri modela koji su danas najšire korišćeni su sljedeći:

Altmanov Z-score

Jedan od najčešće korišćenih modela jest Altmanov Z - score model. Na osnovu prilagođavanja originalnog modela predviđanja vjerovatnoće stečaja, koji je primjenljiv samo na preduzeća čijim se akcijama trguje na organizovanom tržištu, nastao je modifikovan model primenljiv na preduzeća čijim se akcijama ne trguje na organizovanom tržištu. Altmanov model je danas opšte prihvaćen model koji služi za predviđanje bankrota preduzeća. Zasniva se na analizi bilansa preduzeća.

Z-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2019	2020	2021	2022
1	Ukupna sredstva	42,370,983	43,034,409	43,583,151	44,764,890
2	Tekuća imovina	11,581,743	12,217,637	12,431,289	12,369,029
3	Stalna imovina	30,465,566	30,641,860	31,051,393	32,226,798
4	Obrtni kapital (2-3)	-18,883,823	-18,424,223	-18,620,104	-19,857,769
45	X1 (4/1)	-0.45	-0.43	-0.43	-0.44
6	Zadržani (neraspoređeni) dobitak	2,690,797	3,535,127	3,302,589	3,350,277
7	X2 (6/1)	0.06	0.08	0.08	0.07
8	Zarada prije odbitka kamata i poreza na dobitak	76,089	926,190	613,091	56,310
9	X3 (8/1)	0.00	0.02	0.01	0.00
10	Kapital	38,355,570	39,197,698	38,965,160	39,012,848
11	Obaveze	3,377,489	3,084,103	3,864,085	4,901,594
12	X4 (10/11)	11.36	12.71	10.08	7.96
13	Prihodi od prodaje	15,591,331	14,601,630	15,436,253	16,272,644
14	X5 (13/1)	0.37	0.34	0.35	0.36
Z-SCORE		6.74	7.64	6.04	4.72

Z > 2,99	Stabilno i uspješno poslovanje
1,81 < Z < 2,99	Postoje problemi u poslovanju
Z < 1,81	Loše poslovanje

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2022. godine imala stabilno i uspješno poslovanje.

BEX - Business Excellence Model

BEX (Business Excellence Model) sintetički i analitički oslikava sadašnji i djelimično budući poslovni bonitet svakog privrednog društva. Postoji 5 raspona vrijednosti sa sljedećim tumačenjima:

<i>BEX - Business Excellence Model</i>					
<i>Redni broj</i>	<i>Pozicija</i>	<i>2019</i>	<i>2020</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>
1	<i>EBIT</i>	76,089.00 €	926,190.00 €	613,091.40 €	56,310.00
2	<i>Ukupna aktiva</i>	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €	44,764,890.00
3	<i>X1 (1/2)</i>	0	0.02	0.01	0.00
4	<i>Neto profit nakon oporezivanja</i>	75,020.00 €	902,429.00 €	596,816.40 €	34,700.00
5	<i>Ukupan kapital</i>	38,355,570.00 €	39,197,698.00 €	38,965,160.00 €	39,012,848.00
6	<i>X2 (4/5)</i>	0	0.02	0.02	0.00
7	<i>Obrtna sredstva</i>	11,581,743.00 €	12,217,637.00 €	12,431,289.00 €	12,369,029.00
8	<i>Ukupna aktiva</i>	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €	44,764,890.00
9	<i>X3 (7/8)</i>	0.27	0.28	0.28	0.28
10	<i>Neto rezultat</i>	10,982.00 €	842,128.00 €	609,590.40 €	47,688.00
11	<i>Amortizacija</i>	540,374.00 €	586,304.00 €	753,781.00 €	800,420.00
12	<i>Ukupne obaveze</i>	3,377,489.40 €	3,084,103.00 €	3,864,084.60 €	4,901,593.50
13	<i>X4 (5*(10+11)/12)</i>	0.82	2.32	1.76	0.87
BEX		0.30	0.80	0.62	0.32

<i>BEX > 4</i>	<i>Odlično poslovanje</i>
<i>2 < BEX < 4</i>	<i>Veoma dobro poslovanje</i>
<i>1 < BEX < 2</i>	<i>Dobro poslovanje</i>
<i>0 < BEX < 1</i>	<i>Potrebno poboljšanje</i>
<i>BEX < 0</i>	<i>Loše poslovanje</i>

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2022. godine imala poslovanje kojem je potrebno poboljšanje.

Zmijewski model

Zmijewski model koristi ratio analizu koja mjeri performanse, finansijski leveridž i likvidnost privrednog društva kako bi se napravio predikcioni model. Krajnja ocjena ukazuje na vjerovatnoću bankrota: što je veći rezultat to je vjerovatnoća bankrota veća.

Zmijewski-SCORE					
Redni broj	Pozicija	2019	2020	2021	2022
1	<i>Neto dobit</i>	10,982.00 €	842,128.00 €	609,590.40 €	47,688.00 €
2	<i>Ukupna aktiva</i>	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €	44,764,890.00 €
3	X1 (1/2)	0.00	0.02	0.01	0.00
4	<i>Ukupne obaveze</i>	3,377,489.40 €	3,084,103.00 €	3,864,084.40 €	4,901,593.50 €
5	<i>Ukupna imovina</i>	42,370,983.00 €	43,034,409.00 €	43,583,151.00 €	44,764,890.00 €
6	X2 (4/5)	0.08	0.07	0.09	0.11
7	<i>Obrtna imovina</i>	11,581,743.00 €	12,217,637.00 €	12,431,289.00 €	12,369,029.00 €
8	<i>Kratkoročne obaveze</i>	2,779,725.40 €	2,433,816.00 €	2,885,590.60 €	3,798,157.50 €
9	X3 (7/8)	4.17	5.02	4.31	3.26
Zmijewski-SCORE (P)		-3.83	-3.96	-3.84	-3.67

P < 0,5	<i>Dobro poslovanje</i>
P ≥ 0,5	<i>Loše poslovanje</i>

Zaključak: Prema navedenom modelu Pošta je u toku 2022. godine imala dobro poslovanje

Napomena: Iako su Finansijski pokazateljei u izvještajnom periodu manji u odnosu na prethodnu godinu oni su u skladu sa propisanim limitima.

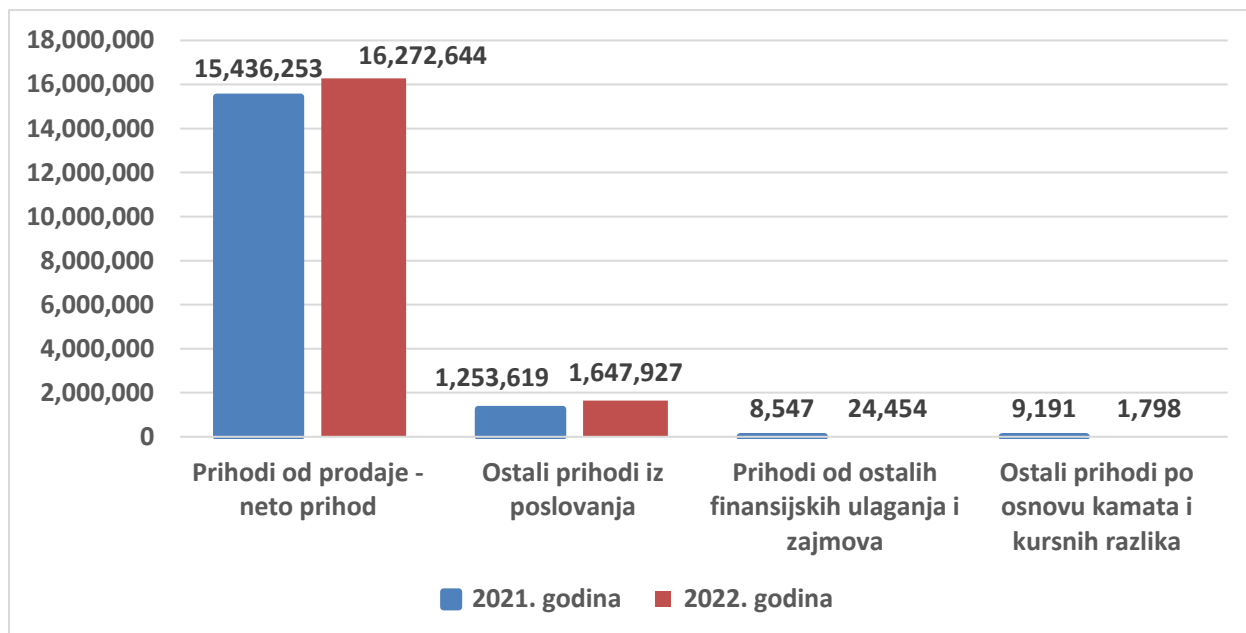
10. ANALIZA POZICIJA BILANSA USPJEHA

10.1. Prihodi

POZICIJA	Ostvarenje 2021.	Plan 2022.	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
I Prihodi od prodaje - neto prihod (1+2)	15,436,253	15,515,600	16,272,644	105.4	104.9
1. Prihodi od prodaje robe	386,977	500,000	450,182	116.3	90.0
Prihodi od prodaje filatelije i poštanskih maraka	192,226	300,000	225,580	117.4	75.2
Prihodi od prodaje vrednosnica, obrazaca i ambalaže	28,442	30,000	29,028	102.1	96.8
Prihodi od provizije od komisijone prodaje	166,309	170,000	195,574	117.6	115.0
2. Prihodi od prodaje usluga	15,049,276	15,015,600	15,822,462	105.1	105.4
Prihodi od pismonosnih usluga	6,615,228	6,530,000	6,613,241	100.0	101.3
Prihodi od pismonosnih pošiljki u unutrašnjem saobraćaju	5,238,278	5,100,000	5,116,570	97.7	100.3
Prihodi od pismonosnih pošiljki u međunarodnom saobraćaju	562,994	580,000	673,727	119.7	116.2
Prihodi od međunarodnog obračuna - pisma	258,449	300,000	320,738	124.1	106.9
Prihodi od sudskih pisama	555,507	550,000	502,205	90.4	91.3
Prihodi od paketskih usluga	234,657	248,000	279,828	119.3	112.8
Prihodi od paketa u unutrašnjem saobraćaju	25,283	35,000	24,934	98.6	71.2
Prihodi od paketa u međunarodnom saobraćaju	49,479	50,000	64,493	130.3	129.0
Prihodi od paketa mase od 10 do 30kg	24,350	18,000	19,702	80.9	109.5
Prihodi od međunarodnog obračuna - paketi	135,545	145,000	170,700	125.9	117.7
Prihodi od tiskovina	61,493	62,000	48,549	79.0	78.3
Prihodi od tiskovina u unutrašnjem saobraćaju	40,921	40,000	29,713	72.6	74.3
Prihodi od tiskovina u međunarodnom saobraćaju	20,571	22,000	18,836	91.6	85.6
Prihodi od ekspres pošiljki i kurirskih službi	315,229	400,000	364,950	115.8	91.2
Prihodi od usluga novčanog poslovanja	5,614,524	5,700,000	6,635,415	118.2	116.4
Prihodi od telegrafskih usluga	858,420	780,000	541,945	63.1	69.5
Prihodi od telefonskih usluga	3,087	3,000	0	0.0	0.0
Prihodi od direktne pošte i neadresiranih pošiljki	3,331	4,000	5,551	166.7	138.8
Prihodi od usluga hibridne pošte	467,460	420,000	472,205	101.0	112.4
Prihodi od digitalnih sertifikata	417,640	360,000	290,732	69.6	80.8
Prihodi od fiskalizacije	29,780	50,000	57,290		114.6
Prihodi od fahova	67,440	75,000	70,930	105.2	94.6
Prihodi od podnošenja pošiljki na carinski pregled	357,423	380,000	438,403	122.7	115.4
Prihodi od M vreća	3,272	3,300	3,220	98.4	97.6
Prihodi od kopiranja	293	300	203	69.3	67.6
II Ostali prihodi iz poslovanja (1+2)	1,253,619	1,079,485	1,647,927	131.5	152.7
1. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	892,921	999,485	1,018,491	114.1	101.9
Naknada za pokriće troška univerzalnog servisa	400,000	400,000	400,000	100.0	100.0
Prihod od zakupnina	253,603	290,000	231,257	91.2	79.7

POZICIJA	Ostvarenje 2021.	Plan 2022.	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
Prihodi od naknade štete	2,724	10,000	6,104		61.0
Prihodi od fakturisanja zajedničkih troškova sa Telekomom	83,522	95,000	74,639	89.4	78.6
Prihodi od refundacije ZZZCG		61,485	76,121		
Prihodi od refundacije bolovanja	104,173	100,000	180,338	173.1	180.3
Ostali prihodi	48,898	43,000	50,031	102.3	116.4
2. Ostali prihodi iz poslovanja	360,698	80,000	629,437	174.5	
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	92,399	50,000	126,417	136.8	252.8
Prihodi od poklona	5,059	0	0		
Prihodi iz ranijih godina	260,470	30,000	503,020	193.1	
Prihodi od ukidanja rezervisanja	2,770	0	0		
III Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (1+2+3)	8,547	500	24,454		
1. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica					
2. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica					
3. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	8,547	500	24,454		
Pozitivne kursne razlike	8,547	500	24,454		
IV Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (1+2+3)	9,191	0	1,798		
1. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0		0		
2. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih lica	0		0		
3. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	9,191	0	1,798		
Prihodi od kamata	9,191		1,798		
UKUPNI PRIHODI (I+II+III+IV)	16,707,610	16,595,585	17,946,824	107.4	108.1

Ukupni prihodi u 2022. godini iznose 17.946.824€ i isti su za 7,4% veći u odnosu na prošlu godinu, a 8,1% u odnosu na planirane veličine.

Uporedni prikaz ukupnih prihoda za 2022. u odnosu na 2021. godinu

I PRIHODI OD PRODAJE imaju učešće od 90,68% u ukupnim prihodima i veći su od prošlogodišnjih za 5,4%, a u odnosu na plan veći su za 4,9%. Ovu grupu prihoda karakterišu:

1. Prihodi od prodaje robe bilježe rast od 16,3% u odnosu na prošlu godinu usljed pozitivnih turističkih trendova, ali su manji od planiranih veličina za 10%. Kod ove grupe prihoda izdvajamo: *prihode od prodaje filatelije i poštanskih maraka* (veći za 17,4% u odnosu na prošlu godinu, a manji za 24,8% u odnosu na plan); *prihode od prodaje vrednosnica, obrazaca i ambalaže* (veći za 2,1% u odnosu na prošlu godinu, a manji za 3,2% u odnosu na plan); *prihode od komisione prodaje* koji bilježe rast u odnosu na prošlu godinu za 17,6%, a u odnosu na planirane veličine rast od 15%, zahvaljujući većoj prodaji manipulativnih obrazaca.

2. Prihodi od prodaje usluga veći su u odnosu na prošlu godinu 5,1%, a u odnosu na plan veći za 5,4%.

Prihodi od pismonosnih usluga su na nivou prošlogodišnjih, a 1,3% veći u odnosu na plan. U ovoj grupi prihoda bilježi se pad pismonosnih pošiljki u unutrašnjem saobraćaju u odnosu na prošlu godinu a na nivou planiranih veličina, prihodi od pismonosnih pošiljki u međunarodnom saobraćaju veći su za 19,7% u odnosu na prošlu godinu, a 16,2% u odnosu na plan dok su prihodi od međunarodnog obračuna veći za 24,1% u odnosu na prošlu godinu, a 6,9% u odnosu na planirane veličine.

Paketske usluge bilježe rast u posmatranom periodu 19,3% u odnosu na prošlu godinu, a 12,8% u odnosu na plan usljed oporavka privrednih aktivnosti.

Usluge novčanog poslovanja su veće 18,2% u odnosu na prošlu godinu, a 16,4% veće u odnosu na plan, na šta su u najvećem djelu uticale socijalne isplate i isplate Fond-a PIO.

Prihodi od hibridne pošte su veći za 1% u odnosu na prošlu godinu, a 12,4% u odnosu na plan.

Prihodi od ekspres pošiljki veći su za 15,8% u odnosu na prošlu godinu, a u odnosu na planirane veličine manji za 8,8% što je u najvećoj mjeri posljedica manjih gotovinskih prihoda od ove usluge dok su fakturirani u porastu zahvaljujući sklopljenoj saradnji sa Sport Visionom.

Prihodi od telegrafskih usluga bilježe pad u odnosu na prošlu godinu, kao i u odnosu na plan, što je posljedica bolje epidemiološke situacije i manje potrebe korisnika za slanjem telegrama.

Prihod od fiskalizacije je za 14,6% veći od planiranog zahvaljujući boljoj organizaciji u okviru samog sektora i ubrzanom procedurom izrade sertifikata, a i zahvaljujući većem broju korisnika koji je pristupio fiskalizaciji. Takođe, prihod od podnošenja pošiljki na carinski pregled je veći za 22,7% u odnosu na prošlu godinu, a 15,4% u odnosu na plan, usljed oporavka privrednih aktivnosti nakon epidemije, dok je prihod od digitalnih sertifikata manji od planiranog za 19,2% usljed smanjenja cijena ove usluge radi prilagođavanja konkurenciji i tržišnim cijenama. Računarske firme koje su konkurencija Pošti uz prodaju usluge specijalizovanih softvera (ERP, DMS i sl) nude i digitalne sertifikate, i time animiraju veći broj kupaca.

II OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA sa učešćem od 9,18% u ukupnim prihodima, veći su u odnosu na isti period prošle godine za 31,5%, a za 52,7% su veći od planiranih. Ovu grupu prihoda karakterišu:

1. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja

S obzirom da neto trošak za 2022. godinu još uvijek nije verifikovan (shodno Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora) u ovoj grupi prihoda za posmatrani period iskazan je prihod po osnovu naknade za pokriće troška univerzalnog servisa za 2020. godinu.

Prihod od zakupnina je manji od planiranog usljed neizdavanja poslovnih prostora. Služba za planiranje i analizu je napravila projekciju izgubljenih prihoda od neizdatih poslovnih prostora u iznosu od 200.713,33€.

Prihodi od refundacije bolovanja veći su u odnosu na prošlu godinu i u odnosu na planirane veličine

Ostali prihodi veći su za 2,3% u odnosu na prošlu godinu, a 16,4% u odnosu na plan. Na povećanje ovih prihoda uticala je veća zainteresovanost korisnika za plaćanjem računa preko web aplikacije.

2. Ostali prihodi iz poslovanja

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja su veći usljed naplate potraživanja od Ministarstva Unutrašnjih poslova (40.824,6€), Prijestonice Cetinje (22.892,13€), Uprava Policije (11.725,75€), Javni izvršitelj Siniša Mugoša (11.118,18€), Emplus doo (8.080,71€), Tv Shop Direct International MNE (7.284,93€), Uprava za inspekcijske poslove (6.154,€), Krisma Motors (5.090€), Koala (3.739,55€), Radio i Televizija Nikšić (3.056,55€), Cedis (2.419,50€), Vodovod i kanalizacija Cetinje (1.859,39€), Opština Herceg Novi (1.395,34€) i drugi.

Prihodi iz ranijih godina su veći usljed korekcije razlike za obračun neto troška za 2021. godinu kao i usljed usklađivanja obračuna potraživanja sa međunarodnim poštama.

III PRIHODI OD OSTALIH FINANSIJSKIH ULAGANJA I ZAJMOVA u iznosu 24.454€ se odnose na usklađivanje kursa na dolarskom žiro računu kod CKB banke na dan 31.12.2022. godine kao i na usklađivanja obračuna potraživanja sa međunarodnim poštama.

IV OSTALI PRIHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE u iznosu od 1.798€ odnose se na kamate za naknadno naplaćena sumnjiva i sporna potraživanja preko javnih izvršitelja.

Pozicija	Ostvarenje 2021.	Plan 2022.	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
PRIHODI OD PRODAJE	15,436,253	15,515,600	16,272,644	105.4	104.9
UNIVERZALNE POŠTANSKE USLUGE	6,825,535	6,760,000	6,873,367	100.7	101.7
KOMERCIJALNE USLUGE	8,610,717	8,755,600	9,399,277	109.2	107.4
OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA	1,253,619	1,079,485	1,647,927	131.5	152.7
PRIHODI OD OSTALIH FINANSIJSKIH ULAGANJA I ZAJMOVA	8,547	500	24,454		
OSTALI PRIHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE	9,191	0	1,798	19.6	
UKUPNI PRIHODI	16,707,610	16,595,585	17,946,824	107.4	108.1

10.2. Rashodi

POZICIJA	Ostvarenje 2021.	Plan 2022	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
I TROŠKOVI POSLOVANJA (1+2)	4,936,031	5,317,700	6,039,254	122.4	113.6
1. Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	1,129,418	1,111,000	1,185,072	104.9	106.7
1.1. Nabavna vrijednost prodane robe	296,967	252,500	239,879	80.8	95.0
Nabavna vrijednost maraka, vrednosnica i filatelije	45,314	40,000	62,937	138.9	157.3
Nabavna vrijednost poklona, čestitki, cvijeća i ostalo	21,133	20,000	18,495	87.5	92.5
Nabavna vrijednost tokena i papirnih omota	181,772	150,000	120,756	66.4	80.5
Nabavna vrijednost telefonskih usluga	2,203	2,500			
Nabavna vrijednost telegrafskih usluga	46,545	40,000	37,691	81.0	94.2
1.2. Troškovi materijala	832,451	858,500	945,193	113.5	110.1
Troškovi poštanskog materijala	70,701	72,000	65,716	92.9	91.3
Troškovi materijala za hibridnu poštu	93,529	100,000	141,255	151.0	141.3
Troškovi režijskog materijala	101,103	114,500	83,922	83.0	73.3
Troškovi kancelarijskog materijala	85,258	95,000	75,178	88.2	79.1
Troškovi materijala za održavanje čistoće	15,846	19,500	8,744	55.2	44.8
Troškovi materijala za održavanje zgrada	0	0			
Troškovi goriva i energije	567,118	572,000		115.4	114.4
Troškovi goriva	187,177	182,000	252,165	134.7	138.6
Troškovi za lož ulje	94,117	110,000	120,199	127.7	109.3
Troškovi električne energije	285,823	280,000	281,936	98.6	100.7
2. Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	3,806,613	4,206,700	4,854,182	127.5	115.4
2.1. Troškovi amortizacije	753,781	670,000	800,419	106.2	119.5
2.2. Troškovi rezervisanja	73,452	80,000	306,686	417.5	383.4
Trošak rezervisanja za naknade zaposlenih	26,730	30,000	306,686	1147.3	1022.3
Trošak rezervisanja sudskih sporova	46,722	50,000	0		
2.3. Ostali poslovni rashodi	2,979,380	3,456,700	3,747,077	125.8	108.4
Troškovi telekomunikacionih usluga	117,910	133,000	133,829	113.5	100.6
Troškovi službenih telefona	31,793	38,000	31,243	98.3	82.2
Troškovi mobilnih telefona	27,108	27,000	38,434	141.8	142.3
Troškovi mreže za prenos podataka	47,614	49,000	50,357	105.8	102.8
Troškovi interneta	11,395	19,000	13,796	121.1	72.6
Troškovi međunarodnog obračuna	89,737	58,000	6,638	7.4	11.4
Troškovi DHL i EMS pošiljki	5,167	5,000	5,451	105.5	109.0
Troškovi usluga održavanja	410,355	461,700	630,119	153.6	136.5
Troškovi održavanja zgrada	63,994	50,000	171,523	268.0	343.0
Troškovi održavanja motornih vozila	51,816	66,200	47,628	91.9	71.9

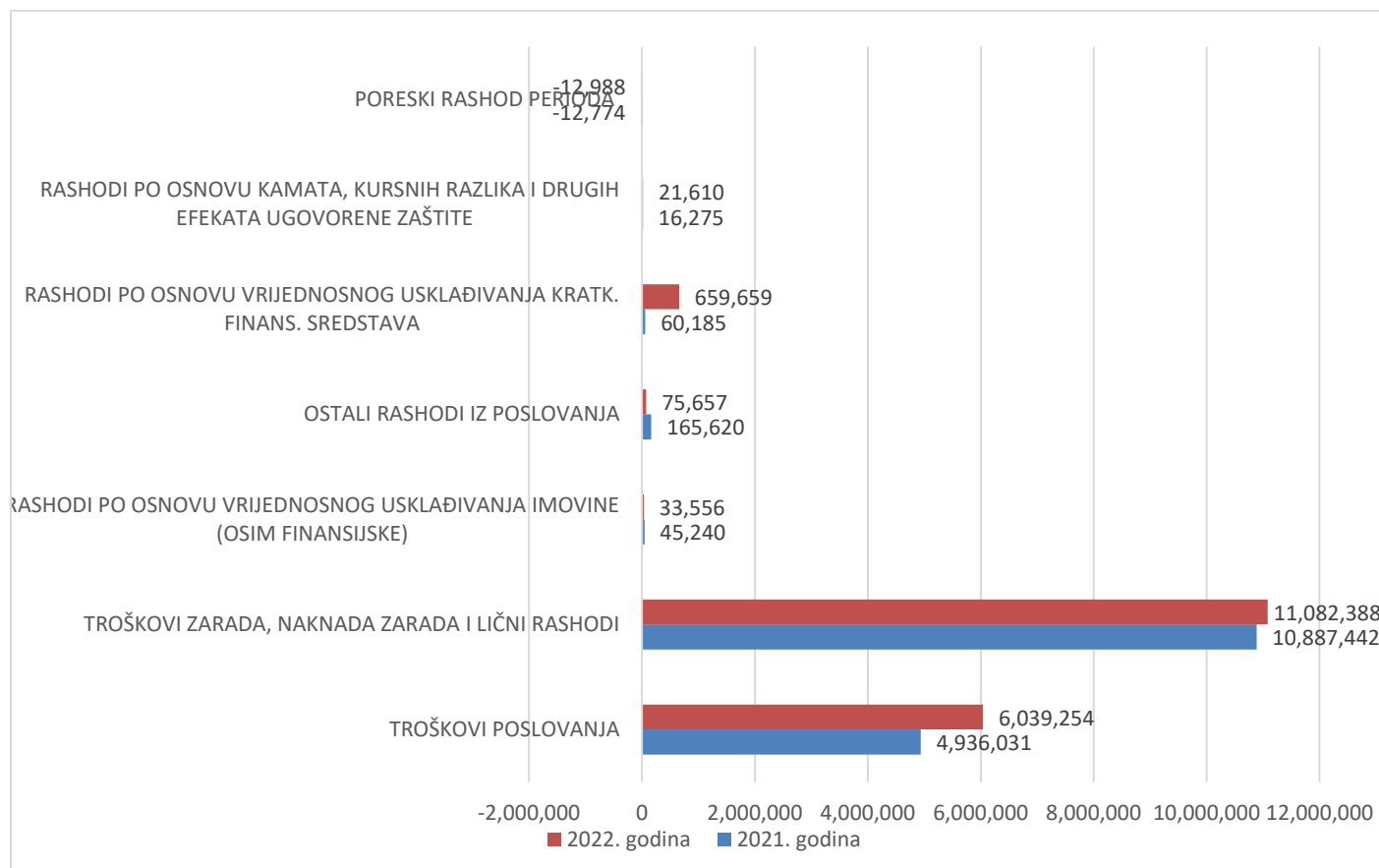
POZICIJA	Ostvarenje 2021.	Plan 2022	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
Troškovi održavanja opreme i uređaja	134,002	184,500	136,219	101.7	73.8
Troškovi održavanja softvera	160,543	161,000	274,750	171.1	170.7
Troškovi zakupnine	11,728	128,000	29,622	252.6	23.1
Troškovi zakupa poslovnog prostora	9,863	119,000	24,260	246.0	20.4
Ostali troškovi zakupnine	1,865	9,000	5,362	287.6	59.6
Troškovi reklame	53,122	64,000	10,420	19.6	16.3
Troškovi reklame i propagande	48,415	59,500	4,461	9.2	7.5
Troškovi oglasa	702	500	580	82.7	116.1
Troškovi klipinga, novina i časopisa	4,005	4,000	5,379	134.3	134.5
Troškovi robne manipulacije	37,153	30,000	55,826	150.3	186.1
Troškovi neproizvodnih usluga	412,140	622,500	610,498	148.1	98.1
Troškovi sudskih sporova	124,114	50,000	130,707	105.3	261.4
Troškovi revizije	16,132	17,000	16,502	102.3	97.1
Troškovi vode i komunalija	97,985	105,000	100,813	102.9	96.0
Troškovi agencijskog poslovanja	27,465	28,000	33,556	122.2	119.8
Troškovi registracije motornih vozila	17,655	25,500	36,575	207.2	143.4
Troškovi obezbjeđenja imovine i lica	120,582	367,000	283,050	234.7	77.1
Usluge advokata	3,300	20,000	5,791	175.5	29.0
Ostale neproizvodne usluge	4,906	10,000	3,503	71.4	35.0
Troškovi licenci do 1. godine	219,494	290,000	266,769	121.5	92.0
Troškovi licenci do 1. godine	79,543	150,000	118,862	149.4	79.2
Troškovi po osnovu licenci - Agencija	139,951	140,000	147,907	105.7	105.6
Troškovi po osnovu ugovora o franšizingu	361,190	360,000	391,202	108.3	108.7
Troškovi reprezentacije	24,095	14,000	23,538	97.7	168.1
Troškovi reprezentacije u zemlji	17,242	8,000	18,242	105.8	228.0
Troškovi reprezentacije Odbora direktora	505	1,000	136	26.9	13.6
Subvencija kamata zaposlenima	6,348	5,000	5,160	81.3	103.2
Troškovi osiguranja imovine i lica	82,149	130,000	100,976	122.9	77.7
Troškovi platnog prometa	292,215	315,000	352,772	120.7	112.0
Troškovi članarina	17,695	18,000	19,223	108.6	106.8
Troškovi poreza	623,319	616,000	974,914	156.4	158.3
Troškovi poreza na nepokretnost	128,678	130,000	133,323	103.6	102.6
Troškovi naknada za putarinu, turističke takse	12,263	16,000	14,220	116.0	88.9
Troškovi carina	1,333	0	1,882	141.2	
Trošak PDV	472,440	460,000	815,133	172.5	177.2
Troškovi članskog doprinosa turističkoj organizaciji	8,604	10,000	10,356	120.4	103.6
Komunalna taksa		0			
Troškovi naknade Agenciji za privremeno ustupanje radnika	26,448	28,000	32,748	123.8	117.0
Ostali nematerijalni troškovi	8,984	16,500	7,144	79.5	43.3

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKOM POSLOVANJU 2022.

POZICIJA	Ostvarenje 2021.	Plan 2022	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
Takse	2,984	3,000	3,308	110.9	110.3
Usluge studentskih i đачkih usluga		2,500			
Pokloni i dotacije		1,000	586		58.6
Troškovi sponzorstva - Odbor direktora	3,000	5,000			
Troškovi sponzorstva i pomoći	3,000	5,000	3,250	108.3	65.0
Ostali rashodi	186,480	167,000	95,389	51.2	57.1
Troškovi posjete sajmovima i seminarima	490	10,000	1,478	301.6	14.8
Troškovi školovanja	4,551	15,000	7,527	165.4	50.2
Troškovi izrade stručnih planova i analiza	13,198	100,000	17,083	129.4	17.1
Troškovi stručne literature	1,724	2,000	1,505	87.3	75.2
Troškovi organizacije skupova i seminara	0	15,000			
Troškovi umnožavanja materijala	2,488	3,000			
Troškovi prevodilačkih usluga	1,347	2,000	675	50.1	33.7
Troškovi poštanskih igara	10,063	10,000	9,447	93.9	94.5
Troškovi prireza	114,043	0	26,302		
Ostali poslovni rashodi	38,576	10,000	31,373	81.3	313.7
II TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I LIČNI RASHODI (1+2)	10,887,442	11,012,956	11,082,388	101.8	100.6
1. Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	7,054,359	7,085,146	8,812,826	124.9	124.4
Troškovi neto zarada	5,514,857	5,600,546	7,045,574	127.8	125.8
Troškovi prevoza	219,586	225,000	252,704	115.1	112.3
Zimnica	164,076	160,000	208,562	127.1	130.4
Naknade članovima odbora direktora	15,796	16,000	13,364	84.6	83.5
Primanja članova revizorskog odbora	4,290	9,600	9,600	223.8	100.0
Otpremnine	127,706	60,000	13,359	10.5	22.3
Ugovori o djelu	106,031	100,000	83,000	78.3	83.0
Trošak privremenog iznajmljivanja radnika	852,812	850,000	1,127,748	132.2	132.7
Pomoć zaposlenima	3,017	10,000	7,080	234.7	70.8
Dnevnice i putni troškovi za službena putovanja	42,187	50,000	51,834	122.9	103.7
Ostali lični rashodi	4,000	4,000			
2. Troškovi poreza i doprinosa	3,833,083	3,927,810	2,269,562	59.2	57.8
2.1. Troškovi poreza	818,321	806,550	165,621	20.2	20.5
Troškovi poreza na neto zarade	770,619	770,000	144,406	18.7	18.8
Troškovi poreza na zimnicu	22,040	22,000	8,181	37.1	37.2
Troškovi poreza na naknade članovima odbora	2,017	1,900	562	27.9	29.6
Troškovi poreza na otpremnine	13,424	5,400	2,213	16.5	41.0
Troškovi poreza na ugovore o djelu	10,222	7,250	10,259	100.4	141.5
2.2. Troškovi doprinosa za penzije	1,827,626	1,823,300	1,871,092	102.4	102.6
Troškovi doprinosa za PIO – neto zarade	1,754,697	1,750,000	1,803,163	102.8	103.0

POZICIJA	Ostvarenje 2021.	Plan 2022	Ostvarenje 2022.	Index 22/21	Index 22/pl22
Troškovi doprinosa za PIO - zimnica	50,202	49,000	52,583	104.7	107.3
Troškovi doprinosa za PIO – odbor direktora	4,593	4,300	3,591	78.2	83.5
Troškovi doprinosa za PIO – ugovori o djelu	18,133	20,000	11,755	64.8	58.8
2.3. Troškovi doprinosa	1,187,136	1,297,960	232,849	19.6	17.9
Troškovi doprinosa za RF za zdravstvo	924,384	924,000			
Troškovi doprinosa za Zavod za zapošljavanje	85,539	86,000	87,911	102.8	102.2
Troškovi doprinosa za Fond rada	17,081	17,100	17,548	102.7	102.6
Troškovi doprinosa za SSS CG	18,032	18,100	18,682	103.6	103.2
Troškovi doprinosa za lica sa invaliditetom	77,047	77,000	80,410	104.4	104.4
Troškovi doprinosa Privrednoj komori CG	24,344	24,500	25,221	103.6	102.9
Troškovi ostalih doprinosa - odbor direktora	0	250			
Troškovi ostalih doprinosa - zimnica	29,387	28,200	3,078	10.5	10.9
Troškovi ostalih doprinosa - otpremnine	0	810			
Troškovi ostalih doprinosa - ugovori o djelu	11,322	14,000			
Naknada za korišćenje komunalnih dobara	0	108,000			
III RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	45,240	31,000	33,556	74.2	108.2
1. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)					
2. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtno imovine (osim finansijske)	45,240	31,000	33,556	74.2	108.2
Troškovi otpisa	45,240	31,000	33,556	74.2	108.2
IV OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA	165,620	50,000	75,657	45.7	151.3
Rashodi iz ranijih godina	155,849	50,000	52,982	34.0	106.0
Ostali rashodi	9,772		22,675	232.0	
Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtno imovine	60,185	0	659,659		
Troškovi potencijalnih sumnjivih i spornih potraživanja	60,185		45,688		
Troškovi indirektno ispravke potraživanja			613,971		
V RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE	16,275	500	21,610		
Rashodi kamata	16,275	500	21,610		
VI PORESKI RASHOD PERIODA (1+2)	-12,774	70,000	-12,988		
1. Tekući porez na dobit					
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	-12,774	70,000	-12,988		
UKUPNI RASHODI	16,110,793	16,482,156	17,912,124	111.2	108.7

Ukupni rashodi ostvareni u 2022. godini iznose 17.912.124€ i veći su u odnosu na isti period prošle godine za 11,2%, a u odnosu na plan veći za 8,7%.

Grafički prikaz strukture ukupnih rashoda za 2022. godinu u odnosu na 2021. godinu**I TROŠKOVI POSLOVANJA****1. Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala**

Troškovi robe i materijala za 2022. godinu iznose 1.185.072€ i u odnosu na prošlogodišnje veći su za 4,9%, i u odnosu na plan za 6,7%.

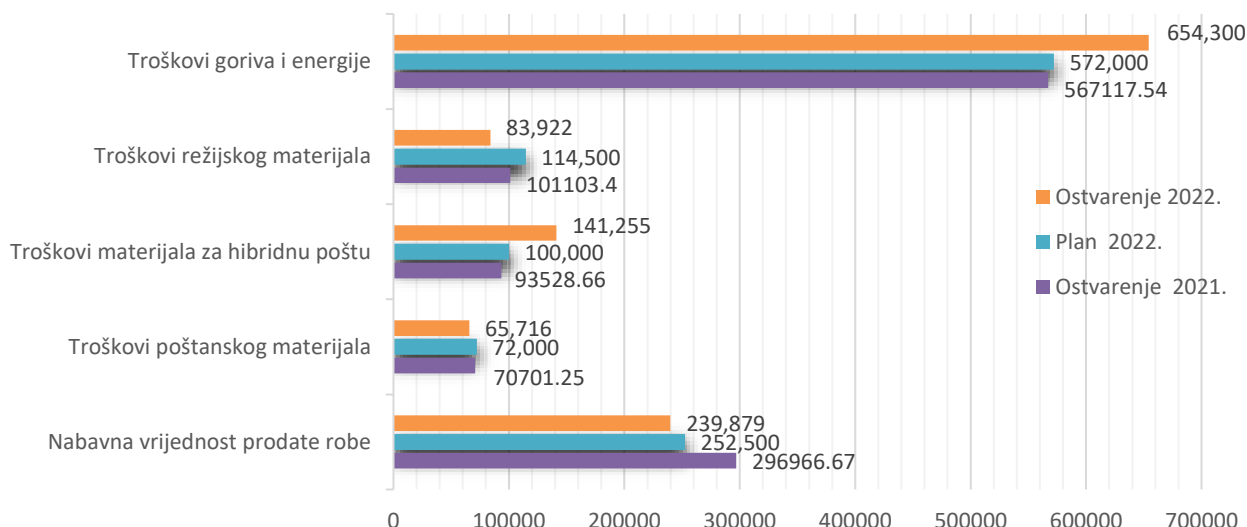
1.1. Nabavna vrijednost prodate robe

Troškovi robe u 2022. godine iznose 296.967€ i u odnosu na prošlu godinu manji su za 19,2%, a u odnosu na plan za 5%. U ovoj grupi troškova bilježi se povećanje troškova nabavke maraka, vrednosnica i filatelije zbog troškova fiskalizacije uključenih u ovu grupu u iznosu 40.555 €

1.2. Troškovi materijala

Troškovi materijala u 2022. godini iznose 945.193€ i u odnosu na prošlu godinu veći su za 13,5%, a za 10,1% u odnosu na plan. Na povećanje troškova materijala za hibridnu poštu i troškova goriva i energije uticala je veća tržišna cijena.

**Uporedni pregled troškova robe i troškova materijala
za 2022. godinu u odnosu na 2021. godinu i plan**

2. Ostali troškovi poslovanja

- 2.1. Troškovi amortizacije** su za 6,2% veći u odnosu na prošlu godinu, a 19,5% u odnosu na plan usljed nabavke mopeda, računarske opreme i kancelarijskog namještaja, kao i zbog primjene standarda IFRS 16 koji zahtjeva da se svi objekti uzeti u zakup vode kroz evidencije u knjigovodstvu pa se samim tim evidentira i trošak amortizacije koji za 2022. godinu iznosi 122.095 €.
- 2.2. Troškovi rezervisanja** obuhvataju troškove rezervisanja za naknade zaposlenih, a isti su ukalkulisani na osnovu Izvještaja aktura, kao i troškove rezervisanja sudskih sporova koji su ukalkulisani na osnovu Izvještaja Službe za pravne poslove, a isti se odnose na sporove iz radnih odnosa (neplaćeni godišnji odmori, prekovremeni rad itd. Veći su u odnosu na plan usljed povećanja minimalne zarade u Crnoj Gori i primjene programa Evropa sad. Osnov za obračun rezervisanja za otpremine su 3 minimalne zarade u CG, odnosno 1350€ po zaposlenom. Na dan 31.12.2022. godine, a na osnovu Izvještaja aktura o obračunu rezervisanja za primanja zaposlenih u Društvu – MRS 19 je izvršeno povećanje rezervisanja i to za jubilarne nagrade u iznosu 59.502 € i rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu 247.184 €.
- 2.3. Ostali poslovni rashodi** su za 25,8% veći u odnosu na prošlu godinu, a 8,4% veći u odnosu na plan.

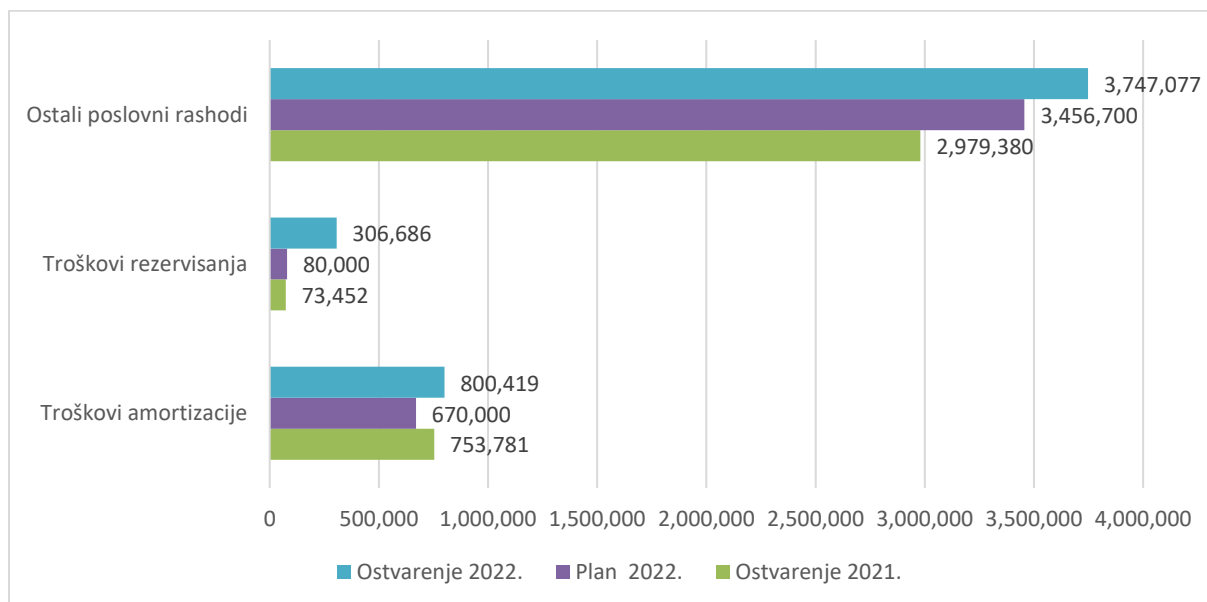
U ovoj grupi prihoda najveće učešće imaju sljedeći troškovi:

Troškovi poreza (33%) koji su veći za 56,4% u odnosu na prošlu godinu, a za 58,3% u odnosu na plan. U ovoj grupi troškova došlo je do većih troškova PDV-a usljed nabavke licenci i softvera za centralizovani integrisani poslovni informacioni sistem ERP, DMS, BI, sistem za upravljanje radnim vremenom sa kontrolom pristupa, nabavke mopeda, kao i nabavke računarske opreme i kancelarijskog namještaja.

- Troškovi održavanja (21%) koji su veći za 53,6% od troškova za isti period prošle godine, a 36,5% veći u odnosu na plan usljed većih troškova održavanja zgrada nastalih zbog adaptacije objekta PLC-a, radova na objektima koji su bili u lošem stanju i njihovo opremanje kako bi se obezbijedili uslovi za rad i boravak, obnavljanja starog mobilijara kao i troškova održavanja softvera zbog održavanja nove šalterske aplikacije.

- Troškovi neproizvodnih usluga (20%) koji su za 48,1% veći u odnosu na isti period prošle godine, a 1,9% manji u odnosu na plan.
- Troškovi franšizinga (13%) koji su za 8,3% veći u odnosu na prošlogodišnji period, a 8,7% manji u odnosu na plan.
- Troškovi platnog prometa (12%) koji su veći za 20,7% u odnosu na isti period prošle godine, a za 12% veći od planiranih usljed većeg broja transakcija što je i rezultat većih prihoda od ove usluge.
- Troškovi obezbjeđenja imovine i lica su znatno veći u odnosu na prethodnu godinu, dok su za 29,9% manji u odnosu na plan. Navedeni troškovi su ukalkulisani na osnovu potpisanog ugovora o pružanju usluga sa firmom Sistem S Import. Ugovor je zaključen na iznos od 347.000 bez PDV-a za godinu dana počev od jula 2022.godine, kao što je bilo predviđenom planom javnih nabavki za 2022.godinu, na osnovu kog je i planiran trošak. Do jula mjeseca trošak po ovom osnovu, za uslugu pruženu od strane firme Security Guard Montenegro je bio 10.000 mjesečno, odnosno 70.000 za period januar-jul, kao što je i bilo u toku prethodne godine.
- Troškovi sudskih sporova se odnose na sporove iz radnih odnosa (neplaćeni godišnji odmori, prekovremeni rad itd), a veći su u odnosu na prethodnu godinu jer je veći broj zaposlenih pristupio istim. Ovaj trend je započeo krajem prethodne godine, a kako se naslućivalo da će se i nastaviti u 2022oj godini planiran je u 3x većem iznosu. Međutim, u momentu sastavljanja finansijskog plana nije raspolagano informacijama koje bi ukazivale da će sudskih sporova po navedenom osnovu biti u ovom broju.

***Uporedni pregled ostalih troškova poslovanja
za 2022. godinu u odnosu na 2021. godinu i plan***

II TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I LIČNI RASHODI

Troškovi zarada, naknada zarada i ličnih rashoda iznose 11.082.388€ i veći su za 1,8% u odnosu na prošlu godinu, a u skladu sa planom.

Primjena programa Evropa sad od početka 2022. godine koji predviđa manji teret za poslodavca zbog oslobađanja plaćanja doprinosa za zdravstveno osiguranje, a s druge strane u korist neto zarade zaposlenih uticala je da su troškovi neto zarada veći, a poreza i doprinosa manji u odnosu na prethodni period.

- 1. Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi** iznose 8.812.826€ i veći su za 24,9% od prošlogodišnjih, a 24,4% veći u odnosu na plan. Ova grupa troškova odnosi se na neto zarade i naknade zarada zaposlenima za mjesec januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar.

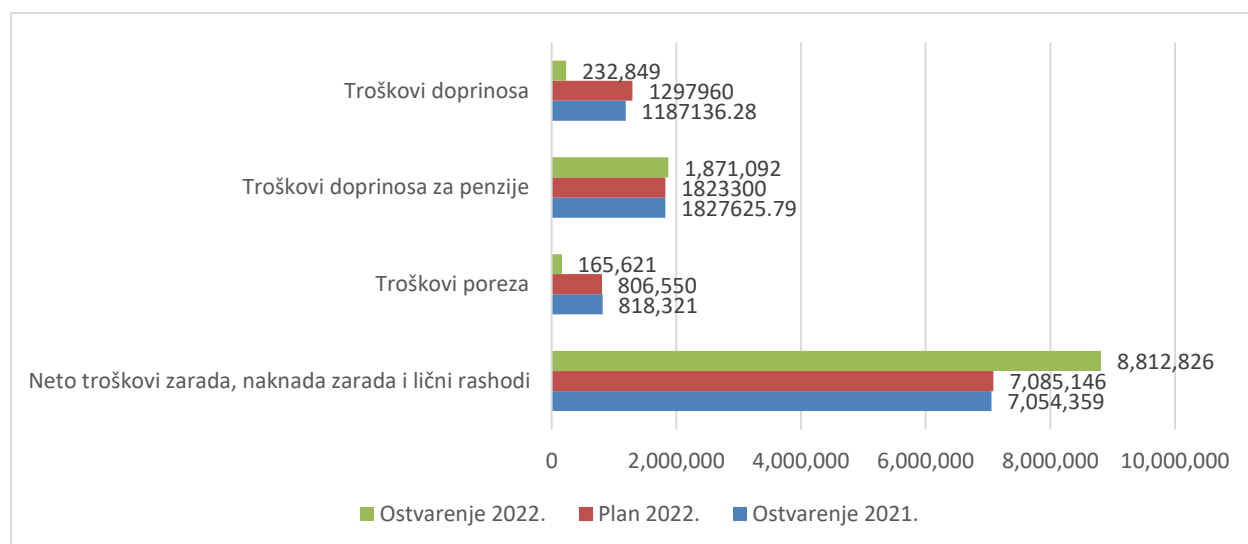
- Trošak zarada zaposlenih angažovanih posredstvom agencija za zapošljavanje u 2022. godini iznosi 1.127.748€ i za 32,2% je veći u odnosu na isti period prošle godine i za 32,7% u odnosu na plan. Na kraju izvještajnog perioda broj angažovanih radnika preko agencija je 175.

- Troškovi ugovora o djelu bilježe pad od 21,7% u odnosu na isti period prošle godine, kao i u odnosu na planirani nivo od 27%.

- U 2022. godini isplaćena je jedna otpremnina u iznosu 13.359€.

- 2. Troškovi poreza i doprinosa** iznose 2.269.562 i manji su. Ova grupa troškova odnosi se na poreze i doprinose po osnovu obračunatih zarada za mjesec januar, februar, mart, april, maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar, novembar i decembar.

Uporedni pregled troškova zarada, naknada zarada i ličnih rashoda za 2022. godinu u odnosu na 2021. godinu i plan)

III RASHODI PO OSNOVU VRIJEDNOSNOG USKLAĐIVANJA IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)

U ovoj grupi rashoda izdvaja se trošak otpisa službene odjeće koji je za 35,8% manji od prošlogodišnjeg, a za 8,2% veći od planiranih veličina.

IV OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

U ovoj grupi rashoda izdvajaju se rashodi iz ranijih godina u iznosu 52.982€, a odnose se na primljene fakture iz prethodnih perioda.

Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine

U ovoj grupi rashoda izdvajaju se troškovi indirektnu ispravke potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost u iznosu od 613.971€.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-3246/14 od 30.11.2022. godine odbila zahtjev za verifikaciju neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2021. godinu u iznosu 613.971 €. Društvo je u decembru 2022. godine pokrenulo sudski postupak protiv EKIP-a zbog odbijanja zahtjeva za verifikaciju neto troška za 2021. godinu, te je shodno tome u 2022. godini izvršilo indirektnu ispravku potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

V RASHODI PO OSNOVU KAMATA, KURSNIH RAZLIKA I DRUGIH EFEKATA UGOVORENE ZAŠTITE

U ovoj grupi izdvajaju se troškovi kamata po osnovu IFRS 16 u iznosu od 11,209€ kao i negativne kursne razlike u iznosu od 7.738 €.

10.3. Rezultat poslovanja

REZULTAT POSLOVANJA			
	Ostvarenje 2021.	Plan 2022.	Ostvarenje 2022.
Poslovni rezultat	655,538	183,429	689,717
Finansijski rezultat	-58,722		-655,017
Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	596,816	183,429	34,700
Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno			
Rezultat prije oporezivanja	596,816	183,429	34,700
Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja	609,590	113,429	47,688

Rezultat poslovanja Pošte za 2022. godinu iskazan je kroz pokazatelje o prihodima i rashodima i ostvarenu dobit u iznosu od 47.688€.

Ostvareni rezultat poslovanja za 2022. godinu je manji u odnosu na prethodnu godinu i planirane veličine usljed obaveze rezervisanja troškova za naknade zaposlenih u iznosu od 306.686€ koji su ukalkulisani na osnovu Izvještaja aktuarskog i troškova rezervisanja sudskih sporova koji su ukalkulisani na osnovu Izvještaja Službe za pravne poslove, a isti se odnose na sporove iz radnih odnosa (neplaćeni godišnji odmori, prekovremeni rad itd.

10.4. Zarada po akciji

	31.12.2021	31.12.2022
Neto sveobuhvatni rezultat	609,590	47,688
Broj akcija	258,437	258,437
Osnovna zarada po akciji:	2.3587	0.1845

11. ANALIZA POZICIJA BILANSA STANJA

1. Nematerijalna ulaganja (koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja)

	Licence	Softveri	Softveri u pripremi	Ukupno
	€	€		€
Nabavna vrijednost				
Stanje 1. januara 2022. godine	82.363	983.997	-	1.066.360
Nabavka	-	213.287	1.072.728	1.286.015
Stanje 31.dec.2022.godine	82.363	1.197.284	1.072.728	2.352.375
Ispravka vrijednosti				
Stanje 1. januara 2022. godine	82.363	559.178	-	641.541
Amortizacija za 2022.godinu	-	53.289	-	53.289
Stanje 31.12.2022.godine	82.363	612.467	-	694.830
Sadašnja vrijednost sredstava na 31.12.2022. godine	-	584.817	1.072.728	1.657.545
Sadašnja vrijednost sredstava na 31.12.2021. godine	-	424.819	-	424.819

Tokom 2022. godine Društvo je izvršilo nabavku softvera u ukupnom iznosu 213.287 €: Nabavka se odnosi na izradu nove šalterske aplikacije (123.825 €), nabavka SSD 79.992 €, dopunu aplikacije za šaltersko poslovanje (2.640€), softver za napredniju antivirus zaštitu (6.830 €).

2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ostala osnovna sredstva	Ukupno
	€	€	€	€	€
Nabavna vrijednost					
Stanje na dan 01.01.2022. godine	7.738.742	24.377.879	3.569.034	401.441	36.087.096
Nabavka	-	-	661.851	34.534	696.385
Imovina s pravom korišćenja IFRS 16	-	27.818	-	-	27.818
Rashod	-	-47.685	-108.281	-6.788	-162.754
Stanje na dan 31.12.2022. godine	7.738.742	24.358.012	4.122.603	429.187	36.648.545
Ispravka vrijednosti					

Stanje na dan 01.01.2022. godine	-	3.128.010	2.085.630	246.883	5.460.521
Amortizacija za 2022. godinusa IFRs	-	421.675	304.892	20.564	747.131
Rashod	-	-16.760	-106.806	-4.797	-128.363
Stanje 31.12.2022.godine	-	3.532.925	2.283.716	262.650	6.079.289
Sadašnja vrijednost sredstava 31.12.2022. godine	7.738.742	20.825.087	1.838.887	166.537	30.569.253
Sadašnja vrijednost sredstava 31.12.2021. godine	7.738.742	21.249.869	1.483.404	154.559	30.626.574

Tokom 2022. godine Društvo je izvršilo:

- nabavku u ukupnom iznosu 696.385 € i to: nabavka opreme u ukupnom iznosu 661.851 € i nabavka ostalih osnovnih sredstava u iznosu 34.534 €.
- otpis opreme sadašnje vrijednosti 1.475 € (nabavne vrijednosti u iznosu 108.281 € i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 106.806 €).
- otpis ostalih osnovnih sredstava sadašnje vrijednosti u iznosu 1.991 € (nabavne vrijednosti u iznosu 6.788 € i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu 4.797 €).

Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 20230628-2 od 29.06.2023. godine usvojen je Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine.

U sledećim listovima nepokretnosti su se tokom 2022. godine desile promjene u stvarnim pravima nad nepokretnostima:

- LN 25 KO Andrijevića (na zemljištu Pošta zadržala pravo susvojine, dok je objekat iz svojine prešao u pravo upravljanja) izmjene nastupile sa rješenjem od 21.12.2022. godine.
- LN 653 KO Rožaje (na zemljištu Pošta iz prava sukorišćenja prešla u pravo upravljanja, dok je objekat iz svojine prešao u pravo upravljanja) izmjene nastupile sa rješenjem od 05.12.2022. godine.

U zavisnosti od oblika stvarnog prava na nepokretnostima, u nastavku su date knjigovodstvene vrijednosti nepokretnosti (objekti i zemljište) na kojima:

1. Pošta ima pravo korišćenja,
2. Pošta ima pravo sukorišćenja
3. Pošta ima pravo raspolaganja
4. Pošta je sopstvenik – suposjednik
5. Pošta ima pravo susvojine
6. Pošta ima pravo svojine

7. Pošta ima pravo upravljanja,
8. Država Crna Gora ima pravo svojine,
9. pravo svojine imaju druga pravna i fizička lica,
10. nema dokaza o vlasništvu.

1. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA POŠTA IMA PRAVO KORIŠĆENJA NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	125.678,00
Ispravka vrijednosti	6.236,72
Amortizacija	553,88
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	118.887,40

1.1. Objekti

Nabavna vrijednost	27.738,00
Ispravka vrijednosti	6.236,72
Amortizacija	553,88
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	20.947,40

1.2. Zemljište

Nabavna vrijednost	97.940,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	97.940,00

2. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA POŠTA IMA PRAVO SUKORIŠĆENJA NA DAN 31.12.2022. GODINE:

2.1. Zemljište

Nabavna vrijednost	450.125,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	450.125,00

3. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA POŠTA IMA PRAVO RASPOLAGANJA NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	2.006.170,40
Ispravka vrijednosti	267.560,93
Amortizacija	23.914,29
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	1.714.695,18

3.1. Objekti

Nabavna vrijednost	1.977.625,40
Ispravka vrijednosti	267.560,93
Amortizacija	23.914,29
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	1.686.150,18

3.2. Zemljište

Nabavna vrijednost	28.545,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	28.545,00

4. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA POŠTA IMA PRAVO SOPSTVENIK - SUPOSJEDNIK NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	209.853,00
Ispravka vrijednosti	22.463,71
Amortizacija	1.997,62
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	185.391,67

4.1. Objekti

Nabavna vrijednost	125.563,00
Ispravka vrijednosti	22.463,71
Amortizacija	1.997,62
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	101.101,67

4.2. Zemljište

Nabavna vrijednost	84.290,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	84.290,00

5. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA POŠTA IMA PRAVO SUSVOJINE NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	397.494,00
Ispravka vrijednosti	3.119,85
Amortizacija	277,04
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	394.097,11

5.1. Objekti

Nabavna vrijednost	15.762,00
Ispravka vrijednosti	3.119,85
Amortizacija	277,04
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	12.365,11

5.2. Zemljište

Nabavna vrijednost	381.732,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	381.732,00

6. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA POŠTA IMA PRAVO SVOJINE NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	8.840.695,37
Ispravka vrijednosti	776.090,32
Amortizacija	69.872,11
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	7.994.732,94

6.1. Objekti

Nabavna vrijednost	5.974.891,37
Ispravka vrijednosti	776.090,32
Amortizacija	69.872,11
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	5.128.928,94

6.2. Zemljište

Nabavna vrijednost	2.865.804,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	2.865.804,00

7. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA POŠTA IMA PRAVO UPRAVLJANJA NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	18.216.674,32
Ispravka vrijednosti	1.669.853,13
Amortizacija	179.684,76
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	16.367.136,43

7.1. Objekti

Nabavna vrijednost	14.581.862,56
Ispravka vrijednosti	1.665.431,15
Amortizacija	179.490,35
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	12.736.941,06

7.2. Montažni objekti

Nabavna vrijednost	6.660,00
Ispravka vrijednosti	4.421,78
Amortizacija	194,41
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	2.043,61

7.3. Zemljište

Nabavna vrijednost	3.628.151,76
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	3.628.151,76

8. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA DRŽAVA IMA PRAVO SVOJINE NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	72.920,19
Ispravka vrijednosti	24.156,12
Amortizacija	2.424,78
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	46.339,29

8.1. Objekti

Nabavna vrijednost	65.114,19
Ispravka vrijednosti	24.156,12
Amortizacija	2.424,78
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	38.533,29

8.2. Zemljište

Nabavna vrijednost	7.806,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	7.806,00

9. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI NA KOJIMA PRAVO SVOJINE IMAJU DRUGA PRAVNA I FIZIČKA LICA NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	166.563,00
Ispravka vrijednosti	25.947,56
Amortizacija	2.305,39
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	138.310,06

9.1. Objekti

Nabavna vrijednost	159.563,00
Ispravka vrijednosti	25.947,56
Amortizacija	2.305,39
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	131.310,06

9.2. Zemljište

Nabavna vrijednost	7.000,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	7.000,00

10. KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST NEPOKRETNOSTI ZA KOJE NEMA DOKAZA O VLASNIŠTVU NA DAN 31.12.2022. GODINE:

Nabavna vrijednost	1.096.031,33
Ispravka vrijednosti	217.351,61
Amortizacija	18.550,87
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	860.128,85

10.1. Objekti

Nabavna vrijednost	868.592,99
Ispravka vrijednosti	196.336,98
Amortizacija	17.492,92
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	654.763,10

10.2. Montažni objekti

Nabavna vrijednost	40.090,34
Ispravka vrijednosti	21.014,63
Amortizacija	1.057,95
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	18.017,76

10.3. Zemljište

Nabavna vrijednost	187.348,00
Ispravka vrijednosti	0,00
Amortizacija	0,00
Sadašnja vrijednost (31.12.2022.)	187.348,00

Društvo izdaje dio poslovnih prostora, uvidom u ugovore o zakupu i dugogodišnji zakup.

3. Zalihe

Opis	2022.	2021.
I Zalihe materijala	€	€
Kancelarijski materijal	10.479	13.312
Poštanski materijal	12.225	4.852
Materijal za održavanje čistoće	3.906	1.358
Hibridna pošta – obrasci	18.393	7.783
Zaliha gps uređaja	28.875	24.030
Ispravka vrijednosti zalihe GPS uređaja	-24.030	-24.030
Zalihe lož ulja	25.748	4.474
Službena odjeća u upotrebi	309.615	308.685
Ispravka službene odjeće	-295.593	-264.360
	89.618	76.104
II Zalihe robe		
Maloprodaja – redovne markice i filatelija	2.775.424	2.655.676
RUC – redovne markice i filatelija	-2.740.984	-2.621.629
Ukalkulisani PDV post shop	-6.217	-6.217
Maloprodaja – vrednosnice	23.815	25.176
RUC – vrednosnice	-20.018	-22.165
LX telegrami i bajadere	156.132	137.832
RUC – LX telegrami i bajadere	-97.443	-88.790
Ukalkulisani PDV – LX telegrami i bajadere	-26.810	-23.786
	63.899	56.097
III Dati avansi	2.771	4.043
Ukupno (I+II+III)	156.288	136.243

U okviru zaliha u poslovnim knjigama Pošte prikazana je i komisiona roba odnosno obaveze po osnovu komisiona koje Pošta isključuje prilikom sačinjavanja godišnjih izvještaja.

3. Potraživanja od kupaca

Opis	2022.	2021.
	€	€
Kupci u zemlji	1.991.323	2.256.694
Kupci u inostranstvu	721.598	667.695
Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji	-301.852	-388.744
Ispravka vrijednosti kupaca u inostranstvu	-12.197	-45.377
Ukupno:	2.398.872	2.490.268

Kupci u zemlji:

- Zavod za izgradnju Bara Ad Bar u iznosu 218.148 €
- Elektroprivreda FC Snabdijevanje Nikšić u iznosu 201.338 €,
- M tel Podgorica u iznosu 187.425 €,
- Crnogorski Telekom a.d. Podgorica u iznosu 163.266 €,
- Ministarstvo rada i socijalnog staranja u iznosu 135.499€,
- Vodovod i kanalizacija d.o.o. Podgorica u iznosu 83.784€,
- Opština Budva u iznosu 65.064€,
- Ministarstvo unutrašnjih poslova u iznosu 46.295€,
- Opština Ulcinj u iznosu 39.798€
- Uprava za katastar i državnu imovinu Crne Gore u iznosu 38.212€,
- Ostali kupci u iznosu 786.390€.

Izvršen je indirektni otpis potraživanja od kupaca u zemlji starijih od godinu dana u iznosu 39.601 € u skladu sa računovodstvenom politikom. Na dan 31.12.2022. godine izvršeno je isknjižavanje potraživanja od kupaca u zemlji iz ranijih godina u iznosu od 34.219 €, kao i odgovarajuće ispravke vrijednosti u istom iznosu. Odlukom Odbora direktora broj 00010 – 20230628-2 od 29.06.2023. godine usvojen je Izvještaj o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2022. godine. Trošak po ovom osnovu je iskazan u ranijim godinama.

Kupci u inostranstvu:

- Pošta Litvanije u iznosu 178.363 €,
- Pošta Singapur u iznosu 109.592 €,
- Pošta Njemačke u iznosu 101.665 €,
- Pošta Velike Britanije u iznosu 72.159 €
- Pošta Holandije u iznosu 41.369 €,
- Pošta Turske u iznosu 32.117 €,
- Pošta Srbije u iznosu 31.769 €,
- Pošta Belgije u iznosu 20.471 €
- Pošta Rusije u iznosu 19.868 €
- Pošta Slovenije u iznosu 13.203 €
- Pošta Amerike u iznosu 12.234 €
- ostali ino-kupci u iznosu 88.787 €.

Društvo je izvršilo indirektan otpis vrijednosti potraživanja od kupaca u inostranstvu u iznosu 3.195 €, a sve u skladu sa međunarodnim propisima.

4. Ostala potraživanja

Opis	2021. €	2021. €
I Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	-	-
II Ostala nepomenuta potraživanja	-	-
Potraživanja od osiguravajućih društava	535.539	574.385
Potraživanja od dotacija-EKIP	11.927.606	11.645.137
Potraživanja od EKIP-a za nefakturisani prihod	400.000	400.000
Ispravka vrijednosti potraživanja od dotacija-EKIP	-11.927.606	-11.313.635
Ostala potraživanja	299.707	402.794
	1.235.246	1.708.681
Ukupno (I+II)	1.235.246	1.708.681

Potraživanja od osiguravajućih društava u iznosu 535.539 €:

U okviru stavke ostala potraživanja nalaze se između ostalih i potraživanja po osnovu potraživanja od osiguravajućih društava po osnovu dvije pljačke koje su se desile u toku 2021. godine. U nastavku teksta je Izjašnjenje Sektora za podršku poslovanju, pravne i zajedničke poslove zavedeno pod brojem 00070-5346 od dana 25.03.2022. godine:

“Vezano za iznos nedostajućih sredstava u Finansijskom planu Pošte Crne Gore AD Podgorica, a koji se tiču razbojništva koja su se desila dana 16.03.2021. godine u Podgorici, ul. Orahovačka bb ispred Pošte 81102 Podgorica u večernjim satima, odnosno 20.10.2021. godine u jutarnjim časovima ispred pošte 81402 Nikšić u ul. Jola Piletića u Nikšiću, kada su u pitanju iznosi otuđenih novčanih sredstava, dajem sledeće izjašnjenje:

Ugovorom o pružanju usluga nabavke usluge-nabavka zaštite transporta novca sa obezbeđenjem br. 08030-13931/6 od 15.07.2021. godine, sa pripadajućim polisama POL-00153433 sa priložima, na iznose od 10.962,52 eur, odnosno Polise osiguranja odgovornosti br. ODG001774 na sumu osiguranja od 1.000.000,00 eur, a imajući u vidu činjenicu da je od strane Direkcije za nadzor u oblasti zaštite lica i imovine i detektivske djelatnosti Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, pokrenut postupak u kojem su nađene nepravilnosti u poslovanju privrednog društva Security guard Montenegro, osnovano očekujemo da ćemo iznos nedostajućih sredstava 573.307,78 eur naplatiti iz navedenih polisa osiguranja.”

Služba za pravne poslove je pripremila dodatno obrazloženje vezano za gore pomenute pljačke zbog kojih se u Službi računovodstva i finansija iste nalaze na potraživanjima od osiguravajućih društava. U nastavku je Izvještaj zaveden pod brojem 00072-20230525-1 od dana 25.05.2023. godine:

“-Za štetu u iznosu od 148.685,00€, činjenica je da su pred Privrednim sudom Crne Gore procesuirani „Security Guard Montenegro“, „Lovćen osiguranje“ AD Podgorica i „Sava osiguranje“. Ocjenom svih činjenično - pravnih okolnosti, mišljenja sam da ne možemo očekivati pozitivan uspjeh u sporu u predmetu koji se vodi protiv Sava osiguranja pred Privrednim sudom Crne Gore poslovni broj

P.br.492/21 da zbog neispunjenosti uslova iz polise osiguranja POL-00131009 , odnosno Klauzule osiguraja prenosa i prevoza novca u kojoj stoji da je za osiguranje na sumu novca preko 40.000,00 eura, a do 500.000,00 eura, uslov da profesionalni vozač-dostavljač, prenosi odnosno prevozi novac u motornom vozilu kojim upravlja ili ima 2 naoružana pratioca. Međutim, mi te uslove nijesmo ispunili, što se da zaključiti na osnovu uvida u zapisnik o uviđaju Mupa PJ Podgorica od 31.03.2021.godine, zbog čega i ne možemo osnovano očekivati ovdje uspjeh u sporu.

Međutim, sa druge strane Pošta Crne Gore, je za isti iznos (148.685,00€), utužila pred Privrednim sudom Crne Gore, kako je navedeno gore, i Privredna društva Security Guard Montenegro" i "Lovćen osiguranje" AD Podgorica, pa bi se eventualnim uspjesima u sporu koji se mogu očekivati na osnovu kršenja ugovornih obaveza "Security Guard Montenegro", odnosno na osnovu ispunjenosti uslova iz polise profesionalne odgovornosti u sporu protiv Lovćen osiguranja" AD Podgorica (što treba da se dokaže u ovim sudskim postupcima), praktično anulirao projektovani nesuspjeh u sporu sa "Sava osiguranjem", odnosno naplatio isti onaj iznos potraživanja koji ne bi naplatili po okončanju postupka protiv "Sava osiguranja".

-Za štetu u iznosu 424.622,78 €, za koju je pokrenut privredni spor po tužbi Pošte Crne Gore protiv "Lovćen osiguranja" AD Podgorica, pred Privrednim sudom Crne Gore poslovni broj P.br.38/23, možemo očekivati uspjeh u sporu, pod uslovom da se u postupku pred sudom dokaže da su ispunjeni uslovi iz polise profesionalne odgovornosti i klauzule za osiguranje profesionalne odgovornosti Lovćen osiguranja, dok je neophodno sačekati i da se pravosnažno okonča krivični postupak koji se vodi pred Višim sudom u Podgorici protiv okrivljenih Mitra Kneževića, Stojana Albijanića i dr. K.br.58/2022 zbog krivičnog djela razbojništvo iz člana 242 stav 5 u vezi stava 1 3 i 4 u vezi člana 23 Krivičnog zakonika Crne Gore, zbog čega je ishod spora neizvjestan. U krivičnom postupku ćemo nakon saslušanja okrivljenih postaviti imovinsko-pravni zahtjev protiv okrivljenih na iznos od 424.622,78 €, koji imovinski zahtjev Viši sud u Podgorici može da usvoji donošenjem prvostepene krivične presude."

Potraživanja po osnovu naknade za pokriće neto troška univerzalne poštanske usluge - EKIP u iznosu 400.000 €:

Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 037/17 od 14.06.2017., 008/19 od 6.02.2019., 075/20 od 26.07.2020. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da:

- do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u,
- do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika, a
- do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

Društvo ima obavezu u skladu sa Zakon o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore", br. 145/21, 152/22) da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2022. godinu.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-3246/14 od 30.11.2022. godine odbila zahtjev za verifikaciju neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2021. godinu u iznosu 613.971 €. Društvo je u decembru 2022. godine pokrenulo sudski postupak protiv EKIP-a zbog odbijanja zahtjeva za verifikaciju neto troška za 2021. godinu, te je shodno tome u 2022. godini izvršilo indirektnu ispravku potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost. Kako u momentu izrade finansijskih iskaza nije bio poznat obračunati iznos neto troška za 2022. godinu Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje za nefakturisane prihode od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP

u iznosu od 400.000 €. Iznos neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2022. godinu je ukalkulisan na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verificovala iznos neto troška za 2020. godinu u iznosu 401.127 € te je na osnovu toga i u finansijskom planu za 2022. godinu iskazan iznos od 400.000 €.

Ostala potraživanja u ukupnom iznosu 299.707 €:

- Solidarni stambeni fond u iznosu od 192.374 €,
- Montenegro transfers Podgorica u iznosu od 2.279 €;
- Ostala potraživanja u iznosu od 35.601 € (šteta po potjernici u iznosu 20.075 €, penzije R.Srbije u iznosu 5.000 €; ostali računi u iznosu 650 €, zajednicki troškovi sa Telekomom);
- Capital transfer Podgorica u iznosu 12.963 €;
- Moneta Podgorica u iznosu 4.132 €
- Internet prodaju markica i filatelističkih proizvoda u iznosu 360 € kao i
- Državnih organa - bolovanja u iznosu 393 €,
- Potraživanja od zaposlenih 573 €
- Potraživanja od poslovnica za gotovinu na dan 30.12. i 31.12.2022. godine u iznosu 51.032 €.

U poslovnim knjigama Društva nisu evidentirani depoziti u kasama odnosno potraživanje od zaposlenih po osnovu novca u kasama. Popis na 31.12.2022. godine je obuhvatio navedene depozite i isti iznose 325.881 €. Depoziti u blagajnama Društva su novac CKB i isti se ne prate u Sektoru za ekonomske poslove odnosno u Službi računovodstva i finansija već praćenje istih vrši Služba za upravljanje servisima i uslugama odnosno Odjeljenje za novčano poslovanje. Prema dobijenom Ios-u od CKB banke za 2022. godinu pomenuta sredstva su prikazana kao potraživanja od Pošte.

5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani

Opis	2022.	2021.
	€	€
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	30.000	30.000
Ukupno :	30.000	30.000

6. Gotovina na računima i u blagajni

Opis	2022.	2021.
	€	€
Blagajna	539	656
Transakcioni računi	5.032.042	4.254.562
Devizni računi	3.515.597	3.809.667
Devizna blagajna	445	1.211
Ukupno :	8.548.623	8.066.096

“Pošta Crne Gore” a.d. Podgorica poslovanje obavlja preko NLB Montenegro banke a.d. Podgorica, Hipotekarna banka a.d. Podgorica, C.K.B. a.d. Podgorica, Prve banke Crne Gore a.d. Podgorica i Erste banke a.d. Podgorica.

7. Aktivna vremenska razgraničenja

Opis	2022.	2021.
	€	€
Aktivna vremenska razgraničenja	169.063	100.469
Ukupno :	169.063	100.469

Aktivna vremenska razgraničenja se odnose na razgraničenje unaprijed obračunatih troškova - polisa za osiguranje i određenih licenci.

8. Osnovni kapital

Kapital Društva u knjigovodstvenoj evidenciji iznosi 35.331.033 € (2021. godine 35.331.033 €).

Kapital je evidentiran u Statutu Društva u iznosu 35.331.033 €. Kapital je registrovan u CRPS-a u Podgorici u istom iznosu.

Prema izvodu iz CDA na dan 31.12.2021. godine u sledećoj tabeli je prikazana lista vlasnika:

Redni broj	Akcionari	Broj akcija	Vrijednost	%
1.	Vlada Crne Gore	258.437	35.331.025,00	100,0000
	Ukupno:	258.437	35.331.025,00	100.0000

Prema izvodu iz CDA na dan 31.12.2022. godine u sledećoj tabeli je prikazana lista vlasnika:

Redni broj	Akcionari	Broj akcija	Vrijednost	%
1.	Vlada Crne Gore	258.437	35.331.025,00	100,0000
	Ukupno:	258.437	35.331.025,00	100.0000

Ukupan broj akcija je 258.437. Nominalna vrijednost iznosi 136,7104 €. Ukupna nominalna vrijednost kapitala iznosi 35.331.025 €. Vlada Crne Gore je jedini akcionar, sa 100% vlasništva Društva. Akcije su obične, svaka akcija jedan glas, prenos vlasništva nije ograničen, u potpunosti su otplaćene i glase na ime. Akcije Pošte se ne kotiraju na Montenegro berzi.

U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2022. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Uvidom u restrukturiranje Društva, svu raspoloživu dokumentaciju dobijenu iz dosijea CRPS-a i Komisije za tržište kapitala (tada Komisije za hartije od vrijednosti) revalorizacione rezerve u iznosu 14.081.025 €, ukinute su u korist računa osnovnog, akcijskog kapitala. Prenošenjem, ukidanjem, revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njihovih revalorizacionih rezervi, pa je njihovo ukidanje na ovaj način imalo za posljedicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog, osnovnog kapitala na dan 31.12.2022. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Promjene na kapitalu u toku 2022. i 2021. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

9. Rezerve

Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata u iznosu 331.538 € (2021. godine 331.538 €) su nastale procjenom opreme iz ranijih godina.

Tokom 2022. godine nije vršeno umanj enje po osnovu prenosa u neraspoređenu dobit iz ranijih godina – za iznos amortizacije na revalorizovanu vrijednost.

U knjigovodstvenoj evidenciji Društva na dan 31.12.2022. godine nije iskazana revalorizaciona vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme, koja je u iznosu od 14.081.025 € utvrđena procjenom njihove vrijednosti izvršene na dan 30.09.2010. godine za potrebe restrukturiranja Pošte Crne Gore d.o.o. Podgorica u Pošta Crne Gore a.d. Podgorica. Prema izjavi odgovornih lica Društva, revalorizaciona rezerva u navedenom iznosu (14.081.025 €), ukinuta je u korist računa osnovnog (akcijskog) kapitala. Prenosjenjem (gašenjem) revalorizacionih rezervi suprotno zahtjevima MRS 16, narušen je odnos sredstva i njegovih revalorizacionih rezervi, koje »prate« sredstva, pa njihovo gašenje na prethodno opisani način imalo je za posledicu nerealno iskazivanje vrijednosti akcijskog (osnovnog) kapitala na dan 31.12.2022. godine, kao i nerealno utvrđivanje nominalne vrijednosti akcija, odnosno njihove pojedinačne nominalne vrijednosti.

Promjene na kapitalu u toku 2022. i 2021. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

10. Neraspoređeni dobitak

Opis	2022.	2021.
	€	€
I Neraspoređeni dobitak ranijih godina	3.302.589	2.692.999
Ukupno	3.302.589	2.692.999
II Neraspoređeni dobitak tekuće godine	47.688	609.590
Ukupno	47.688	609.590
Ukupno (I+II)	3.350.277	3.302.589

Promjene na kapitalu u toku 2022. i 2021. godine prikazane su u Izvještaju o promjenama na kapitalu.

11. Dugoročna rezervisanja

Opis	2022.	2021.
I Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	€	€
Rezervisanja za otpremnine, odlazak u penziju	390.125	157.224
Rezervisanja za jubilarne nagrade	266.751	239.930
	656.876	397.154
II Ostala dugoročna rezervisanja		
Rezervisanja za sudske sporove	228.344	236.290
	228.344	236.290
Ukupno :	885.220	633.444

Tokom 2022. godine izvršeno je umanjjenje rezervisanja po osnovu isplata :

- jubilarnih nagrada u iznosu 32.681 € kao i
- otpremnina radi odlaska u penziju u iznosu 14.283 € a za koje je ranije izvršeno rezervisanje.

Na dan 31.12.2022. godine, a na osnovu Izvještaja aktuaru o obračunu rezervisanja za primanja zaposlenih u Društvu – MRS 19 je izvršeno povećanje rezervisanja i to za jubilarne nagrade u iznosu 59.502 € i rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu 247.184 €.

Rezervacije za sudske sporove su umanjene za 7.946 €.

12. Dugoročne obaveze

Opis	2022.	2021.
	€	€
I Dugoročni krediti	-	-
	-	-
II Ostale dugoročne obaveze		
Dugoročne obaveze za radni spor	35.417	36.959
Dugoročne obaveze po osnovu zakupa IFRS 16	182.799	308.091
	218.216	345.050
Ukupno (I+II)	218.216	345.050

13. Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze na dan 31.12.2022. godine iznose 394.336 €. (2021. godine u iznosu 407.324 €). Odloženi porez je nastao kao razlika obračuna sadašnje vrijednosti nepokretnosti i opreme u računovodstvene i poreske svrhe - primjenom 9% - u računovodstvene svrhe je veći iznos.

14. Primljeni avansi, depoziti i kaucije

Obaveze za primljene avanse, depozite i kaucije na dan 31.12.2022. u ukupnom iznosu 1.200.702 € (31.12.2021. godine iznose 1.182.454 €):

- Zavod za izgradnju Bar a.d. Bar u iznosu 1.000.000 € a shodno Ugovoru o zajedničkoj izgradnji stambeno-poslovnog objekta broj 00020-4948 od 11.07.2008. godine i Anexa Ugovora broj 00021-7314 od 29.06.2011. godine,
- kupci u zemlji i inostranstvu u iznosu od 107.077 €,
- sertifikati u iznosu od 66.257 €,
- fahovi u iznosu od 27.368 €,

15. Obaveze iz poslovanja

Opis	2022. €	2021. €
Dobavljači u zemlji	974.425	530.894
Dobavljači u inostranstvu	280.958	199.860
Dobavljači za nefakturisanu robu	24.076	33.034
Obaveze za prodatu komisionu robu	47.290	64.116
Ukupno:	1.326.749	827.904

Dobavljači u zemlji:

- Saga CG doo Podgorica u iznosu 280.421 €
- Crnogorski Telekom ad Podgorica u iznosu 179.223 €
- S&T doo Podgorica u iznosu 153.807 €
- Sistem security doo Podgorica u iznosu 58.679 €,
- Sava osiguranje Podgorica u iznosu 39.921 €,
- Grawe neživotno osiguranje Podgorica u iznosu 29.107 €
- Jugopetrol AD Podgorica 27.131 €,
- El. snadbijevanje Podgorica u iznosu 11.286 €,
- Osmanagic co doo Nikšić u iznosu 10.907 €
- Wind doo Podgorica u iznosu 10.690 €,
- ostali dobavljači u iznosu 173.253 €.

Dobavljači u inostranstvu:

- PTT Saobraćaj Srbija Beograd u iznosu 136.296 €,
- OSA računarski inženjering d.o.o. Beograd u iznosu 30.330 €,
- Pošta Amerike u iznosu 22.751 €,
- Air Serbia u iznosu 15.639 €,
- Pošta Francuske u iznosu 15.426 €,
- Pošta Bosne I Hercegovine u iznosu 7.979 €,
- Turkish airlines u iznosu 6.553 €
- Post Europ u iznosu 6.091 €,
- Pošta Austrije u iznosu 5.401 €
- Pošta Makedonije u iznosu 4.608 €,
- ostali ino-dobavljači u iznosu 29.884 €.

16. Ostale kratkoročne obaveze

Opis	2022.	2021.
	€	€
Obaveze za sporazumni raskid radnog odnosa	-	78.000
Obaveze za porez na dohodak fizičkih lica	-	10.962
Obaveze za doprinos solidarnom stambenom fondu	130.047	130.047
Obaveze za proviziju - CKB	102.361	61.148
Obaveze za subvencioniranu kamatu CKB	2.364	1.431
Pogrešne uplate po PC	9.965	7.200
Kratkorocne obaveze za radni spor	1.540	1.540
Obaveze prema Montenegro transfers-u	-	11.668
Obaveze prema Capital transferu	175.864	2.139
Obaveze prema Moneti	125.496	82.739
Ostale obaveze	589.777	362.125
Ukupno:	1.137.414	748.999

Ostale obaveze u ukupnom iznosu 589.777 € odnose se na obaveze za uputnice za decembar 2022. godine:

- Srbije u iznosu 450.144 €,
- Sarajevo u iznosu 101.111 €,
- Republike Srpske u iznosu 38.522€.

17. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost I ostalih javnih prihoda

Opis	2022.	2021.
	€	€
Obaveze za PDV	14.774	9.394
Ukupno:	14.774	9.394

18. Pasivna vremenska razgraničenja

Opis	2022.	2022.
	€	€
Odloženi prihodi	98.594	6.604
Ostala PVR	357.519	339.979
Ukupno:	456.113	346.583

Odloženi prihodi u iznosu 98.594 € odnose se na odloženi prihod po osnovu donacije QSF fonda za nabavku električnih vozila (92.641 €) i prihod po osnovu elektronske dopune T – mobile (5.953 €).

Ostala PVR u ukupnom iznosu 357.519 €:

- uputnice R.Srbije, R.Srpske, R.Bosne i Hercegovine i R.Hrvatske u iznosu od 336.568 €,
- ostali ukalkulisani računi iz decembra, a knjiženi u januaru u iznosu od 20.951 €.

19. Prijava poreza na dobit

U skladu sa primjenom poreskih propisa vezanih za Zakon o porezu na dobit pravnih lica Društvo je sačinilo Prijavu poreza na dobit u kojoj su iskazani sledeći podaci:

Opis	Iznos (€)
Dobitak poslovne godine	34.700
Troškovi amortizacije iskazani u bilansu uspjeha	800.420
Troškovi amortizacije koji se priznaju u poreske svrhe	1.521.762
Iznos izdataka isplaćen pravnim licima za zdravstvene... uvećan za iznos isplaćen fizičkim licima	950
Otpisana sumnjiva potraživanja koja se ne priznaju u poreske svrhe	45.688
Obračunati troškovi primjenom transfernih cijena	856.118
Obračunati troškovi primjenom tržišnih cijena	856.118
Obračunati prihodi primjenom transfernih cijena	4.906.857
Obračunati prihodi primjenom tržišnih cijena	4.906.857
Prihod od naplaćenih sumnjivih potraživanja ostvaren u poreskom periodu	126.417
Gubitak	766.421
Iznos poreza (9%)	-

Pošta Crne Gore Ad nema obaveza po osnovu poreza na dobit na dan 31.12.2022. godine. Društvo je prikazalo efekat izrade studije transfernih cijena u PD obrazcu.

12. TROŠAK UNIVERZALNOG SERVISA

Ovdje posebno ukazujemo na probleme koje Pošta ima u vezi sa naplatom troška univerzalnog servisa koji datiraju od 2010. godine uz naznaku da je deficit univerzalnog servisa za 2009. godinu naplaćen. Ukupna potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost po osnovu deficita univerzalnog servisa iznose **12.327.606€** i to:

- 2010. godina	1.639.702€	- 2014. godina	- 527.884€	- 2018. godina	1.146.048€
- 2011. godina	1.814.538€	- 2015. godina	- 685.290€	- 2021. godina	613.971€
- 2012. godina	1.618.970€	- 2016. godina	- 586.107€	- 2022. godina	400.000 €
- 2013. godina	985.105€	- 2017. godina	- 2.309.991€		

Iznos potraživanja za 2010. godinu saglasno tada važećem Zakonu o poštanskim uslugama, Agencija je bila u obavezi da uplati iz kompenzacionog fonda, a ukoliko u njemu nema dovoljno sredstava predviđeno je da se nedostajući iznos nadoknađuje iz sredstava Državnog budžeta. Iznos novca u kompenzacionom fondu, kako nas je obavjestila Agencija bio je nedovoljan i ostala je obaveza da se nedostajuća sredstva nadoknade iz sredstava Državnog budžeta. Kako se navedeno nije naplatilo Pošta je bila prinuđena da pokrene odgovarajuće postupke sudskim putem.

Navedeni problem je uvećan kada je Agencija rješenjima od 25.07.2013. godine odbila zahtjev Pošte za verifikaciju obračuna za 2011. i 2012. godinu sada već saglasno novom Zakonu o poštanskim uslugama prema kojem se gubici u obavljanju poštanske usluge pokrivaju iz kompenzacionog fonda Agencije i iz sredstava Agencije. Takođe, Agencija je odbila zahtjev Pošte za verifikaciju obračuna neto troška univerzalnog servisa za 2013., 2014. i 2015. godinu.

Zbog navedenih okolnosti Pošta je bila prinuđena da pokrene postupke za naplatu potraživanja sudskim putem. O kompletnoj problematici u više navrata su obavještavani resorno Ministarstvo i Ministarstvo finansija i dati su određeni predlozi za razrješenje ovog problema.

Upravni sud je za 2012. godinu donio tri presude kojima je poništavao Rješenja Agencije vezano za verifikaciju neto troška univerzalnog servisa. Međutim, 30.10.2016. godine Upravni sud, u ponovnom postupku, donosi presudu kojom se tužba Pošte Crne Gore vezana za trošak univerzalnog servisa za 2012. godinu odbija kao neosnovana. Pošta podnosi zahtjev Vrhovnom sudu za vanredno preispitivanje sudske odluke. Vrhovni sud odbija pomenuti zahtjev, nakon čega Pošta Crne Gore podnosi žalbu Ustavnom sudu.

Upravni sud je za 2013. godinu nakon dvije presude u korist Pošte Crne Gore donio presudu kojom se odbija tužba Pošte Crne Gore. Dalje postupanje se ogleda u podnošenju zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke.

Potraživanje po osnovu obračuna troška univerzalnog servisa za 2017. godinu u iznosu od 2.309.991€ odnosi se na potraživanje od Agencije za neto trošak univerzalnog servisa za 2017. godinu, koji je urađen je primjenom Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora i isti je dostavljen Agenciji na verifikaciju. Kako je Agencija odbila verifikaciju obračuna neto troška univerzalnog servisa bez obrazloženja stavki koje su poslužile kao osnov za odbijanje Pošta je u julu 2018. godine pokrenula upravni spor pred nadležnim sudom.

Pošta Crne Gore je Agenciji za elektronske komunikacije dostavila zahtjev za verifikaciju neto troška za 2019. godinu. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2694/19 od 19.11.2020. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2019. godinu u iznosu 301.596,54€.

Pošta Crne Gore je Agenciji za elektronske komunikacije dostavila zahtjev za verifikaciju neto troška za 2020. godinu. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-2876/23 od 25.11.2021. godine utvrdila neto trošak pružanja univerzalne poštanske usluge koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2020. godinu u iznosu 400.126,95€.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP) je Rješenjem broj 0102-3246/14 od 30.11.2022. godine odbila zahtjev za verifikaciju neto troška pružanja univerzalne poštanske usluge za 2021. godinu koji predstavlja neopravdano finansijsko opterećenje za univerzalnog poštanskog operatora Poštu Crne Gore AD Podgorica, za 2021. godinu u iznosu 613.971 €. Društvo je u decembru 2022. godine pokrenulo sudski postupak protiv EKIP-a zbog odbijanja zahtjeva za verifikaciju neto troška za 2021. godinu, te je shodno tome u 2022. godini izvršilo indirektnu ispravku potraživanja od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost. Kako u momentu izrade finansijskih iskaza nije bio poznat obračunati iznos neto troška za 2022. godinu Društvo je prikazalo u svojim poslovnim knjigama potraživanje za nefakturisane prihode od Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Podgorica (EKIP u iznosu od 400.000 €. Iznos neto troška univerzalnog poštanskog operatora za 2022. godinu je ukalkulisan na osnovu činjenice da je Agencija utvrdila i verificovala iznos neto troška za 2020. godinu u iznosu 401.127 € te je na osnovu toga i u finansijskom planu za 2022. godinu iskazan iznos od 400.000 €.

Društvo treba u skladu sa Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora „Službeni list Crne Gore“, broj 037/17 od 14.06.2017., 008/19 od 6.02.2019., 075/20 od 26.07.2020. godine da izvrši obračun neto troška. Pravilnik navodi da:

- do 31.03. Društvo treba da dostavi Opis implementacije EKIP-u,
- do 30.04. EKIP treba da ocijeni usaglašenost dostavljenog Opisa implementacije sa odredbama Pravilnika, a
- do 30.06. Društvo treba EKIP-u da dostavi zahtjev za verifikaciju troška kao i odgovarajuću dokumentaciju i regulatorne izvještaje propisane Pravilnikom.

Društvo ima obavezu u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 052/16) da do 31.03. preda finansijske iskaze Poreskoj upravi za prethodnu godinu tj. 2022. godinu.